

Examinat și aprobat în ședința
publică a CCA din 31 ianuarie 2012

RAPORT

**Activitatea Consiliului Coordonator al Audiovizualului
din Republica Moldova pentru anul 2011**

CHIȘINĂU

SUMAR

I. ROLUL ȘI MISIUNEA CCA.....	3
II. MEMBRII CONSILIULUI ÎN ANUL 2011.....	5
III. ACTIVITATEA CCA ÎN 2011 -MOMENTE DE REFERINȚĂ-	6
IV. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A PIEȚEI AUDIOVIZUALE.....	12
V. EXPERTIZĂ ȘI CONTROL.....	17
VI. MONITORIZAREA CONȚINUTULUI AUDIOVIZUAL.....	21
VII. REGLEMENTARE.....	40
VIII. COMUNICARE ȘI RELAȚII CU PUBLICUL.....	43
IX. ACTIVITĂȚI EXTERNE	50
X. RESURSE UMANE.....	57
XI. ACTIVITATEA ECONOMICO-FINANCIARĂ.....	58
XII. CONCLUZII ȘI OBIECTIVE ALE CCA PENTRU ANUL 2012	60
XIII. ANEXE	64

I. ROLUL ȘI MISIUNEA CCA

Consiliul Coordonator al Audiovizualului este o autoritate publică autonomă, reprezentantul și garantul interesului public în domeniul audiovizualului, autoritatea responsabilă pentru implementarea și respectarea Codului audiovizualului, a tratatelor internaționale în domeniul audiovizualului la care Republica Moldova este parte.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului asigură:

- supravegherea respectării exprimării pluraliste de idei și de opinii în cadrul programelor transmise de radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova;
- încurajarea liberei concurențe;
- un raport echilibrat între serviciile de programe oferite de radiodifuzorii naționali și cele oferite de radiodifuzorii locali și regionali;
- protejarea demnității umane și protecția minorilor;
- protejarea spațiului informațional, patrimoniului lingvistic și cultural-național, inclusiv a culturii și limbilor minorităților naționale;
- transparența mijloacelor de informare în masă din domeniul audiovizualului;
- transparența activității proprii;

Consiliul Coordonator al Audiovizualului exercită următoarele atribuții:

- supraveghează respectarea modului în care radiodifuzorii publici și radiodifuzorii privați își îndeplinesc obligațiile asumate în licența de emisie, în condițiile și cu respectarea prevederilor legale;
- supraveghează corectitudinea conținutului programelor oferite de radiodifuzori, numai după comunicarea audiovizuală a acestor programe;
- adoptă concepția de reflectare a campaniei electorale pentru alegerile parlamentare și locale în conformitate cu prevederile Codului electoral al Republicii Moldova;
- monitorizează, în condițiile art. 40, alin. (1), lit. b) din Codul audiovizualului, conținutul serviciilor de programe oferite de radiodifuzori și oferta de servicii de programe asigurate de distribuitorii de servicii, periodic și ori de câte ori consiliul consideră necesar sau este sesizat cu privire la nerespectarea de către radiodifuzorul sau distribuitorul de servicii a prevederilor legale, a normelor de reglementare în domeniu sau a obligațiilor înscrise în licența de emisie;
- oferă avizul referitor la Caietul de sarcini al radiodifuzorului public;
- sesizează Consiliul de Observatori al instituției publice naționale a audiovizualului Compania “Teleradio-Moldova” asupra devierilor serviciilor de programe de la rigorile prevăzute în licența de emisie;
- stabilește condițiile, criteriile și procedura de acordare a licențelor de emisie;
- stabilește procedura de acordare a autorizației de retransmisie;

- eliberează licențe de emisie și autorizații de retransmisie a serviciilor de programe;
- emite decizii cu caracter de norme de reglementare în vederea exercitării atribuțiilor sale prevăzute în Codul audiovizualului.

De asemenea, în exercitarea atribuțiilor conferite prin lege, CCA emite decizii și recomandări, adoptate în prezența a cel puțin 6 membri și cu cel puțin 5 voturi. Consiliul se întrunește în ședințe publice de 2 ori pe lună sau ori de câte ori este nevoie. Consiliul Coordonator al Audiovizualului verifică aspectele semnalate în sesizările primite de la petenți sau se autosesizează cu privire la modul în care radiodifuzorii respectă legislația audiovizuală. Atunci când constată încălcări ale legii, în funcție de natura și gravitatea abaterii, CCA aplică gradual următoarele sancțiuni: avertizare publică, amendă, retragere a dreptului de a difuza anunțuri publicitare pentru o anumită perioadă, suspendarea licenței de emisie pentru o anumită perioadă sau retragerea licenței.

Instrucțiunile și recomandările emise de Consiliul Coordonator al Audiovizualului se fac publice.

În exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul Coordonator al Audiovizualului adoptă decizii obligatorii, care intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Activitatea Consiliului Coordonator al Audiovizualului este supravegheată de Parlament, prin dezbateră raportului anual al Consiliului.

II. MEMBRII CONSILIULUI ÎN ANUL 2011

Consiliul Coordonator al Audiovizualului este constituit din 9 membri, desemnați de Parlamentul Republicii Moldova. Durata mandatului membrilor Consiliului Coordonator al Audiovizualului este de 6 ani. Reînnoirea componenței Consiliului Coordonator al Audiovizualului se efectuează eșalonat: inițial, se aleg 3 candidați pe un termen de 6 ani, 3 pentru 4 ani și 3 pentru 2 ani. La expirarea termenelor inițiale, în temeiul propunerilor făcute la solicitarea comisiei parlamentare de profil și a Comisiei parlamentare juridice, pentru numiri și imunități, în baza sesizării Consiliului Coordonator al Audiovizualului, alți membri ai Consiliului Coordonator al Audiovizualului se numesc pe un termen de 6 ani.

Actuala componență a Consiliului Coordonator al Audiovizualului:

1. Marian POCAZNOI – Președinte CCA, numit membru prin Hotărârea Parlamentului nr. 228-XVI din 06.11.08 pentru perioada 2008-2014;

2. Corneliu MIHALACHE – membru, numit prin HP nr. 306-XV din 20.10.06 pentru perioada 2006-2012;

3. Ludmila VASILACHE – membru, numit prin HP nr. 306-XV din 20.10.06 pentru perioada 2006-2012;

4. Gheorghe GORINCIOI – membru, numit prin HP nr. 306-XV din 20.10.06 pentru perioada 2006-2012;

5. Ignat VASILACHE – membru, numit prin HP nr. 228-XVI din 06.11.08 pentru perioada 2008-2014;

6. Vitalie TABUNȘCIC – membru, numit prin HP nr. 80 din 11.04.08 pentru perioada 2008-2014;

7. Dinu CIOCAN – membru, numit prin HP nr. 96 din 12.05.11 pentru perioada 2011-2017;

8. Mariana ONCEANU-HADÂRCĂ – membru, numit prin HP nr. 96 din 12.05.11 pentru perioada 2011-2017;

9. Nicolae DAMASCHIN – membru, numit prin HP nr. 96 din 12.05.11 pentru perioada 2011-2017.

La 3 martie 2011, membrul CCA, Marian POCAZNOI, a fost ales în funcția de președinte al Consiliului Coordonator al Audiovizualului, în urma demisiei dlui Gheorghe Gorincioi, din inițiativă proprie, în legătură cu atingerea vârstei legale de pensionare.

III. ACTIVITATEA CCA ÎN 2011

-MOMENTE DE REFERINȚĂ-

Pe parcursul anului 2011, Consiliul Coordonator al Audiovizualului și-a desfășurat activitatea în conformitate cu prevederile Codului Audiovizualului, Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale, Planul național de repartizare a frecvențelor radioelectrice terestre, cu normele și recomandările instituțiilor comunitare și internaționale în domeniul comunicării electronice.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului și-a concentrat eforturile asupra implementării prevederilor legislației naționale privind reglementarea activității instituțiilor audiovizuale și monitorizarea conținutului audiovizual; respectării exprimării pluraliste de idei și opinii în programele transmise de radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova; protecției patrimoniului cultural și lingvistic național; apărării drepturilor consumatorului de programe audiovizuale; asigurarea transparenței în activitatea mijloacelor de informare audiovizuale, precum și a propriei activități etc.

În anul 2011 au fost convocate 30 de ședințe publice, în cadrul cărora au fost adoptate 178 de decizii care au fost publicate pe pagina-web a CCA și în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”, au fost eliberate 18 licențe de emisie, 22 de autorizații de retransmisie pentru: 3 studiouri TV cu emisie prin eter și 1 prin sistemul MMDS, în urma prelungirii de drept a licenței de emisie; 2 posturi de radio cu emisie prin eter, ca urmare a cesiunii; 8 posturi de radio cu emisie prin eter nou create; 5 studiouri TV ale căror servicii de programe urmează a fi retransmise prin rețelele de cablu din țară; 14 studiouri TV cu emisie prin cablu pentru următorul termen de activitate și 7 studiouri nou înființate.

Din inițiativa titularilor au fost retrase 4 licențe de emisie și 12 autorizații de retransmisie. Pentru încălcări grave și repetate de la prevederile legislației în vigoare, întreprinderilor „Starnet” SRL și „Helis-97” SRL le-au fost retrase autorizațiile de retransmisie, iar întreprinderea „STUDIO CENTER GROUP” SRL, pentru nerespectarea termenului legal privind începerea difuzării serviciului de programe, i-a fost retrasă licența de emisie. De asemenea, au fost modificate licențele de emisie a 12 studiouri TV și a 16 posturi de radio (schimbarea denumirii întreprinderii fondatoare, postului de radio sau TV, parametrilor tehnici, adresei juridice ș.a.) și expertizate 178 de dosare ale radiodifuzorilor și distribuitorilor de servicii audiovizuale.

În scopul susținerii procesului democratic în Republica Moldova și asigurării efective a dreptului universal al fiecărui cetățean de a primi și răspîndi informații, inclusiv prin intermediul programelor audiovizuale, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a adoptat „Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale pentru anii 2011-2015”, care a fost expediată Parlamentului Republicii Moldova.

La 22 iunie 2011, CCA a organizat o masă rotundă cu genericul „Dezbateri publice privind Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale pentru anii 2011-2015”, eveniment la care au participat toate autoritățile și instituțiile interesate (MTIC, CNFR, ÎS „Radiocomunicații”, ANRCETI), radiodifuzori, reprezentanți ai societății civile și ai unor organizații internaționale (OSCE, CoE).

Implementarea Strategiei va asigura:

- Armonizarea cadrului legislativ din domeniul audiovizualului.
- Eliberarea licențelor pentru utilizarea capacității multiplexelor 1-4 (SDTV) la nivel național și a câte un multiplex regional pentru fiecare zonă.
- Lichidarea decalajului informațional între zonele rurale și cele urbane.
- Asigurarea accesului necondiționat al populației la cel puțin 8 programe TV de interes public.
- Îmbunătățirea calității serviciilor de programe TV locale.
- Prestarea serviciilor suplimentare interactive.
- Crearea rețelelor TV de rezoluție înaltă (HDTV) și cu recepție mobilă.

În anul 2011, în Republica Moldova s-au desfășurat alegeri locale generale. În vederea reflectării obiective a alegerilor și a asigurării accesului egal al tuturor concurenților electorali la mijloacele de informare audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 40 al Codului audiovizualului, CCA a elaborat „Concepția de reflectare a campaniei electorale la alegerile locale generale din 5 iunie 2011 în instituțiile audiovizualului din Republica Moldova”. În baza concepției nominalizate, Comisia Electorală Centrală a aprobat Regulamentul privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale generale din 5 iunie 2011 în mijloacele de informare în masă în Republica Moldova.

Pe parcursul campaniei electorale pentru alegerile locale generale, CCA a aprobat 83 de declarații ale radiodifuzorilor privind politica editorială pentru perioada scrutinului electoral (pentru 44 de posturi TV și 39 de posturi radio). În același timp, 11 radiodifuzori și-au făcut publică decizia de neparticipare la reflectarea campaniei electorale.

Expertul european Marek Mracka, coordonator de program al organizației MEMO 98 și coautor al noii metodologii de monitorizare a radiodifuzorilor, a acordat sprijin CCA la monitorizarea, în 3 etape, a reflectării campaniei electorale în cadrul principalelor emisiuni informative ale 8 posturi de televiziune: Moldova 1, Prime, NIT, N 4, Euro TV Chișinău, TV 7, Jurnal TV și Publika TV.

După demararea turului doi al alegerilor locale generale din 19 iunie 2011, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a continuat monitorizarea modului de reflectare a campaniei electorale în cadrul emisiunilor informative ale posturilor de televiziune: Moldova 1, Prime, NIT, N 4, Euro TV Chișinău, TV 7, Jurnal TV și Publika TV. În total, au fost elaborate 5 rapoarte de monitorizare. Ca urmare a examinării în ședințele publice a rapoartelor de monitorizare și a contestațiilor concurenților electorali, CCA a aplicat 7 sancțiuni.

În vederea îndeplinirii obiectivelor de monitorizare stabilite în baza atribuțiilor prevăzute de Codul audiovizualului și a deciziilor CCA, precum și în conformitate

cu planul de activitate, au fost efectuate monitorizări generale ale serviciilor de programe radio și TV și monitorizări tematice la capitolele:

- Respectarea prevederilor legale de plasare a publicității în cadrul serviciilor de programe (au fost sancționați 3 distribuitori de servicii și 2 posturi TV, alte 6 posturi TV au fost atenționate);
- Verificarea modului de executare a prevederilor conceptelor de activitate, a condițiilor la licența de emisie și a legislației în vigoare (fiind aplicate 16 sancțiuni);
- Respectarea Deciziei CCA № 24 din 26.02.2008 cu privire la reglementarea condițiilor de difuzare a mesajelor (SMS) de către posturile TV aflate sub jurisdicția Republicii Moldova (au fost atenționate 2 posturi TV).
- Protejarea patrimoniului lingvistic și cultural național (monitorizarea la acest capitol a fost efectuată în colaborare cu specialiștii de la Academia de Științe a Moldovei, în baza acordului semnat în acest an).

Pentru a asigura protecția minorilor față de efectele negative ale unor programe care le-ar putea afecta dezvoltarea fizică, mentală sau morală, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, în parteneriat cu Programul Comun al Consiliului Europei și Uniunii Europene „Susținerea Democrației în Moldova”, a lansat campania media cu genericul “Copilul tău ce vede la televizor?”. În acest scop, au fost realizate 4 spoturi sociale TV privind protecția minorilor în cadrul programelor audiovizuale și un spot social pentru posturile de radio.

În perioada de referință, CCA a verificat activitatea mai multor întreprinderi audiovizuale, efectuând deplasări în peste o sută de localități din 26 de raioane ale țării. Ca urmare a controlului, pentru nerespectarea prevederilor legislației în vigoare, au fost aplicate 68 de sancțiuni – 14 amenzi și 51 de avertizări publice, o sancțiune sub formă de suspendare a autorizației de retransmisie pentru o perioadă de 10 zile și două autorizații de retransmisie au fost retrase.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului a aplicat, pe parcursul anului 2011, pentru încălcarea normelor din domeniul audiovizual, 137 de sancțiuni, dintre care 21 de amenzi și 111 avertizări publice, o sancțiune sub formă de suspendare a dreptului de difuzare a publicității comerciale pentru o perioadă de 5 zile, una privind suspendarea licenței de emisie pentru o perioadă de 5 zile și o sancțiune sub formă de suspendare a autorizației de retransmisie pentru o perioadă de 10 zile, iar două autorizații de retransmisie au fost retrase.

La capitolul reglementare, menționăm că nu s-au produs schimbări esențiale în legislația audiovizuală. Modificările operate au vizat următoarele acte:

- Prin Legea organică nr. 43 din 05 iulie 2011 (publicată la 29.07.2011 în Monitorul Oficial nr. 122-127) a fost modificat alin. (3) al articolului 16 din Codul audiovizualului al Republicii Moldova nr. 260-XVI din 27 iulie 2006. De asemenea, au fost modificate și unele prevederi ale Codului electoral (prin Legea nr. 64 din 01.04.2011). În afară de aceasta, a fost modificat alineatul (2) al aceluiași articol.

Printre actele normative adoptate de CCA, pot fi menționate:

- Decizia nr. 7/25.01.2011 cu privire la retransmisia serviciilor de programe ale canalului „Viasat Explorer”;
- Proiectul de hotărâre privind completarea Codului audiovizualului pentru asigurarea tranziției activității instituțiilor audiovizuale la emisia în regim digital, elaborat de către CCA și remis MTIC spre înaintare Guvernului Republicii Moldova;
- Decizia nr. 48 din 01.04.2011, care stabilește anumite condiții în activitatea de retransmisie a serviciilor de programe care pot afecta dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor;
- Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale generale din 5 iunie 2011 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova, aprobată prin Decizia CCA nr. 49 din 06.04.2011;
- Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale pentru anii 2011-2015, aprobată prin Decizia CCA nr. 100 din 24.06.2011;
- Decizia nr. 141, prin care CCA a obligat toți radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova să excludă din cadrul emisiunilor pe teme politice și a programelor de știri orice formă de mesaj (text, logo etc.) difuzat în scopuri publicitare și autopromoționale ale persoanelor fizice sau juridice;
- Decizia nr. 167 din 09 decembrie 2011, prin care CCA a recomandat radiodifuzorilor aflați sub jurisdicția Republicii Moldova să difuzeze, în orele de maximă audiență, spoturile sociale ale campaniei media cu genericul “Copilul tău ce vede la televizor?”, realizată de Consiliul Coordonator al Audiovizualului în parteneriat cu Programul Comun al Consiliului Europei și Uniunii Europene „Susținerea Democrației în Moldova”.

În anul 2011, CCA a desfășurat 3 concursuri pentru utilizarea frecvențelor radio și a canalelor TV disponibile și disponibilizate, la care au participat 39 de solicitanți, învingători fiind declarați 16 radiodifuzori: 8 titulari de licențe de emisie noi și 8 licențe au fost modificate prin extinderea razei de emisie.

În conformitate cu Planul de acțiuni pe Componenta Media al Programului Comun al Uniunii Europene și Consiliul Europei privind Susținerea Democrației în Republica Moldova, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a realizat următoarele activități:

1. Elaborarea Regulamentului intern al Direcției monitorizare în conformitate cu prevederile legislației în vigoare și a standardelor europene.
2. Oferirea consultanței la elaborarea rapoartelor de monitorizare în perioada campaniei electorale la alegerile locale generale din 5 iunie 2011.
3. Desfășurarea unui training pentru personalul Direcției de monitorizare a CCA în procesul de monitorizare a demnității umane și a drepturilor copilului în serviciile de programe ale radiodifuzorilor.
4. Lansarea noii pagini de Internet, menită să faciliteze accesul cetățenilor la informații privind activitatea CCA.

5. Organizarea seminarelor zonale cu genericul „Respectarea prevederilor Codului Audiovizualului. Perspective de dezvoltare a domeniului audiovizual”, în mun. Chișinău, Bălți și or. Comrat.

Pentru realizarea obiectivelor de încheiere a procedurii de monitorizare a Republicii Moldova de către Consiliul Europei, stipulate în Programul de activitate a Guvernului pentru anii 2011-2014 „Integrarea europeană: libertate, democrație, bunăstare”, a fost actualizat proiectul Planului de Acțiuni privind onorarea angajamentelor Republicii Moldova față de Consiliul Europei.

Este de menționat faptul că reprezentanții Consiliului Coordonator al Audiovizualului au participat la reuniunea Subcomitetului de Cooperare RM-UE nr. 4 „Energie, Mediu, Transport și Telecomunicații, Știință și Tehnologii, Sănătate Publică, Cultură și Educație”, în cadrul căreia au făcut o prezentare a evoluțiilor recente din sectorul mass-media din Republica Moldova în ceea ce privește licențierea, monitorizarea corectitudinii conținutului serviciilor de programe oferite de radiodifuzori, activitatea realizată conform planului de acțiuni pe Componenta Media a Programului privind Susținerea Democrației în Moldova, precum și acțiunile pe care CCA le întreprinde pe perioada campaniilor electorale.

Reprezentanții Comisiei Europene au salutat efortul Consiliului Coordonator al Audiovizualului privind alinierea la standardele europene, în special la Directiva serviciilor mass-media audiovizuale. De asemenea, au fost apreciate rezultatele implementării Strategiei de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale (2007-2010); consolidarea activității CCA prin implicarea activă la realizarea obiectivelor instituției, precum și îmbunătățirea politicii editoriale a IPNA Compania „Teleradio-Moldova”. Drept recomandare, reprezentanții Comisiei Europene au precizat faptul că CCA ar trebui să acorde mai multă atenție principiului transparenței și secretului de stat.

Odată cu intervenirea vacanței a două funcții de membru al Consiliului de Observatori al IPNA Compania “Teleradio-Moldova”, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, în conformitate cu legislația în vigoare, a organizat două concursuri pentru suplinirea funcțiilor vacante. Astfel, au fost selectate și propuse Parlamentului spre aprobare 4 candidaturi: Alexandru Popovici și Petru Grozavu; Valeriu Țurcanu și Larisa Călugăru.

În vederea protejării spațiului informațional, patrimoniului lingvistic și cultural-național, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a semnat un acord de colaborare cu Academia de Științe a Moldovei privind realizarea unui proiect de monitorizare a calității limbii române în domeniul audiovizualului din Republica Moldova.

În planul cooperării regionale, Consiliul Coordonator al Audiovizualului din Republica Moldova și Consiliul Național al Audiovizualului din România au semnat un Acord de colaborare în domeniul audiovizualului, care va încuraja implementarea eficientă a sistemului de reglementare în domeniul audiovizualului și

realizarea unor atribuții definite de lege ce necesită schimburi de experiență și de informații în cadrul unor activități comune.

De asemenea, ca urmare a examinării solicitării directorului postului de radio „Focus Radio” din Bulgaria, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a permis difuzarea pe teritoriul Republicii Moldova a serviciului de programe al postului de radio nominalizat pe frecvența 97,0 MHz din or. Taraclia, în baza Acordului de liberă retransmisie semnat între CCA și „Focus Nunti” SRL din Republica Bulgaria la data de 15 iunie 2011.

Pe parcursul anului 2011, CCA a participat la circa 20 de conferințe și reuniuni naționale și internaționale, în cadrul cărora au fost puse în discuție mai multe aspecte privind reglementarea și dezvoltarea sectorului audiovizual.

Consiliului Coordonator al Audiovizualului a organizat și desfășurat 12 întreveneri cu membrii delegațiilor: Oficiului pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (OSCE/ODIHR); Comisiei de monitorizare a obligațiilor și angajamentelor asumate de statele membre ale Consiliului Europei din cadrul Adunării Parlamentare a Forului European (APCE); Proiectului PNUD „Interacțiunea între Parlament și autoritățile independente de reglementare”; Secretariatului Consiliului Europei; Grupului de experți din țările Uniunii Europene și ale Parteneriatului Estic în domeniul alegerilor și promovării democrației, care a fost însoțit de secretarul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte; Corporației Financiare Internaționale (IFC), de asemenea, cu Raportorul special ONU privind libertatea religiei sau convingerii, dl Heiner Bielefeldt; Ambasadorul Bulgariei în Republica Moldova, dl Gheorghe Panaiotov; coraportorii Comisiei de monitorizare a obligațiilor și angajamentelor asumate de statele membre ale Consiliului Europei dna Lise Christoffersen (Norvegia, Grupul Socialist), dl Piotr Wach (Polonia, Grupul Partidului Popular European) și secretarul Comisiei de monitorizare, dna Sylvie Affholder.

În perioada de raport, CCA a colaborat activ cu Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor, Centrul Național pentru Frecvențe Radio, Î.S. „Radiocomunicații”, Agenția Națională pentru Reglementare în Telecomunicații și Informatică, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Comisia Națională pentru Integrare Europeană; Uniunea Europeană și Consiliul Europei („Programul de Susținere a Democrației în Republica Moldova); OSCE; Platforma Europeană ale Autorităților Regulatorii (EPRA); REFRAM (Rețeaua Autorităților Francofone de Reglementare Media), Agenția pentru Protecția Concurenței, Agenția de Stat pentru Drepturile de Autor și Conexe și societatea civilă.

IV. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A PIEȚEI AUDIOVIZUALE

Consiliul Coordonator al Audiovizualului, pe parcursul anului 2011, a fost preocupat de a dezvolta o piață audiovizuală liberă, pluralistă și concurențială în Republica Moldova, preocupare materializată prin acordarea de licențe și autorizații de activitate pentru operatorii de radio și televiziune. Astfel, au fost înființate 5 studiouri TV ale căror servicii de programe urmează a fi retransmise prin rețelele de cablu: „Bravo”, „AICI TV”, „Prut”, „Europa Plus TV. Moldova” și „Acasă în Moldova”, iar studioul TV „Noroc” a obținut prin concurs 4 canale terestre. Și-au început activitatea 8 posturi de radio: „Radio Pro-Mingir” din s. Mingir, rn. Hîncești, „Radio Soroca” din or. Soroca, „Art FM” din s. Lozova, rn. Strășeni, „Euronova FM” din or. Ungheni, „Drochia FM” din or. Drochia, „Triumf FM” din or. Călărași, „Radio ZUM” și „Radio 911” din mun. Chișinău.

În anul 2011, CCA a desfășurat 3 concursuri pentru utilizarea frecvențelor radio și a canalelor TV disponibile și disponibilizate. La concurs au fost scoase frecvențele radio și canalele TV ale unor instituții audiovizuale care, din diverse motive, au rămas nevalorificate, frecvențele radio și canalele TV neciștigate după ultimul concurs, precum și cele venite prin aviz de la Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor. La concursuri au participat 39 de solicitanți, învingători fiind declarați 16 radiodifuzori: 8 titulari de licențe de emisie noi și 8 licențe modificate prin extinderea razei de emisie.

Așadar, au obținut licențe de emisie și autorizații de retransmisie noi:

- 3 studiouri TV cu emisie prin eter și 1 prin sistemul MMDS în urma prelungirii de drept a licenței de emisie;
- 2 posturi de radio cu emisie prin eter ca urmare a cesiunii;
- 8 posturi de radio cu emisie prin eter nou create;
- 5 studiouri TV ale căror servicii de programe urmează a fi retransmise prin rețelele de cablu din țară;
- 14 studiouri TV cu emisie prin cablu pentru următorul termen de activitate și 7 studiouri nou înființate.

La 31 decembrie 2011, în Republica Moldova au fost înregistrați 261 de deținători de licențe și autorizații de retransmisie, dintre care:

- 52 în domeniul radiodifuziunii prin eter,
- 4 în domeniul radiodifuziunii prin satelit,
- 1 în domeniul radiodifuziunii prin fir,
- 37 în domeniul televiziunii prin eter,
- 11 în domeniul televiziunii prin satelit,
- 16 studiouri televizate cu emisie prin cablu,
- 131 în domeniul retransmisiei canalelor TV prin cablu,
- 4 în sistemul MMDS (sistemul TV multicanal prin eter-cablu),
- 3 în sistemul de retransmisie prin satelit,
- 2 în sistemul de retransmisie GSM.

Totodată, din inițiativa titularilor au fost retrase 4 licențe de emisie și 12 autorizații de retransmisie, iar întreprinderilor „Starnet” SRL și „Helis-97” SRL le-au fost retrase autorizațiile de retransmisie pentru încălcări grave și repetate, după epuizarea tuturor modalităților de sancționare.

Pentru nerespectarea termenului legal privind începerea difuzării serviciului de programe (art. 27, lit. d) al Codului audiovizualului), Consiliul Coordonator al Audiovizualului a retras Licența de emisie seria AA, nr. 073643 din 10.02.09, eliberată întreprinderii „STUDIO CENTER GROUP” SRL pentru postul de televiziune prin satelit „Top 1”.

Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale (2011-2015)

Având în vedere dubla calitate a Consiliului Coordonator al Audiovizualului, de garant al interesului public și de unică autoritate de reglementare în domeniul audiovizualului, și reieșind din faptul că „Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale (2007-2010)” a fost depășită, în scopul aplicării dispozițiilor art. 35, 40 și 48 ale Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, a fost elaborată „Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale (2011-2015)”.

Acest document de importanță majoră include următoarele obiective:

- Implementarea televiziunii digitale terestre (termenul-limită de sistare a emisieii în regim analogic este 17 iunie 2015).
- Fortificarea capacității de monitorizare a radiodifuzorilor locali și regionali.
- Dezvoltarea dialogului între Consiliul Coordonator al Audiovizualului și autoritățile de reglementare ale statelor membre ale Uniunii Europene și Consiliului Europei.
- Racordarea legislației naționale din domeniul audiovizualului la standardele europene.
- Evaluarea sistematică a situației reale a spațiului informațional autohton în vederea stabilirii activităților curente și de perspectivă, preconizate de Strategie.
- Asigurarea accesului cetățenilor la sursele de informare prin intermediul serviciilor de programe oferite de radiodifuzorii locali, regionali și naționali.
- Distribuirea frecvențelor în conformitate cu Strategia.
- Fortificarea capacității instituționale a CCA.
- Protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național.

La 22 iunie 2011, CCA a organizat o masă rotundă cu genericul „Dezbateri publice privind Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe

audiovizuale pentru anii 2011-2015”, eveniment la care au participat toate autoritățile și instituțiile interesate (MTIC, CNFR, ÎS „Radiocomunicații”, ANRCETI), radiodifuzori, reprezentanți ai societății civile și ai unor organizații internaționale (OSCE, CoE).

„Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale pentru anii 2011-2015” a fost aprobată prin decizia CCA nr. 100 din 24 iunie 2011, care a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 114-116 din 15.07.2011.

Implementarea prevederilor Strategiei va contribui la:

- Armonizarea cadrului legislativ din domeniul audiovizualului.
- Eliberarea licențelor pentru utilizarea capacității multiplexelor 1-4 (SDTV) la nivel național și a câte un multiplex regional pentru fiecare zonă.
- Lichidarea decalajului informațional între zonele rurale și cele urbane.
- Asigurarea accesului necondiționat al populației la cel puțin 8 programe TV de interes public.
- Îmbunătățirea calității serviciilor de programe TV locale.
- Prestarea serviciilor suplimentare interactive.
- Crearea rețelelor TV de rezoluție înaltă (HDTV) și cu recepție mobilă.

În conformitate cu prevederile capitolului IV (Acțiunea 2) al „Strategiei de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale (2011-2015)”, promovarea și implementarea Strategiei se face inclusiv prin organizarea unor reuniuni în cele 3 zone distincte ale Republicii Moldova – nord, sud și centru.

Radiodifuzorii și distribuitorii de servicii au luat act de conținutul și prevederile „Strategiei” în cadrul meselor rotunde organizate de Consiliul Coordonator al Audiovizualului cu genericul „Respectarea prevederilor Codului audiovizualului. Perspective de dezvoltare a domeniului audiovizual”, care s-au desfășurat: la 21 octombrie în mun. Chișinău, la 28 octombrie – în mun. Bălți și la 4 noiembrie – în or. Comrat.

Grație dialogului constructiv între colaboratorii CCA și reprezentanții radiodifuzorilor și distribuitorilor de servicii s-a reușit o conlucrare eficientă în vederea stabilirii și soluționării problemelor existente în prezent în domeniul audiovizualului autohton. Printre care amintim:

- Creșterea neîntemeiată, după părerea distribuitorilor de servicii din nordul țării, a tarifelor pentru utilizarea pilonilor ce aparțin proprietarului rețelelor electrice.
- Activitatea audiovizuală ilegală.
- Înlensnirea procedurii de modificare a ofertelor distribuitorilor de servicii.
- Respectarea drepturilor de autor și conexe, în general, și a pirateriei, în special.
- Concurența neloială.
- Multitudinea de probleme ce țin de trecerea radiodifuzorilor la televiziunea digitală terestră.

Implementarea televiziunii digitale terestre în Republica Moldova

Conferința Regională Radiocomunicații din Geneva (RRC-06) a stabilit drept termen-limită de sistare a emisie în regim analogic pe teritoriul Republicii Moldova data de 17 iunie 2015. Luând în considerație faptul că procesul digitalizării trebuie să fie sincronizat cu țările vecine România și Ucraina, perioada de tranziție pentru Republica Moldova ar putea fi redusă, deoarece, în cazul în care țările nominalizate vor realiza tranziția mai devreme, emisia analogică pe teritoriul țării noastre va fi perturbată, iar în unele zone imposibilă.

Pentru evitarea pericolului sistării emisie analogice înainte de implementarea televiziunii digitale (ceea ce ar însemna dispariția majorității posturilor de televiziune) este necesară purcederea imediată la procesul de digitalizare.

Implementarea televiziunii digitale presupune modificarea și completarea Codului Audiovizualului, iar licențele de emisie care vor fi eliberate în urma concursurilor publice trebuie să conțină prevederi ce țin de tehnologiile digitale.

În această ordine de idei, încă la începutul anului 2008, CCA a elaborat Proiectul de Lege cu privire la modificarea și completarea Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27 iulie 2006, care a fost examinat și coordonat în cadrul mai multor seminare internaționale la care au participat autoritățile și instituțiile statale interesate, radiodifuzori, reprezentanți ai societății civile și experți internaționali. Pe parcursul a trei ani, proiectul în cauză a fost remis, în mai multe rânduri, Guvernului spre examinare și înaintare spre aprobare Parlamentului Republicii Moldova, însă de fiecare dată proiectul a fost reîntors Consiliului. În primul trimestru al anului 2011, în conformitate cu dispoziția Guvernului, CCA a remis proiectul de hotărâre „Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Codului audiovizualului al Republicii Moldova din 27 iulie 2006” Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, care urmează să-l înainteze Guvernului spre aprobare, împreună cu Strategia privind tranziția de la televiziunea analogică la cea digitală terestră.

În lipsa unei baze legale adecvate, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, deocamdată, nu poate asigura tranziția respectivă, însă, în pofida situației create, face tot posibilul în vederea pregătirii activității instituțiilor audiovizuale din Republica Moldova pentru trecerea de la emisia în regim analogic la cel digital.

În acest sens, colaboratorii CCA au participat activ la Masa Rotundă „Televiziunea digitală terestră”, care s-a desfășurat la 20 mai 2011, în cadrul „Săptămânii Telecomunicațiilor și Societății informaționale în Moldova”, organizată de MTIC.

Tot în luna mai 2011 (24-25), colaboratorii CCA au fost delegați la Moscova pentru a participa la seminarul „Momentele-cheie ale televiziunii digitale terestre”, organizat de Forumul European „DiGiTAG” – organizație internațională cu sediul în Elveția.

Sperăm că în anul 2012 vor fi întreprinse măsuri concrete pentru implementarea tehnologiilor digitale.

Semnarea Acordului de liberă retransmisie între CCA și „Focus Nunti” SRL din Bulgaria

La sfârșitul anului 2010, Ambasada Republicii Bulgaria, în numele postului „Focus Radio”, s-a adresat MTIC și CCA solicitând o frecvență radio pentru raionul Taraclia, unde locuiesc preponderent reprezentanții acestei minorități etnice.

Ca urmare a adresării a fost calculată și coordonată frecvența 97,0 MHz – Taraclia, transmisă în gestiunea Î.S. ”Radiocomunicații”.

La 15 iunie 2011 a fost semnat Acordul de Liberă Retransmisie între Consiliul Coordonator al Audiovizualului și "Focus Nunti" SRL privind retransmiterea pe teritoriul Republicii Moldova a serviciului de programe al postului „Focus Radio” din Bulgaria.

În luna august 2011, „Focus Radio” a început difuzarea serviciului de programe.

V. EXPERTIZĂ ȘI CONTROL

Pe parcursul anului 2011 au fost oferite peste 700 de consultații privind calitatea materialelor ce urmau a fi prezentate Consiliului Coordonator al Audiovizualului, de care au beneficiat atât conducătorii întreprinderilor fondatoare existente, cât și ai celor nou create. De asemenea, au fost acordate și instrucțiuni privind modificarea, cesiunea și suspendarea licențelor de emisie, aprobarea concepțiilor generale ale serviciilor de programe și a ofertelor serviciilor de programe retransmise, completarea și prezentarea rapoartelor anuale.

Au fost expertizate 78 de dosare, dintre care:

- 39 prezentate pentru concurs;
- 22 – pentru obținerea autorizației de retransmisie;
- 10 – pentru obținerea licenței de emisie pentru canal propriu;
- 3 – pentru cesiunea licenței de emisie;
- 4 – privind prelungirea de drept a licenței de emisie.

În perioada de referință a fost verificată activitatea distribuitorilor de servicii din peste o sută de localități din 26 de raioane ale țării. Ca urmare a controlului, pentru nerespectarea prevederilor legislației în vigoare, au fost aplicate 68 de sancțiuni – 14 amenzi și 51 de avertizări publice, o sancțiune sub formă de suspendare a autorizației de retransmisie pentru o perioadă de 10 zile și două autorizații de retransmisie au fost retrase.

• Prin Decizia CCA nr. 2 din 14 ianuarie, întreprinderile „TSV-COM” SRL și „INTERSERVICII ” SRL au fost amendate cu câte 1800 de lei pentru derogări repetate de la art. 28 (1) al Codului audiovizualului, art. 36 (2) al Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie și nerespectarea condițiilor la autorizația de retransmisie. Totodată, prin decizia dată S.C. „STARNET” SRL a fost avertizată public pentru aceleași încălcări.

• Prin Decizia CCA nr. 8 din 25 ianuarie, ÎM „Sun Communications” SRL a fost avertizată public pentru încălcarea condițiilor la Autorizația de retransmisie seria AB, nr. 000049 din 16.06.08, pct. 3.1 lit. a) și b) și nerespectarea deciziilor CCA nr. 114 din 6.11.2009 și nr. 107 din 24.09.2010.

• Prin Decizia CCA nr. 45 din 25 martie, întreprinderile „INTERSERVICII” SRL, „BAS-DIGITAL” SRL, „PERLACOM LUX” SRL și „DANUSA GRUP” SRL au fost avertizate public pentru derogări de la art. 28 (1) al Codului audiovizualului, art. 36 (2) al Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie și nerespectarea condițiilor la autorizația de retransmisie.

• Prin Decizia CCA nr. 55 din 13 aprilie, întreprinderile „TELEMAX-TV” SRL, „HELIS-97” SRL, „CROS TV” SRL, CP. „TELX”, „SOFIVAN” SRL, „PERLACOM LUX” SRL, „VICSANDI-PRIM” SRL, „LINSERCOM-TV” SRL, „POLISPECTRU TV” SRL, „VIONATISAT” SRL, „TV HOLERCANI” SRL,

„S & L PANIFCOM” SRL, „BAXICOMP” SRL, „STAMSATELIT-TV” SRL, „PLUS TV CONSTRUCT” SRL, „INFORUSTIC” SRL și „ALAI MEDIA” SRL au fost avertizate public pentru derogări de la art. 66, alin. (7) al Codului audiovizualului și Deciziei CCA nr. 12 din 25.01.2011 (neprezentarea rapoartelor anuale).

- Prin Decizia CCA nr. 83 din 27 mai, SC „LARITEX-TV” SRL a fost avertizată public pentru derogări de la art. 28 (1) al Codului audiovizualului, art. 36 (2) al Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie și nerespectarea condițiilor la autorizația de retransmisie.

- Prin Decizia CCA nr. 93 din 15 iunie, întreprinderile „REALVIT - TV” SRL și „VEB-TV” SRL au fost avertizate public pentru derogări de la art. 28 (1) al Codului audiovizualului, art. 36 (2) al Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie și nerespectarea condițiilor la autorizația de retransmisie. Totodată, prin decizia dată S.C. „STARNET” SRL a fost amendată cu 1800 de lei pentru aceleași încălcări.

- Prin Decizia CCA nr. 103 din 24 iunie, întreprinderile ARSACO” SRL, „ART-CLUB” SRL, „BAXICOMP” SRL, „ELVESAT” SRL, „Megan-TV” S.A, „PLUS TV CONSTRUCT” SRL, „Poligrant” SRL, „POLISPECTRU TV” SRL, „REALVIT - TV” SRL, „STAMSATELIT-TV” SRL, „TELEMAX-TV” SRL, C.P. „Telex” și S.C. „VICSANDI-PRIM” SRL au fost avertizate public pentru derogări de la art. 18, 25, 28 și 37, alin. (2) ale Codului audiovizualului (neprezentarea contractelor de retransmitere a canalelor incluse în oferta serviciilor de programe retransmise aprobată de CCA).

- Prin Decizia CCA nr. 108 din 8 iulie, au fost amendate întreprinderile „LARITEX-TV” SRL și „INTERSERVICII” SRL cu câte 1800 de lei, SRL, „HELIS-97” SRL și „STARNET” SRL cu câte 5400 de lei pentru derogări repetate de la art. 28 (1) al Codului audiovizualului, art. 36 (2) al Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie și nerespectarea condițiilor la autorizația de retransmisie. Prin decizia dată, întreprinderile „Rețeaua TA-TV” SRL, „Sun communications” SRL, „ELVESAT” SRL și „Megan-TV” S.A. au fost avertizate public pentru aceleași încălcări.

- Prin Decizia CCA nr. 126 din 16 septembrie, întreprinderile „Oldima” SRL, „Beltivi-Com” SRL, „Alternativ TV” SRL și ÎCS „Focus-Sat” SRL au fost avertizate public pentru derogări de la art. 28 (1) al Codului audiovizualului, art. 36 (2) al Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie și nerespectarea condițiilor la autorizația de retransmisie. Prin decizia dată, S.C. „Laritex-TV” SRL a fost amendată cu 5400 de lei pentru aceleași încălcări.

- Prin Decizia CCA nr. 127 din 16 septembrie, întreprinderea „Telesistem TV” SRL a fost avertizată public pentru derogări de la art. 38 (10) din Codul audiovizualului privind neexecutarea deciziilor CCA nr. 56 din 13.04.2011 și nr. 88 din 03.06.2011. Totodată, prin decizia dată, întreprinderea „Helis-97” SRL i-a fost suspendată pentru o perioadă de 10 zile Autorizația de retransmisie, pentru derogări

de la art. 38 (10) din Codul audiovizualului și neexecutarea Deciziei CCA nr. 108 din 08.07.2011.

- Prin Decizia CCA nr. 134 din 30 septembrie, întreprinderile „Teodad” SRL, „Coscomsat” SRL, „Jelanste” SRL și „Metical” SRL au fost avertizate public pentru derogări de la art. 28 (1) al Codului audiovizualului, art. 36 (2) al Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie și nerespectarea condițiilor la autorizația de retransmisie. Prin decizia dată, S.A. „Megan TV” a fost amendată cu 1800 de lei pentru aceleași încălcări.

- Prin Decizia CCA nr. 150 din 24 octombrie, au fost amendate întreprinderile „Realvit-TV” S.R.L și „BAS-DIGITAL” SRL cu câte 1800 de lei, „VEB-TV” SRL – cu 3600 de lei pentru derogări repetate de la art. 28 (1) al Codului audiovizualului, art. 36 (2) al Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie și nerespectarea condițiilor la autorizația de retransmisie. Prin decizia dată, întreprinderile „ART-CLUB” SRL, „Vertamar” SRL, „Interservicii” SRL, „Gririmar” SRL, „Cazmarex-TV” SRL, „Sebis Sat” SRL, „Tele-Crio” SRL, „RĂZINTELCOM” SRL, „LN Disc” SRL, „IVELCOR-TV” SRL, „S&L PANIFCOM” SRL, „STUDIO-L” SRL, „BAXICOMP” SRL, „S.G.B. MEDIA” SRL și „Cros TV” SRL au fost avertizate public pentru aceleași încălcări. Întreprinderea „STARNET” SRL i-a fost retrasă Autorizația de retransmisie pentru derogări repetate de la art. 28 (1) al Codului audiovizualului, art. 36 (2) al Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie și nerespectarea p. 1.4, 2.2, 3.1(b) din condițiile la Autorizația de retransmisie.

- Prin Decizia CCA nr. 168 din 09 decembrie, au fost amendate întreprinderile „Perlacom Lux” SRL, „ELVESAT” SRL și „Telemax” SRL cu câte 1800 de lei pentru derogări repetate de la art. 28 (1) al Codului audiovizualului, art. 36 (2) al Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie și nerespectarea condițiilor la autorizația de retransmisie. Prin decizia respectivă, întreprinderea „Fialtu” SRL a fost avertizată public pentru aceleași încălcări. Întreprinderea „Helis-97” SRL i-a fost retrasă Autorizația de retransmisie pentru derogări repetate de la art. 28 (1) al Codului audiovizualului, art. 36 (2) al Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie și nerespectarea p. 1.4, 2.2, 3.1, lit. b) din condițiile la Autorizația de retransmisie.

- Prin Decizia CCA nr. 12 din 25 ianuarie 2011 au fost aprobate variantele modificate ale „Chestionarului pentru raportul anual al radiodifuzorilor” și „Chestionarului pentru raportul anual al distribuitorilor de servicii”, fiind stabilită și data-limită de prezentare a rapoartelor respective la CCA – 01 martie a anului următor celui de referință.

Prezentarea rapoartelor anuale de către radiodifuzori și distribuitorii de servicii este una dintre obligațiunile prevăzute în condițiile la licența de emisie și autorizația de retransmisie.

Astfel, din cele 37 de studiouri TV cu emisie prin unde nu și-a onorat obligațiunea doar studioul „TV-Bălți”, care a obținut licență de emisie la 19.10.2010.

Din cele 46 de posturi de radio existente nu au prezentat rapoarte de activitate „PRO 100 RADIO” (întreprinderea fondatoare „ALAI MEDIA” SRL) și „Plus FM” (întreprinderea fondatoare „INFORUSTIC” SRL din or. Sîngerei).

În ceea ce privește prezentarea dărilor de seamă de către distribuitorii de servicii, menționăm că, în comparație cu anul trecut, situația s-a îmbunătățit.

Din cei 150 de distribuitori de servicii nu au prezentat dările de seamă 21, pe când anul trecut erau 34. Din cei 21 de datornici la capitolul respectiv, 6 sunt distribuitori de servicii în UTA Găgăuzia, care își desfășoară activitatea ilicit în baza unor licențe eliberate ilegal de către autoritățile locale.

Prin Decizia CCA nr. 55 din 13 aprilie, întreprinderile „TELEMAX-TV” S.R.L., „HELIS-97” S.R.L., „CROS TV” S.R.L., C.P. „TELEX”, „SOFIVAN” S.R.L., „PERLACOM LUX” S.R.L., „VICSANDI-PRIM” S.R.L., „LINSERCOM-TV” S.R.L., „POLISPECTRU TV” S.R.L., „VIONATISAT” S.R.L., „TV HOLERCANI” S.R.L., „S & L PANIFCOM” S.R.L., „BAXICOMP” S.R.L., „STAMSATELIT-TV” S.R.L., „PLUS TV CONSTRUCT” S.R.L., „INFORUSTIC” S.R.L. și „ALAI MEDIA” S.R.L. au fost avertizate public pentru derogări de la art. 66, alin. (7) al Codului audiovizualului și Deciziei CCA nr. 12 din 25.01.2011 (neprezentarea rapoartelor anuale).

Remarcăm că în anul 2011 s-a majorat substanțial numărul studiourilor TV prin cablu care și-au sistat activitatea. Totodată, menționăm că în cadrul celor 129 de studiouri TV prin cablu și sistemul MMDS, care au prezentat rapoartele anuale pentru anul 2010, activează peste 1500 de angajați, care prestează servicii pentru circa 230 de mii de abonați.

VI. MONITORIZAREA CONȚINUTULUI AUDIOVIZUAL

Una dintre principalele atribuții ale Consiliului Coordonator al Audiovizualului ca organ de reglementare în domeniul audiovizualului, în conformitate cu prevederile art. 40, alin. (1), lit. a), b) și d) din Codul audiovizualului, constituie monitorizarea corectitudinii conținutului serviciilor de programe oferite de radiodifuzori, precum și supravegherea respectării modului în care radiodifuzorii publici și privați își îndeplinesc obligațiile asumate în licența de emisie, în condițiile legii și cu respectarea prevederilor legale. Monitorizarea programelor audiovizuale se realizează, de regulă, periodic și ori de câte ori CCA consideră că este necesar sau este sesizat cu privire la nerespectarea de către un radiodifuzor a prevederilor legale, a normelor de reglementare în domeniu sau a obligațiilor înscrise în licența de emisie. Acest proces este coordonat și supravegheat de Direcția monitorizare a CCA, care își planifică activitatea în temeiul Codului audiovizualului, Convenției Europene cu privire la Televiziunea Transfrontalieră, Legii cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997, Statutului și deciziilor CCA, altor acte normative și legislative în domeniu.

În acest sens, Direcția monitorizare a Consiliului Coordonator al Audiovizualului și-a axat activitatea pe următoarele direcții principale:

1. Monitorizări generale ale serviciilor de programe radio și TV (monitorizarea conținutului serviciilor de programe difuzate de posturile de televiziune și radio publice și private, evaluarea respectării grilelor de emisie și condițiilor la licențele de emisie ale radiodifuzorilor);
2. Monitorizări tematice (monitorizarea modului de respectare a condițiilor legale de plasare a publicității în cadrul serviciilor de programe TV; respectarea Deciziei CCA nr. 24 din 26.02.2008; monitorizarea sub aspectul corectitudinii lingvistice);
3. Monitorizarea campaniei electorale pentru alegerile locale generale din 5 iunie 2011;
4. Implementarea planului de acțiuni prevăzut de Componenta Media a Programului Comun al Uniunii Europene și Consiliului Europei privind Susținerea Democrației în Republica Moldova.

Monitorizări generale ale serviciilor de programe radio și TV

În temeiul art. 37, alin. (1) al Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006 au fost efectuate monitorizări generale ale serviciilor de programe ale 22 de posturi de radio, printre care: „Albena”, „Europa Plus Moldova”, „Radio Noroc”, „Retro FM”, „Jurnal FM”, „Radio Plai”, „Radio7/Радио7”, „Pro FM Chișinău”, „Vocea Basarabiei”, „Fresh FM”, „Autoradio/Автораддио”, „Publika FM”, „Maestro FM”, „Radio Moldova”, „Radio Sport”, „Radio Stil/Стильное радио”, „Radio 21”, „Aquarelle FM”, „Kiss FM”, „Discovery FM”, „Ploaia de argint” și „Megapolis FM”; precum și serviciile de programe ale 22 posturi TV: „NTS”, „Accent TV”, „Euro TV Chișinău”, „TVC 21”, „ALT TV”, „NIT”, „TV 7” „Jurnal TV”, „Pro TV Chișinău”, „N 4”, „Publika TV”, „TV Dixi”, „Moldova

1”, „Prime”, „2Plus”, „Ren TV Moldova”, „TV Com”, „Bravo”, „Muzica TV”, „RU-TV Moldova”, „NOROC” și „Busuioc TV”.

Scopul monitorizărilor generale a vizat verificarea modului de executare a prevederilor conceptelor de activitate, condițiilor la licența de emisie și normelor legislației în vigoare.

În special au fost supuse monitorizărilor generale serviciile de programe ale radiodifuzorilor ale căror valabilitate a licențelor a expirat și ale căror frecvențe/canale au fost anunțate în concurs pentru obținerea licenței de emisie pentru o nouă perioadă de activitate (Muzica TV, Mega TV, N 4).

Ca urmare a examinării în cadrul ședințelor publice a rezultatelor monitorizărilor generale ale serviciilor de programe radio și TV, pentru derogări de la prevederile legislației în vigoare, conceptelor de activitate și a condițiilor licențelor de emisie, CCA a aplicat 19 avertizări publice și 3 amenzi maxime (5400 de lei).

- Astfel, în cadrul ședinței publice din 25 februarie 2011, în urma examinării publice a rezultatelor monitorizării generale a serviciilor de programe ale posturilor „NTS”, „Accent TV”, „Albena”, „Europa Plus Moldova”, „Radio Noroc”, „Retro FM”, „Jurnal FM” și „Radio Plai”, întreprinderea „Urania FM” S.R.L., titulara licenței de emisie pentru postul de televiziune „NTS” din or. Taraclia, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile grilei de emisie (pct. 3.1 din condițiile la Licența de emisie seria AA, nr. 073662 din 13.10.09) și nerespectarea prevederilor art. 11, alin. (3) și (7), art. 22, alin. (2), (3) și (4) din Codul audiovizualului. Întreprinderea „Telesistem-TM” S.R.L., titulara licenței de emisie pentru postul de televiziune „Accent TV”, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile grilei de emisie (pct. 3.1 din condițiile la Licența de emisie seria AA, nr. 073688 din 23.12.09) și nerespectarea prevederilor art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului. Întreprinderea „Urania FM” S.R.L., titulara licenței de emisie pentru postul de radio „Albena”, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile grilei de emisie (pct. 3.1 din condițiile la Licența de emisie seria AMMII, nr. 014601 din 22.02.07), nerespectarea prevederilor art. 20, alin. (1), lit. c), art. 21, alin. (1), art. 66, alin. (8) din Codul audiovizualului și a Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007. De asemenea, întreprinderea „Radio Plai” S.R.L., titulara licenței de emisie pentru postul de radio omonim, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile grilei de emisie și a concepției generale a serviciului de programe (pct. 3.1 din condițiile la Licența de emisie seria AA, nr. 073725 din 24.09.10), precum și nerespectarea prevederilor art. 66, alin. (8) din Codul audiovizualului.

Întreprinderii „Radio Maximum” S.R.L., titulara licenței de emisie pentru postul de radio „Retro FM”, i-au fost oferite 5 zile pentru prezentarea playlist-ului pieselor muzicale autohtone și efectuarea precizărilor de rigoare. Examinarea rezultatelor monitorizării serviciului de programe a postului de radio „Europa Plus Moldova” a fost amânată pentru o altă ședință.

Totodată, în cadrul aceleiași ședințe s-a decis efectuarea unei monitorizări repetate a emisieii posturilor de radio „Noroc” și „Jurnal FM”, pentru verificarea modului de respectare a prevederilor legislației în vigoare și a concepțiilor generale ale serviciilor de programe aprobate de CCA.

Ulterior, în cadrul ședinței publice din 3 martie 2011, ca urmare a examinării rezultatelor monitorizării serviciilor de programe ale posturilor de radio „Europa Plus Moldova” și „Retro FM”, s-a luat decizia de a efectua o monitorizare repetată a emisiilor posturilor de radio nominalizate, pentru verificarea modului de respectare a prevederilor legislației în vigoare și a concepțiilor generale ale serviciilor de programe aprobate de CCA.

- În cadrul ședinței publice din 13 aprilie 2011, în urma examinării publice a rezultatelor monitorizărilor generale ale serviciilor de programe ale posturilor de radio „Pro FM Chișinău”, „Radio7/Радио7”, „Vocea Basarabiei”, „Fresh FM”, „Autoradio/Авторадіо”, „Publika FM”, „Maestro FM” și „Radio Moldova”, întreprinderea „Aer-Comunicație” S.R.L., titulara licenței de emisie pentru postul de radio „Radio 7/Радио7”, a fost avertizată public pentru nerespectarea prevederilor art. 20, alin. (1), lit. c) din Codul audiovizualului, art. 22, alin. (1) din Legea cu privire la publicitate și Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007. Întreprinderea „Pro Digital” S.R.L., titulara licenței de emisie pentru postul de radio „Pro FM Chișinău”, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile concepției generale a serviciului de programe (pct. 3.1 din condițiile la Licența de emisie seria AA, nr. 082528 din 18.12.07), nerespectarea prevederilor art. 22, alin. (2) din Codul audiovizualului și a Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007. Întreprinderea „Național Media” S.R.L., titulara licenței de emisie pentru postul de radio „Fresh FM”, a fost avertizată public pentru nerespectarea Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007 (pct. 3.1 din condițiile la Licența de emisie seria AA, nr. 073672 din 13.10.09), nerespectarea prevederilor art. 19, alin. (10) din Codul audiovizualului. Întreprinderea „Știri Media Grup” S.R.L., titulara licenței de emisie pentru postul de radio „Publika FM”, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile concepției generale a serviciului de programe (pct. 3.1 din condițiile la Licența de emisie seria AA, nr. 073691 din 26.01.10), nerespectarea prevederilor art. 66, alin. (8) din Codul audiovizualului.

De asemenea, în cadrul aceleiași ședințe s-a hotărât efectuarea unei monitorizări repetate a emisiilor posturilor de radio „Pro FM Chișinău”, „Radio7”, „Fresh FM”, „Publika FM” pentru verificarea modului de respectare a prevederilor legislației în vigoare și a concepțiilor generale ale serviciilor de programe aprobate de CCA.

- În ședința publică din 30 septembrie 2011, ca urmare a examinării rezultatelor monitorizărilor generale ale serviciilor de programe ale posturilor de televiziune „Euro TV Chișinău”, „TVC 21”, „ALT TV”, „NIT”, „TV 7”, „Jurnal TV”, „Pro TV Chișinău”, „N 4”, „Publika TV” și „Bravo”, întreprinderea „EURO – TV CHIȘINĂU”, fondatoarea postului de televiziune „Euro TV Chișinău”, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AMMII, nr. 014615 din 25.09.2007, pct. 3.1, lit. c) (nerespectarea grilei de emisie) și încălcarea prevederilor art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997, art. 21, alin. (1), art. 22, alin. (2), (4) și art. 21, alin. (6) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b) și alin. (3) din Codul audiovizualului. Întreprinderea „Cotidian” S.A., fondatoarea postului de

televiziune „TVC 21”, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AMMII, nr. 014637 din 18.03.2008, pct. 3.1, lit. c) (nerespectarea grilei de emisie) și încălcarea prevederilor art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997, art. 20, alin. (1), lit. b) și art. 21, alin. (1) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b), h) și alin. (3) din Codul audiovizualului. Întreprinderea „ALTERNATIV TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „ALT TV”, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 073716 din 21.05.2010, pct. 3.1, lit. c) (nerespectarea grilei de emisie), în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b) și alin. (3) din Codul audiovizualului. Întreprinderea Î.M. „Noile Idei Televizate” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NIT”, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997, art. 19, alin. (10), art. 20, alin. (1), lit. b), art. 21, alin. (1), (8) și art. 22, alin. (3), (4) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. h) și alin. (3) din Codul audiovizualului. Întreprinderea „Analiticmedia-Grup” S.A., fondatoarea postului de televiziune „TV 7”, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AMMII, nr. 082519 din 03.12.2010, pct. 3.1, lit. c) (nerespectarea grilei de emisie) și încălcarea prevederilor art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997, art. 11, alin. (3), art. 19, alin. (10), (14), art. 22, alin. (2), (3), (4) din Codul audiovizualului și art. 1 al Deciziei CCA nr. 21 din 26.02.2008, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b), f), h) și alin. (3) din Codul audiovizualului. Întreprinderea ÎCS „PRODIGITAL” SRL, fondatoarea postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 082521 din 24.09.2010, pct. 3.1, lit. c) (nerespectarea grilei de emisie) și încălcarea prevederilor art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997, art. 21, alin. (1) din Codul audiovizualului, art. 2, art. 3 al Deciziei CCA nr. 13 din 11.02.2011 și art. 6 al Deciziei CCA nr. 44 din 30.04.2010, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b) și alin. (3) din Codul audiovizualului.

Totodată, în cadrul aceleiași ședințe a fost luată decizia ca Direcția monitorizare să efectueze o monitorizare repetată a postului de televiziune „Bravo”, pe motiv că postul nominalizat și-a început activitatea în calitate de radiodifuzor la data de 01 septembrie 2011, iar întreprinderile “SELECTCANAL – TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „N 4”, și „Știri Media Grup” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Publika TV”, în baza prevederilor art. 38 (7) din Codul audiovizualului, au solicitat amânarea examinării rezultatelor monitorizării pentru o ședință ulterioară.

Ulterior, în ședința din 18 octombrie 2011, ca urmare a examinării publice a rezultatelor monitorizărilor generale ale serviciilor de programe ale posturilor de televiziune „N4” și „Publika TV”, întreprinderea “SELECTCANAL – TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „N 4”, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AMMII, nr. 014615 din 25.09.2007, pct. 3.1, lit. a) și încălcarea prevederilor art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997, art. 20 alin. (1) lit. b), art. 21 alin. (1),

art. 22 alin. (3) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b), h) și alin. (3) din Codul audiovizualului. Postul de televiziune „Publika TV” a fost atenționat asupra necesității corespunderii activității prevederilor legislației în vigoare.

Rezultatele monitorizărilor generale ale posturilor de televiziune „Euro TV Chișinău”, „TVC 21”, „N 4”, „ALT TV”, „Bravo”, „NIT”, „TV 7” „Jurnal TV”, „Publika TV” și „Pro TV Chișinău”, examinate în ședința publică din 30 septembrie 2011, au atestat că în cadrul emisiunilor informative ale unor posturi („NIT”, „Pro TV Chișinău”), în titlurile finale, sunt plasate logo-urile unor brand-uri comerciale ca „Pupa Milano”, „Meli Melo”, „N Estelle”, însoțite, în unele cazuri, de texte precum „Cosmetica este oferită de compania...” etc., fapt care a fost calificat drept sponsorizare, cu încălcarea prevederilor art. 20, alin. (4) din Codul audiovizualului, care prevede că „Programele de știri și alte programe informative pe teme politice nu pot fi sponsorizate”.

Astfel, art. 22, alin. (1) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997 prevede expres: „... prin sponsorizare se înțelege acordarea de către o persoană fizică sau juridică (sponsor) a unor aporturi sub formă de mijloace financiare, bunuri, produse ale activității intelectuale, prestare de servicii, realizare de lucrări unei alte persoane fizice sau juridice (sponsorizate) la pregătirea și desfășurarea unor activități și programe de interes social”. În conformitate cu cele menționate, acordarea unor bunuri sau prestări de servicii la realizarea programelor de știri, în sensul art. 22, alin. (1) al Legii cu privire la publicitate, este considerată drept sponsorizare, iar alin. (6) al aceluiași articol stipulează că „Sponsorizarea emisiunilor pe teme politice și a programelor de știri este interzisă”.

Ulterior, prin Decizia nr. 141 din 18 octombrie 2011, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a obligat toți radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova să excludă din cadrul emisiunilor pe teme politice și a programelor de știri orice formă de mesaj (text, logo etc.) difuzat în scopuri publicitare și autopromoționale ale persoanelor fizice sau juridice.

- În cadrul ședinței publice din 11 noiembrie 2011, ca urmare a examinării rezultatelor monitorizărilor generale ale serviciilor de programe ale posturilor de televiziune „Moldova 1”, „Prime”, „2 Plus”, „Ren TV Moldova” și „TV Com”, IPNA Compania „Teleradio-Moldova”, fondatoarea postului public de televiziune „Moldova 1”, a fost avertizată public pentru încălcarea prevederilor art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997, art. 21, alin. (1) din Codul audiovizualului, art. 1 al Deciziei CCA nr. 21 din 26.02.2008 și art. 12 al Deciziei CCA nr. 133 din 23.12.2009, în conformitate cu art. 38, alin. (3) din Codul audiovizualului. Întreprinderii “TELEPROIECT” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Ren TV Moldova”, i-a fost aplicată o amendă în valoare de 5400 de lei pentru derogări de la prevederile art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997, art. 19, alin. (10), art. 21, alin. (1), și art. 22, alin. (4) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. h) și alin. (3) din Codul audiovizualului. Întreprinderii “TV-Comunicații Grup” SRL, fondatoarea postului de televiziune „TV Com”, i-a fost aplicată o amendă în valoare de 5400 de lei pentru derogări de la prevederile art. 13, alin. (8), art. 22, alin. (1) din Legea cu

privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997, art. 19, alin. (10) și art. 22, alin. (3) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. h) și alin. (3) din Codul audiovizualului.

Totodată, în urma atestării faptului că în grila de emisie a posturilor de televiziune „Prime” și „2Plus” se regăsesc emisiuni care deja nu mai sunt difuzate în serviciile de programe ale acestora, dar și apariția unor emisiuni noi care, la rândul lor, nu se regăsesc în grilă, membrii CCA le-au recomandat administratorilor posturilor nominalizate să prezinte, în termen de 15 zile, grilele de emisie actualizate și concepțiile generale ale serviciilor de programe în cazul modificării acestora.

- În cadrul ședinței publice din 02 decembrie 2011, ca urmare a examinării rezultatelor monitorizărilor generale ale serviciilor de programe ale posturilor de televiziune „Muzica TV”, „RU-TV Moldova”, „Busuioc TV”, „NOROC”, „Bravo” și „TV Dixi”, întreprinderea „Muzical TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Muzica TV”, a fost avertizată public pentru transmitia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1. lit. b) a Licenței de emisie nr. 082526 din 07.02.2011 (derogări de la prevederile art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997 și art. 2 al Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007), în conformitate cu art. 38, alin. (2) lit. b) și alin. (3) din Codul audiovizualului, și urma să prezinte, în termen de 15 zile, grila de emisie actualizată și concepția generală a serviciilor de programe, în cazul modificării acesteia. Întreprinderea „EUROSHOW GRUP” SRL, fondatoarea postului de televiziune „RU-TV Moldova”, a fost avertizată public pentru transmitia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1. lit. a) și b) a Licenței de emisie nr. 073652 din 14.05.2009 (derogări de la prevederile art. 9 al Deciziei CCA nr. 133 din 23.12.2006 și art. 2 al Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007), derogări de la prevederile art. 11, alin. (3), art. 20, alin. (10), lit. c), art. 21, alin. (1), art. 22, alin. (4) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b), f) și h), alin. (3) din Codul audiovizualului. Întreprinderea „BRAVO TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Bravo”, a fost avertizată public pentru transmitia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1. lit. a) și b) a Licenței de emisie nr. 082553 din 15.07.2011 (derogări de la prevederile art. 9 și art. 12 al Deciziei CCA nr. 133 din 23.12.2009), derogări de la prevederile art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997, art. 6, alin. (3), art. 19, alin. (10), art. 22, alin. (3) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b), f) și h) și alin. (3) din Codul audiovizualului.

În cadrul aceleiași ședințe, posturile de televiziune „Noroc” și „TV Dixi” au fost atenționate asupra necesității corespunderii activității prevederilor legislației în vigoare. Totodată, membrii CCA au decis că Direcția monitorizare va efectua o monitorizare repetată a serviciilor de programe ale respectivelor instituții.

Este de menționat faptul că pe parcursul lunii decembrie 2011 au fost efectuate monitorizări generale ale serviciilor de programe radio, care urmează a fi examinate în una din ședințele publice de la începutul anului 2012.

Monitorizări tematice

În vederea realizării obiectivelor de monitorizare, stabilite în baza atribuțiilor prevăzute de Codul audiovizualului, a deciziilor CCA și în conformitate cu planul de activitate pentru anul 2011, în perioada de referință Direcția monitorizare a CCA a efectuat o serie de campanii de monitorizări tematice la capitolele:

1. Respectarea prevederilor legale de plasare a publicității în cadrul serviciilor de programe ale distribuitorilor de servicii;
2. Respectarea prevederilor art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate în cadrul serviciilor de programe ale unor radiodifuzori;
3. Respectarea Deciziei CCA nr. 24 din 26.02.2008 cu privire la reglementarea condițiilor de difuzare a mesajelor (SMS) de către posturile TV aflate sub jurisdicția Republicii Moldova.
4. Protejarea patrimoniului lingvistic și cultural național, monitorizarea calității limbii române în emisiunile TV în cadrul unui proiect de cooperare cu Academia de Științe a Moldovei.

Ca urmare a examinării în cadrul ședințelor publice a rezultatelor monitorizărilor tematice ale serviciilor de programe TV, pentru derogări de la prevederile legislației în vigoare și deciziilor normative ale CCA, au fost aplicate 4 avertizări publice, o amendă maximă și 8 atenționări.

1. În urma sesizărilor telefonice ale unor consumatori de programe cu privire la încălcarea normelor legale de plasare a spoturilor publicitare de către unii radiodifuzori, a fost efectuată o campanie de monitorizare tematică a serviciilor de programe ale distribuitorilor de servicii „Bravo” (THT), „Ren-TV Moldova” și „TV Com” (Rossia).

Rezultatele monitorizării au atestat următoarele:

- Postul de televiziune „Ren-TV Moldova” a comis derogări de la prevederile art. 21, alin. (1) din Codul audiovizualului („Publicitatea și teleshopping-ul se difuzează grupat, fiind ușor de identificat prin marcaje corespunzătoare și fiind separate de alte părți ale serviciului de programe prin semnale optice și acustice”), art. 21, alin. (4) („În cazul în care într-o emisiune televizată lipsesc părțile autonome, ea poate fi întreruptă pentru plasarea spoturilor de publicitate și teleshopping dacă astfel nu sînt prejudiciate integritatea emisiunii și interesele titularului de drepturi la emisiune și dacă între fiecare întrerupere a emisiunii sînt nu mai puțin de 20 de minute”) și art. 21, alin. (8) din Codul audiovizualului („Dacă un program de televiziune, altul decît cele menționate la alin. (3), este întrerupt de spoturi de publicitate, trebuie să existe un interval de minimum 20 de minute între două pauze publicitare succesive în interiorul programului respectiv”).

La fel au fost încălcate prevederile art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate „Publicitatea privind una și aceeași marfă (lucrare, serviciu), precum și

unul și același furnizor de publicitate se permite nu mai mult de două ori, cu o durată totală de pînă la două minute, pe parcursul unei ore de emisie pe un canal de frecvență”.

- Postul de televiziune „Bravo” (THT) a încălcat prevederile art. 2 al Deciziei CCA nr. 13 din 11.02.2010, art. 22, alin. (3) din Codul audiovizualului și art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate („Publicitatea privind una și aceeași marfă (lucrare, serviciu), precum și unul și același furnizor de publicitate se permite nu mai mult de două ori, cu o durată totală de pînă la două minute, pe parcursul unei ore de emisie pe un canal de frecvență”).

- Postul de televiziune „TV Com” (Rossia) a comis derogări de la prevederile art. 2 al Deciziei CCA nr. 13 din 11.02.2010.

Ulterior, în cadrul ședinței publice din 25 martie 2011, pentru comiterea derogărilor menționate, posturile „Ren-TV Moldova”, „Bravo” și „TV Com” au fost avertizate public.

2. În urma autosesizării, precum și a sesizărilor parvenite din partea unor consumatori de programe, conform cărora în emisia mai multor posturi de televiziune sînt încălcate prevederile legislației în vigoare cu privire la condițiile de plasare a publicității în serviciile de programe, spoturile de publicitate ale unor produse fiind difuzate mai mult de 2, 3, iar în unele cazuri și de 4 ori timp de o oră de emisie, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, în perioada 11-17 aprilie 2011, a monitorizat serviciile de programe ale posturilor de televiziune Moldova 1, Prime, 2 Plus, NIT, Euro TV Chișinău, N 4, TV Dixi, TV 7, Pro TV Chișinău, Publika TV, Jurnal TV, THT Bravo și TV Com, în scopul verificării gradului de respectare a prevederilor art. 13 (8) din Legea cu privire la publicitate ("Publicitatea privind una și aceeași marfă (lucrare, serviciu), precum și unul și același furnizor de publicitate se permite nu mai mult de două ori, cu o durată totală de pînă la două minute, pe parcursul unei ore de emisie pe un canal de frecvență").

Astfel, prin Decizia nr. 66 din 12.05.2011, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a atenționat posturile de televiziune „NIT”, „Euro TV Chișinău”, „N 4”, „Pro TV Chișinău”, „Publika TV”, „Jurnal TV” pentru derogări de la prevederile art. 13, alin. (8) al Legii cu privire la publicitate. Prin aceeași decizie, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. h) și alin. (3) din Codul audiovizualului, întreprinderea „TV-Comunicații Grup” S.R.L., titulara autorizației de retransmisie a postului de televiziune „TV-Com”, a fost avertizată public pentru derogări repetate de la prevederile art. 13, alin. (8) al Legii cu privire la publicitate și pct. 3.1, lit. a) a Autorizației de retransmisie seria AB, nr. 000126 din 15.10.10, iar întreprinderii S.C. „EMH-GARANT-SISTEM” S.R.L., titulara autorizației de retransmisie a postului de televiziune „Bravo”, i-a fost aplicată o amendă în valoare de 5400 de lei pentru derogări repetate de la prevederile art. 13, alin. (8) al Legii cu privire la publicitate și pct. 3.1, lit. a) a Autorizației de retransmisie seria AB, nr. 000016 din 24.04.07.

3. În urma autosesizării, dar și a solicitărilor parvenite din partea unor consumatori de programe, potrivit cărora în emisia posturilor de televiziune „TVC 21” și „N 4” sînt plasate, în orele de maximă audiență, mesaje titrate (SMS) cu un conținut indecent, care pot afecta dezvoltarea morală a minorilor, Consiliul

Coordonator al Audiovizualului a monitorizat serviciile de programe ale posturilor în cauză pentru a stabili modul de respectare a prevederilor art. 3 al Deciziei CCA nr. 24 din 26.02.2008. Prin Decizia nominalizată, CCA a recomandat tuturor posturilor de televiziune aflate sub jurisdicția Republicii Moldova: a) să nu admită plasarea în emisie a mesajelor titrate (SMS) cu conținut indecent și obscen, care contravin bunelor maniere și sînt susceptibile de a afecta dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor; b) să plaseze, la începutul și pe parcursul emisiunilor care conțin mesaje titrate (SMS), anunțuri în vederea atenționării telespectatorilor asupra interzicerii plasării pe post a mesajelor care nu corespund normelor ortografice, ortoepice și morfologice ale limbii literare și a celor care au un conținut indecent”.

Rezultatele monitorizărilor efectuate au atestat că în emisia posturilor nominalizate sunt plasate o serie de mesaje care contravin prevederilor Deciziei normative a CCA, astfel, ca urmare a dezbaterilor publice și în temeiul celor constatate, prin Decizia nr. 67 din 12 mai 2011, CCA a atenționat întreprinderea „Cotidian” S.A., fondatoarea postului de televiziune „TVC 21”, și întreprinderea „Selectcanal” S.R.L., fondatoarea postului de televiziune „N 4”, pentru încălcarea art. 6, alin. (2), (3) din Codul audiovizualului și a Deciziei CCA nr. 24 din 26.02.2008.

Totodată, în cadrul ședinței publice, întreprinderea „Cotidian” S.A., fondatoarea postului de televiziune „TVC 21”, a asigurat membrii CCA că nu va mai plasa pe post mesaje titrate (SMS) cu un conținut indecent, iar reprezentantul întreprinderii „Selectcanal” S.R.L., fondatoarea postului de televiziune „N 4”, a anunțat CCA că a exclus din serviciul de programe a postului emisiunile cu mesaje titrate (SMS).

Monitorizarea campaniei electorale pentru alegerile locale generale din 5 iunie 2011

Odată cu anunțarea oficială a zilei de desfășurare a alegerilor locale generale, potrivit prevederilor art. 40, alin. (1), lit. (c) din Codul Audiovizualului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, prin Decizia nr. 49 din 6 aprilie 2011, a aprobat Concepția de reflectare a campaniei electorale la alegerile locale generale din 5 iunie 2011 în instituțiile audiovizualului din Republica Moldova. În conformitate cu prevederile legislației în vigoare, Concepția a fost transmisă Comisiei Electorale Centrale. În baza Concepției, prin Hotărîrea nr. 32 din 8 aprilie 2011, Comisia Electorală Centrală a aprobat Regulamentul privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale generale din 5 iunie 2011 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova. Conform punctului 7 al Regulamentului CEC, “în prima săptămîină a perioadei electorale, fiecare radiodifuzor care intenționa să participe în campanie era obligat să depună la Consiliul Coordonator al Audiovizualului o declarație privind politica editorială pentru campania electorală”. Astfel, prin deciziile nr. 57 din 19.04.2010 și nr. 64 din 21.04.2011, CCA a aprobat 83 de declarații ale radiodifuzorilor privind politica editorială în perioada campaniei electorale, pentru 44 de posturi TV și 39 de posturi de radio. Totodată, 11

radiodifuzori și-au făcut publică decizia de neparticipare la reflectarea campaniei electorale.

Ulterior, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, în colaborare cu dl Marek Mracka, coordonator de program al organizației MEMO 98 și coautor al noii metodologii de monitorizare a radiodifuzorilor, adoptată de CCA la 29 octombrie 2010, a monitorizat, în perioada 2 mai – 5 iunie 2011, în trei etape, reflectarea campaniei electorale în cadrul principalelor emisiuni informative ale posturilor de televiziune cu acoperire națională „Moldova 1”, „Prime”, „NIT”, „Euro TV-Chișinău ” și ale posturilor „N 4”, „TV 7”, „Jurnal TV” și „Publika TV”.

După anunțarea rezultatelor alegerilor locale generale din 5 iunie 2011 și demararea turului doi al alegerilor locale generale din 19 iunie 2011, CCA a continuat monitorizarea modului de reflectare a campaniei electorale. În total au fost elaborate 5 rapoarte de monitorizare privind modul de reflectare a campaniei electorale în cadrul emisiunilor informative ale posturilor de televiziune: Moldova 1, Prime, NIT, N 4, Euro TV Chișinău, TV 7, Jurnal TV și Publika TV. Ca urmare a examinării în ședințele publice a rapoartelor de monitorizare și a contestațiilor concurenților electorali, CCA a aplicat 7 sancțiuni.

Rezultatele monitorizării au atestat următoarele:

Gradul de acoperire a subiectelor cu caracter electoral în edițiile de știri:

Postul TV	Țimp total direct și indirect acordat subiecților politici în cadrul principalelor buletine de știri
Moldova 1	3 ore 52 minute 52 secunde
Prime	3 ore 49 minute 44 secunde
NIT	9 ore 02 minute 59 secunde
Euro TV Chișinău	1 oră 53 minute 51 secunde
N 4	2 ore 52 minute 57 secunde
TV 7	2 ore 30 minute 33 secunde
Jurnal TV	2 ore 45 minute 37 secunde
Publika TV	2 ore 32 minute 03 secunde

Dintre toate posturile TV monitorizate, NIT a oferit detașat cel mai mare volum al timpului de emisie reflectării subiecților electorali (9 ore 02 minute 59 secunde), fiind urmat în acest aspect de postul public Moldova 1 (3 ore 52 minute 52 secunde) și postul cu acoperire națională Prime (3 ore 49 minute 44 secunde). Posturile N 4, TV 7, Jurnal TV și Publika TV au oferit timp de emisie considerabil evenimentelor politice, fiecare post de televiziune acordând, în medie, câte aproximativ 2 ore și 40 minute. Dintre toate posturile TV monitorizate, cea mai mică reflectare, ca volum, a fost oferită de postul de televiziune Euro TV Chișinău (1 oră 53 minute 51 secunde).

Concluzii

Posturile de televiziune monitorizate au difuzat un număr mare de subiecte cu caracter electoral. Analiza cantitativă a datelor raportului scoate în evidență fenomene generale tuturor posturilor TV supuse monitorizării, astfel activitatea instituțiilor guvernamentale și municipale fiind reflectată preponderent la toate canalele TV incluse în prezentul raport.

În prima perioadă a campaniei electorale, buletinele informative difuzate la posturile TV s-au axat pe înregistrarea concurenților electorali în calitate de candidați la funcțiile de primari generali și consilieri locali în toate regiunile țării, cea de a doua perioadă se caracterizează prin lansarea în campania electorală a acestora și o serie de incidente înregistrate în perioada menționată vizavi de desfășurarea campaniei electorale a unor concurenți electorali. Perioada a treia a fost una competițională în reflectarea atât a subiecților politici, cât și a protagoniștilor electorali.

Postul public de televiziune Moldova 1 a oferit acces unui număr mare de concurenți electorali, evenimentele electorale ale acestora fiind reflectate, în mare parte, în context neutru. Totodată, evenimentele legate de reprezentanții Guvernului au fost prezentate în context pozitiv, aceștia având posibilitatea să se expună direct mai frecvent.

Cel mai mare volum de subiecte electorale, preponderent cu prezentarea PCR, au fost difuzate de către postul de televiziune NIT. Astfel, postul în cauză a făcut partizanat politic deschis în favoarea PCR și a candidatului acestuia la funcția de primar al municipiului Chișinău, concurent electoral reflectat, în linii mari, în lumină pozitivă în materialele de la NIT, care a lansat o campanie („Iubesc Moldova!”) întru susținerea candidatului său la Primăria capitalei. Reprezentanții Guvernului și AIE, partidele din cadrul acesteia, precum și candidații lor electorali, frecvent au fost reflectați negativ, fără a fi prezentată poziția și opinia lor.

Posturile Euro TV Chișinău, Prime, N4 și TV 7 au respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor conflictuale prezentate în cadrul emisiunilor informative, iar din punct de vedere al cerințelor legale nu au fost înregistrate cazuri ce ar provoca îngrijorări față de modul în care a fost reflectată campania electorală. Totodată, în buletinele informative Prime s-a observat o ușoară favorizare a PDM și a concurentului său electoral la funcția de primar al municipiului Chișinău, V. Buliga, iar postul de televiziune TV 7 a favorizat ușor, în tratarea subiectelor cu caracter electoral, Guvernul și PLDM, ultimul având o distribuție a timpului preponderent în direct.

Postul de televiziune Publika TV a reflectat echilibrat și imparțial subiecții politici și protagoniștii electorali înscriși în cursa electorală pentru alegerile locale generale din 05 iunie 2011, însă a comis și unele abateri de la prevederile Regulamentului CEC.

Postul de televiziune Jurnal TV, de asemenea, a reflectat imparțial subiecții politici și protagoniștii electorali, dar nu a păstrat un echilibru în reflectarea acestora, astfel, concurentului electoral D. Chirtoacă i-au fost oferite circa 43,5 % din timpul total acordat concurenților electorali la alegerile locale generale din 5 iunie 2011. În același timp, în perioada de raport, Jurnal TV a comis și unele

derogări de la prevederile Regulamentului CEC și ale Codului audiovizualului. Așadar, la data de 4 iunie 2011, a fost pus pe post, în reluare, buletinul informativ din data de 3 iunie, în cadrul căruia a fost difuzat un subiect în care aripa tînără a liberalilor a făcut agitație electorală în favoarea candidatului PL la funcția de primar, D. Chirtoacă, și un subiect despre promisiunile electorale ale candidatului PCRM la funcția de primar, I. Dodon. În cadrul aceluiași subiect, candidatul PDM la funcția de primar, V. Buliga, a făcut agitație electorală împotriva PCRM.

Astfel, ca rezultat al examinării în cadrul ședințelor publice a rapoartelor de monitorizare a campaniei electorale la alegerile locale generale din 5 iunie 2011, prin Decizia nr. 74 din 18.05.2011, CCA a atenționat posturile Moldova 1, Prime, N 4, Euro TV, TV 7, Publika TV și Jurnal TV asupra respectării cu strictețe a art.7 din Codul audiovizualului și a prevederilor Codului electoral și Regulamentului cu privire la reflectarea campaniei electorale la alegerile locale din 5 iunie 2011 și a avertizat public ÎM „Noile Idei Televizate”, fondatoarea postului de televiziune „NIT”, pentru derogări de la prevederile art. 7 (1), (2), (3), (4), lit. c) din Codul audiovizualului. Ulterior, la data de 27 mai 2011, prin Decizia nr. 80, CCA a atenționat posturile Publika TV și Jurnal TV în vederea reflectării echilibrate a evenimentelor ce țin de alegerile locale generale din 5 iunie 2011 ale concurenților electorali și a aplicat o amendă în valoare de 5400 de lei ÎM „Noile Idei Televizate”, fondatoarea postului de televiziune „NIT”, pentru derogări de la prevederile art. 7 (1), (2), (3), (4), lit. c) din Codul audiovizualului. De asemenea, prin Decizia nr. 86 din 3 iunie 2011, CCA a atenționat postul de televiziune „Moldova 1”, în vederea reflectării echilibrate și imparțiale în perioada campaniei electorale a evenimentelor în care sînt reflectate activitățile persoanelor oficiale, în special a reprezentanților Guvernului, și postul „Jurnal TV”, în vederea respectării cu strictețe a prevederilor art. 7, alin. (4), lit. c) din Codul audiovizualului, care se referă la informarea din mai multe surse în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, și a aplicat o sancțiune sub formă de suspendare a dreptului de difuzare a publicității comerciale pentru o perioadă de 5 zile ÎM „Noile Idei Televizate”, fondatoarea postului de televiziune „NIT”, în conformitate cu art. 38 (1), (2), lit. f), (3) din Codul audiovizualului, pentru derogări repetate de la prevederile art. 7 (1), (2), (3), (4), lit. b), c) din Codul audiovizualului.

La 15 iunie 2011, ca urmare a examinării raportului final de monitorizare a alegerilor locale generale din 5 iunie 2011, prin Decizia nr. 91, CCA a avertizat public întreprinderea „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, în conformitate cu art. 38 (1), (2), lit. b), f), (3) din Codul audiovizualului, pentru derogări repetate de la prevederile art.7, alin. 4, lit. c) din Codul audiovizualului, condițiilor Licenței de emisie seria AA, nr. 073710 din 03.07.2009, pct. 3.1, lit. a) și p. 23 din Regulamentul CEC privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale generale din 5 iunie 2011 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova, și a atenționat radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova care reflectă campania electorală pentru turul doi al alegerilor locale generale din 19 iunie 2011, ca în zilele de 18 și 19 iunie să nu difuzeze, în reluare, buletinele informative din ziua precedentă și emisiunile cu

participarea concurenților electorali sau alte subiecte ce vizează concurenții electorali.

Pentru informații mai detaliate privind monitorizarea campaniei electorale pentru alegerile locale generale din 5 iunie 2011 a se vedea Anexa 5.

Monitorizarea campaniei electorale pentru turului II al alegerilor locale generale din 19 iunie 2011

După anunțarea rezultatelor alegerilor locale generale din 5 iunie 2011 și demararea turului II al alegerilor locale generale din 19 iunie 2011, CCA a monitorizat, în perioada 7-19 iunie 2011, modul de reflectare a campaniei electorale în cadrul emisiunilor informative ale posturilor de televiziune „Moldova 1”, „Prime”, „NIT”, „Euro TV-Chișinău” și ale posturilor „N 4”, „TV 7”, „Jurnal TV” și „Publika TV”.

Rezultatele monitorizării au atestat următoarele:

Gradul de acoperire a subiectelor cu caracter electoral în edițiile de știri:

Postul TV	Timp total direct și indirect acordat subiecților politici în cadrul principalelor buletine de știri
Moldova 1	1 oră 44 minute 23 secunde
Prime	1 oră 42 minute 29 secunde
NIT	3 ore 09 minute 28 secunde
Euro TV Chișinău	42 minute 32 secunde
N 4	1 oră 33 minute 47 secunde
TV 7	1 oră 36 minute 07 secunde
Jurnal TV	1 oră 20 minute 36 secunde
Publika TV	1 oră 20 minute 49 secunde

Dintre toate posturile TV monitorizate, NIT a oferit detașat cel mai mare volum al timpului de emisie reflectării subiecților electorali (3 ore 09 minute 28 secunde), fiind urmat în acest aspect de postul public Moldova 1 (1 oră 44 minute 23 secunde) și postul cu acoperire națională Prime (1 oră 42 minute 29 secunde). Posturile de televiziune N 4, TV 7, Jurnal TV și Publika TV au oferit timp de emisie considerabil evenimentelor politice, fiecare acordând, în medie, circa 1 oră și 40 minute. În perioada monitorizată, cea mai mică reflectare, ca volum, a fost oferită de postul de televiziune Euro TV Chișinău (42 minute 32 secunde).

Concluzii

Posturile de televiziune Moldova 1, N4, Prime, Euro TV Chișinău și TV 7 au avut un comportament echilibrat, au respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor conflictuale prezentate în cadrul emisiunilor informative, iar din punct de vedere al cerințelor legale nu au fost înregistrate cazuri

ce ar provoca îngrijorări față de modul în care a fost reflectat turul doi al campaniei electorale pentru alegerile locale generale din 19 iunie 2011.

Postul de televiziune NIT a demonstrat constant o poziție părtinitoare în favoarea unui singur partid, PCRM, atât în aspectul unui volum mare de timp oferit (41,8% din timpul total de emisie al buletinelor de știri), cât și în cel al tonalității pozitive de reflectare a acestuia. S-a constatat repetat că postul de televiziune NIT nu s-a conformat cerințelor cu privire la diversificarea surselor, utilizând, totodată, tertipuri de montaj, limbaj agresiv și comentarii în scopul distorsionării faptelor reale sau al denigrării imaginii celorlalți candidați. În edițiile de știri ale postului de televiziune NIT a fost sesizată părtinirea și lipsa de echidistanță, manifestată prin favorizare, în unele cazuri propagandă și agitație electorală deschisă în favoarea PCRM (ceea ce constituie derogări de la art. 7, alin (1), (2), (3) și (4), lit. a) și b) din Codul audiovizualului).

Conform datelor prezentate în raportul de monitorizare, în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune NIT au fost atestate derogări de la prevederile art. 7 (4), lit. c) din Codul audiovizualului, care prevede: *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: ... În cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”*. Astfel, respectivele derogări au fost sesizate în următoarele buletine de știri: subiectul din data 09.06.2011 (segmentul de timp 22:10), subiectul din data de 10.06.2011 (ora 22:02) și subiectele din data de 16.06.11 (22:27:59, 22:39:17, 22:44:46).

Postul de televiziune Jurnal TV a reflectat imparțial subiecții politici și protagoniștii electorali și a respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor conflictuale prezentate în cadrul emisiunilor informative. Totodată, postul Jurnal TV a difuzat unele subiecte cu caracter electoral care au încălcat prevederile art. 7, alin. (3) din Codul audiovizualului, art. 64, alin. (4) din Codul electoral (subiectul din data 17.06.2011, segmentul de timp 19:06) și prevederile pct. 23 al Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale generale din 5 iunie 2011 (subiectul din data de 19.06.2011, segmentul de timp 06:10).

Astfel, ca urmare a examinării rezultatelor monitorizării, în cadrul ședinței publice din 24 iunie 2011, prin Decizia CCA nr. 99, în conformitate cu art. 38 (1), lit. d), (2), lit. b), f), (3) din Codul audiovizualului, pentru derogări repetate de la prevederile art. 7, alin (1), (2), (3) și (4), lit. a), b) și c) din Codul audiovizualului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a suspendat licența de emisie pentru o perioadă de 5 zile a ÎM „Noile Idei Televizate”, fondatoarea postului de televiziune „NIT. A aplicat o amendă în valoare de 1800 de lei întreprinderii „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, în conformitate cu art. 38 (1), (2), lit. b), f), (3) din Codul audiovizualului, pentru derogări repetate de la prevederile p. 23 din Regulamentul CEC privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale generale din 5 iunie 2011 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova.

Pentru informații mai detaliate privind monitorizarea campaniei electorale pentru turului II al alegerilor locale generale din 19 iunie 2011 a se vedea Anexa 6.

Monitorizarea posturilor TV sub aspectul calității limbii (octombrie-noiembrie 2011)

Pentru a asigura protejarea patrimoniului lingvistic și cultural național, obligație ce îi revine CCA prin lege: art. 41, (1), lit. e), autoritatea de reglementare a inițiat o campanie de monitorizare a calității limbii române vorbite în emisiunile televizate. Monitorizarea s-a desfășurat în perioada octombrie-noiembrie 2011 în cadrul unui proiect comun de colaborare cu specialiștii de la Institutul de Filologie al Academiei de Științe a Moldovei. Grupul de experți: dr. hab. Vasile Bahnaru, dr. Ana Vulpe, dr. Galaction Verebceanu, cerc. șt. Lidia Vieru, cerc. șt. Mariana Vlas, coordonat de directorul Centrului Național de Terminologie, doctor în filologie Inga Druță, a evaluat 140 de ore de emisie. Au fost supuse monitorizării 13 posturi de televiziune: Moldova 1, PRIME, 2 PLUS, NIT, Euro TV, PRO TV Chișinău, N4, TV 7, PUBLIKA TV, Jurnal TV, TVC 21, TV Dixi CTC, Super TV. Posturile TV au fost selectate în funcție de acoperire și de ponderea emisiunilor informative și de divertisment. Au fost urmărite sub aspect lingvistic emisiunile de știri, emisiunile matinale și filmele dublate sau cu subtitrări.

Grupul de experți a atins obiectivele pe termen scurt:

- evaluarea corectitudinii limbii române în instituțiile mass-media ale audiovizualului;
- identificarea celor mai grave și mai frecvente erori de exprimare;
- corectarea erorilor prin indicarea variantelor corecte;
- plasarea pe site-ul CCA a rezultatelor cu tabelele erorilor în scopul corectării acestora.

Acest proiect de monitorizare urmează să aibă o finalitate în anul 2012 prin realizarea obiectivelor pe termen lung:

- instituirea unei tradiții și norme de monitorizare periodică a corectitudinii limbii române;
- punerea rezultatelor monitorizării, în variantă electronică și tradițională (hard-copy), la dispoziția elevilor, a studenților, a jurnaliștilor și a persoanelor interesate. Rezultatele obținute vor constitui un instrument util și eficient, care va completa sursele teoretice de cultivare a limbii;
- promovarea unei limbi literare corecte și îngrijite, în vederea stimulării competențelor expresive, a unei gândiri libere și independente, formulate coerent și exact;
- crearea condițiilor pentru realizarea funcției educativ-instructive a instituțiilor mass-media.

În conformitate cu Acordul semnat între Consiliul Coordonator al Audiovizualului și Academia de Științe a Moldovei privind monitorizarea corectitudinii limbii române în domeniul audiovizualului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a asigurat componentele:

- organizare;
- metodologie;
- dispozitive de înregistrare;
- buget.

Academia de Științe a Moldovei a asigurat componentele:

- legitimitate științifică;
- specialiști;
- procesul de evaluare și analiză;
- concluziile și raportul final.

Obiectul monitorizării:

- Mesajele verbale și scrise (titrări, burtiere, crawluri) pentru care își asumă responsabilitatea jurnaliștii, prezentatorii, moderatorii, editorii, producătorii de la posturile TV.
- Nu au fost monitorizate intervențiile și secvențele verbale aparținând invitaților în platou, persoanelor intervievate în cadrul reportajelor.

LISTA RADIODIFUZORILOR MONITORIZAȚI PRIVIND CORECTITUDINEA LIMBII ROMÂNE

	ȘTIRI	EMISIUNI	FILME
	1. IPNA Moldova 1 2. PRIME 3. 2PLUS 4. NIT 5. EuroTV Chișinău 6. PRO TV 7. N4 8. TV 7 9. PUBLIKA TV 10. JURNAL TV 11. TVC 21	1. IPNA Moldova 1 2. PRIME 3. PUBLIKA TV 4. JURNAL TV	1. Moldova 1 2. PRIME 3. 2 PLUS 4. NIT 5. TV Dixi CTC 6. Super TV 7. N4 8. TV 7 9. Jurnal TV 10. TVC 21

Grupul de experți a efectuat înregistrarea consecventă a materialului și l-a sistematizat pe compartimente ale limbii. Conform raportului prezentat, au fost înregistrate în special abaterile de la normă verificabile (în dicționare, gramatici, lucrări de cultivare a limbii ș.a.), erorile pe cale de a se generaliza, dar au fost semnalate și unele greșeli accidentale, care s-ar putea extinde în mod nedorit.

Raportul de monitorizare a posturilor TV sub aspectul calității limbii române a evidențiat probleme comune pentru toate posturile TV evaluate:

- a. Lipsa parțială a diacriticelor.
- b. Neglijențe de tehnoredactare.
- c. Nemarcarea relațiilor sintactice în titluri (burtiere).
- d. Calcurile după limba rusă.
- e. Abrevierea denumirii statului nostru (*RM, R. Moldova*). Se admite numai *Moldova*.

În opinia specialiștilor, limba română din audiovizualul național tinde să se identifice cu limbajul public oral din Republica Moldova. Abaterile de la normă constatate nu au aceeași gravitate; unele sunt accidentale, datorate grabei sau lipsei de atenție, altele sunt tributare snobismului sau imitației. Mai grave sunt fenomenele de atentare la elementele structurale de bază ale limbii (regimul verbelor, calcurile), siluirea sintaxei, modificarea construcțiilor fixate. Pericolul este ca eroarea să devină normă prin adoptarea ei de către un număr mare de vorbitori aparținând publicului de televiziune.

Situația cea mai îngrijorătoare este cea de la capitolul traducerea filmelor (prin subtitrare). În subtitrări au fost înregistrate cele mai multe și mai grave greșeli, calcuri și erori de traducere. În unele cazuri, greșelile sunt atât de numeroase, încât textul nu mai poate fi corectat, ci ar trebui rescris. Pentru a nu admite perpetuarea unor situații similare în audiovizual, se impune identificarea unor pârgii de influențare a activității radiodifuzorilor în vederea responsabilizării lor pentru calitatea limbii române promovate. Totodată, experții recomandă organizarea unor mese rotunde, seminare, ateliere de cultivare a limbii pentru realizatorii de emisiuni cu participarea specialiștilor în domeniu.

Implementarea planului de acțiuni prevăzut de Componenta Media a Programului Comun al Uniunii Europene și Consiliul Europei privind Susținerea Democrației în Republica Moldova

„Programul privind Susținerea Democrației în Republica Moldova” răspunde necesităților autorităților în reformarea mecanismelor de protecție a drepturilor omului, fortificarea dialogului politic și dezvoltarea mass-media pluraliste. Programul aplică standardele europene în activitatea sistemului judiciar, serviciului de urmărire penală, poliției, instituției ombudsmanului, mass-media și Parlamentului Republicii Moldova. Programul are șapte componente de bază, fiecare având un șir de obiective specifice: Evaluarea legislativă; Asigurarea răspunderii pentru încălcarea drepturilor omului; Respectarea garanțiilor preprocesuale; Consolidarea capacităților instituției ombudsmanului; Sprijin pentru dezvoltarea mass-media pluraliste; Suport pentru sporirea capacităților administrative și politice ale Parlamentului etc.

Conform planului de acțiuni pe Componenta Media a Programului nominalizat, în perioada de referință au fost realizate următoarele obiective:

1. Elaborarea Regulamentului intern al Direcției monitorizare în conformitate cu prevederile legislației în vigoare și a standardelor europene.

În vederea asigurării transparenței în activitatea Direcției monitorizare, prin stabilirea unor mecanisme clare de selectare a radiodifuzorilor care urmează a fi monitorizați, fixarea unor termene concrete și egale de efectuare a monitorizărilor radio și TV pentru toți colaboratorii direcției, ajustarea activității direcției la standardele Consiliului European a fost elaborat și aprobat Regulamentul intern al Direcției monitorizare.

În acest sens, în perioada 17-18 martie 2011, reprezentantul Consiliului European, dl Marek Mracka, expert în domeniul monitorizării mass-media al organizației „MEMO 98” din Slovacia, a întreprins o vizită de lucru la Consiliul Coordonator al Audiovizualului. În cadrul acestei vizite, dl Mracka a avut o serie de întreveneri atât cu membrii CCA, cât și cu colaboratorii Direcției monitorizare, în scopul documentării și informării asupra activității subdiviziunii respective a CCA și pentru a afla care sunt aspectele pozitive și carențele în activitatea de zi cu zi a acesteia.

Totodată, expertul Consiliului European, dl Marek Mracka, a întreprins o vizită la Consiliul Coordonator al Audiovizualului și în perioada campaniei electorale pentru alegerile parlamentare anticipate din 28 noiembrie 2010, prezentând un draft al Regulamentului intern de activitate a Direcției monitorizare.

2. Consultanță la elaborarea rapoartelor de monitorizare în perioada campaniei electorale pentru alegerile locale generale din 5 iunie 2011.

În perioada 17-20 mai și 30 mai-3 iunie 2011, dl Marek Mracka, coordonator de program al organizației de monitorizare a mass-media "MEMO 98" din Slovacia și unul dintre autorii metodologiei de monitorizare, a oferit asistență CCA la elaborarea rapoartelor de monitorizare a radiodifuzorilor privind reflectarea campaniei electorale pentru alegerile locale generale din 5 iunie 2011. Dl Marek Mracka a fost implicat în coordonarea activității de monitorizare și în procesul de elaborare a rapoartelor de monitorizare a radiodifuzorilor care au reflectat campania electorală și au fost supuși monitorizării de către CCA.

În timpul campaniei electorale, CCA a făcut publice, cu sprijinul Programului, trei rapoarte de monitorizare mass-media, în conformitate cu legislația națională și standardele internaționale, care au fost prezentate în cadrul ședințelor CCA din 17 mai, 24 mai și 3 iunie 2011. Atât societatea civilă, cât și organizațiile internaționale implicate în domeniul monitorizării mass-media au menționat că rapoartele de monitorizare ale CCA au fost efectuate în conformitate cu legislația națională și standardele internaționale, continuând tendințele de sporire a calității și standardelor de monitorizare.

3. Training pentru personalul Direcției monitorizare a CCA în procesul de monitorizare a demnității umane și a drepturilor copilului în serviciile de programe ale radiodifuzorilor.

În perioada 27-28 septembrie 2011, cu suportul Programului comun al UE și CoE de Susținere a Democrației în Republica Moldova, a fost organizat atelierul de lucru "Monitorizarea mass-media privind demnitatea umană și protecția minorilor - standarde și principii", pentru membrii și personalul Direcției monitorizare a Consiliului Coordonator al Audiovizualului. Atelierul a fost condus de dl Marek

Mracka, coordonator de proiect, MEMO 98 (Slovacia), și dl Vasile State, coordonator de proiect, Asociația Presei Electronice (Republica Moldova). Participanții au discutat prevederile legislației Republicii Moldova și standardele europene referitoare la difuzarea programelor care pot afecta grav dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor. Experții au analizat cu participanții la training probele de știri transmise de diferite posturi TV la nivel național și internațional. Personalul direcției de profil a CCA a fost instruit cum să elaboreze rapoartele de monitorizare la capitolul respectiv, în conformitate cu standardele europene și legislația Republicii Moldova.

VII. REGLEMENTARE

În comparație cu anul 2010, în anul de referință nu s-au produs schimbări esențiale în legislația audiovizuală. Modificările operate au vizat următoarele acte:

Prin Legea organică nr. 43 din 05 iulie 2011 (publicată la 29.07.2011 în Monitorul Oficial nr. 122-127) a fost modificat alin. (3) al articolului 16 din Codul audiovizualului al Republicii Moldova nr. 260-XVI din 27 iulie 2006. În redacția nouă a alin. 3 este stipulat:

„(3) Despre cererea de exercitare a dreptului la replică, radiodifuzorul este sesizat în scris în termen de 20 de zile de la transmiterea emisiunii la care se referă cererea. Radiodifuzorul difuzează răspunsul în aceeași emisiune, în același interval de timp și cu aceeași durată, în termen de 15 zile de la data examinării cererii prealabile, iar dacă emisiunea care a difuzat această informație apare mai rar decât o dată la 15 zile, răspunsul este transmis în următoarea emisiune. În cazul în care emisiunea este exclusă din grila de emisie, răspunsul se difuzează în același interval de timp și cu aceeași durată, în termen de cel mult 15 zile de la data examinării cererii”.

Au fost modificate și unele prevederi ale Codului electoral (prin Legea nr. 64 din 01.04.2011). Astfel, din articolul 64¹ a fost exclus alineatul (4), care specifica: *„În campania electorală pentru alegeri locale generale și referendumuri locale, radiodifuzorii cu acoperire locală/regională, a căror listă este făcută publică de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului în primele 3 zile ale perioadei electorale, acordă gratuit concurenților electorali câte 5 minute de emisie la televiziune și 10 minute la radio în scopul expunerii programelor electorale și informării alegătorilor. Timpii de antenă respectivi sînt oferți în alt spațiu de emisie decât cel rezervat publicității electorale și dezbaterilor electorale”.*

În afară de aceasta, în alineatul (2) al aceluiași articol, expresia *„În prima săptămîină a perioadei electorale”* a fost substituită cu: *„În primele 7 zile de la aprobarea Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale în mijloacele de informare în masă”.*

Implementarea legislației

În perioada de referință, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a desfășurat o vastă activitate de reglementare în vederea implementării prevederilor Codului Audiovizualului.

Activitatea de reglementare desfășurată de CCA pe parcursul anului 2011 s-a axat pe câteva direcții majore:

- Garantarea moralității și asigurarea protecției minorilor;
- Respectarea echilibrului și pluralismului politico-social, reflectarea campaniei electorale pentru alegerile locale generale;
- Activitatea radiodifuzorilor și distribuitorilor de servicii.

În acest sens, CCA a elaborat și adoptat următoarele decizii cu caracter de norme de reglementare:

1. Decizia nr. 7 din 25 ianuarie 2011, ce stabilește că distribuitorii de servicii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova vor retransmite serviciul de programe cu caracter erotic difuzat între orele 24:00 și 6:00 pe canalul „Viasat Explorer” în baza abonamentelor și codificării semnalului, excluzînd accesul minorilor. Totodată, s-a

decis că operatorii care nu au posibilitatea de a codifica semnalul serviciului de programe menționat vor sista emisiile acestuia între orele 24:00 și 6:00;

2. Prin Decizia nr. 12 din 25 ianuarie 2011 au fost aprobate ”Chestionarul pentru raportul anual al radiodifuzorilor” și ”Chestionarul pentru raportul anual al distribuitorilor de servicii”. Concomitent, s-a stabilit ca data-limită de prezentare a rapoartelor anuale la CCA să fie 01 martie a anului următor celui de referință, în comparație cu data-limită de 20 ianuarie, care a fost pînă la decizia respectivă;

3. Decizia nr. 48 din 01 aprilie 2011 statuează condițiile privind activitatea de retransmisie a serviciilor de programe care pot afecta dezvoltarea fizică, mintală sau morală a minorilor. În această ordine de idei, „Serviciile de programe care pot afecta dezvoltarea fizică, mintală sau morală a minorilor pot fi retransmise numai dacă vizionarea este restricționată printr-un sistem de acces condiționat. Pînă la începerea retransmisiei acestor categorii de programe, distribuitorii de servicii sînt obligați să informeze publicul despre genul programului și motivul principal de restricționare a vizionării acestuia de către minori”. Astfel, distribuitorii de servicii pot retransmite serviciile de programe menționate numai în intervalul orar 24:00–06:00, cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) în sistem digital;
- b) criptat în cadrul unor pachete opționale special dedicate adulților;
- c) restricționat prin intermediul unui sistem de control parental.

4. Prin Decizia CCA nr. 49 din 01 aprilie 2011 a fost adoptată Concepția privind reflectarea campaniei electorale pentru alegerile locale generale din 5 iunie 2011 de către instituțiile audiovizuale din Republica Moldova. În conformitate cu legislația în vigoare, Concepția privind reflectarea campaniei electorale pentru alegerile locale generale a fost expediată Comisiei Electorale Centrale;

5. La 18 octombrie 2011, prin Decizia nr. 141, privind racordarea activității instituțiilor audiovizuale la prevederile legislației în vigoare, CCA a obligat toți radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova să excludă din cadrul emisiunilor pe teme politice și a programelor de știri orice formă de mesaj (text, logo etc.) difuzat în scopuri publicitare și autopromoționale ale persoanelor fizice sau juridice;

6. Prin Decizia nr. 161 din 11 noiembrie 2011, CCA a dispus alocarea mijloacelor financiare necesare din Fondul de susținere a radiodifuzorilor pentru organizarea Conferinței naționale „15 ani de activitate a Consiliului Coordonator al Audiovizualului” și a lansat Concursul serviciilor de programe ale radiodifuzorilor autohtoni locali, cu decernarea premiilor. Regulamentul de desfășurare a concursului a fost publicat pe pagina web a CCA;

7. La 05 decembrie 2011, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, în parteneriat cu Programul Comun al Consiliului Europei și Uniunii Europene „Susținerea Democrației în Moldova”, a lansat campania media cu genericul “Copilul tău ce vede la televizor?”. În acest scop, au fost realizate 4 spoturi sociale TV privind protecția minorilor în cadrul programelor audiovizuale și un spot social pentru posturile de radio. Prin Decizia nr. 167 din 09 decembrie, CCA a recomandat radiodifuzorilor aflați sub jurisdicția Republicii Moldova să difuzeze spoturile sociale realizate de CCA în orele de maximă audiență, cu următoarea

periodicitate: cel puțin de 3 ori în orele de dimineață și cel puțin de 3 ori în orele de seară. Totodată, a fost stabilită consecutivitatea difuzării acestor spoturi sociale.

Pe parcursul anului 2011, CCA a întocmit actele de procedură necesare pentru examinarea legală, obiectivă și fără tergiversări a 21 de dosare judiciare la care este parte (inclusiv răspunsuri la cereri prealabile, perfectarea referințelor la cererile de chemare în judecată și la cererile de contestare a hotărârilor judecătorești, pregătirea recursurilor, a explicațiilor, a susținerilor orale și ale altor acte necesare examinării pricinilor de către instanțele de judecată etc.).

Consiliul Coordonator al Audiovizualului a elaborat și prezentat avize asupra inițiativelor legislative ce țin de domeniul audiovizualului, precum:

- aprobarea Regulamentului cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe;
- proiectele înaintate de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală: proiectul Hotărârii Guvernului „Pentru aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului” și proiectul Legii „Pentru modificarea și completarea unor acte legislative”, în special cu privire la completarea și modificarea art. 18 și 25 ale Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27 iulie 2006;
- modificarea art. 59 din Codul audiovizualului al Republicii Moldova nr. 260-XVI din 27 iulie 2006;
- punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 155 din 21 iulie 2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice;
- proiectul de Lege privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități;
- aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice;
- aprobarea Programului Național privind reducerea consumului de alcool în Republica Moldova pentru anii 2012-2020;
- modificarea și completarea Codului audiovizualului al Republicii Moldova nr. 260-XVI din 27 iulie 2006 cu prevederi privind trecerea la televiziunea digitală;
- proiectul Legii cu privire la reutilizarea informațiilor din sectorul public;
- aplicabilitatea Legii comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007.

VIII. COMUNICARE ȘI RELAȚII CU PUBLICUL

Pe parcursul anului 2011, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a recepționat și examinat 121 de sesizări, parvenite din partea Guvernului, Parlamentului, organizațiilor non-guvernamentale și societatea civilă. Printre cele mai relevante putem menționa:

1. Examinarea cererii prealabile ÎM „Noile Idei Televizate” S.R.L.

ÎM „Noile Idei Televizate” S.R.L. s-a adresat Consiliului Coordonator al Audiovizualului cu o cerere prealabilă cu privire la anularea Deciziei CCA nr. 152 din 10.11.2010 privind aplicarea sancțiunii postului de televiziune „NIT”.

În urma examinării cererii prealabile s-a constatat că argumentele aduse de ÎM „Noile Idei Televizate” S.R.L. sunt neîntemeiate din următoarele considerente:

Ca urmare a examinării rezultatelor Raportului de monitorizare a modului de reflectare a campaniei electorale în emisiunile informative ale posturilor de televiziune cu acoperire națională în perioada 18-29 octombrie 2010, care a atestat derogări de la prevederile Codului audiovizualului și a legislației electorale în serviciile de programe informative ale postului “NIT”, în cadrul ședinței publice a CCA din 5 noiembrie 2010, prin Decizia nr. 146, postului nominalizat i-a fost acordată o perioadă de 3 zile pentru a reveni în legalitate și de a lichida abaterile atestate. În scopul verificării modului de executare a Deciziei nominalizate, au fost monitorizate suplimentar principalele emisiuni informative ale postului “NIT” din 5, 6 și 8 noiembrie 2010. Examinarea rezultatelor monitorizării, în cadrul ședinței publice din 10 noiembrie 2010, a atestat faptul că postul „NIT” a continuat să reflecte masiv evenimentele electorale ale unui singur concurent electoral – PCRM (prezentarea programului electoral al PCRM, întâlniri cu alegătorii etc.), demonstrând un comportament părtinitor în favoarea PCRM, atât în ceea ce privește volumul, cât și tonalitatea pozitivă a reflectării acestor evenimente, fapt susținut și de reflectarea și comentarea negativă a evenimentelor electorale ale celorlalți concurenți electorali. Astfel, postul de televiziune nominalizat a comis derogări repetate de la prevederile art. 7 din Codul audiovizualului, fapt pentru care, prin Decizia CCA nr. 152, ÎM „Noile Idei Televizate” S.R.L. i-a fost aplicată o sancțiune sub formă de amendă în valoare de 5400 de lei.

În baza celor constatate, în conformitate cu prevederile Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, Statutului CCA, aprobat prin Hotărârea nr. 433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, a Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10.02.2000, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a respins ca nefondată cererea ÎM „Noile Idei Televizate” S.R.L. cu referire la anularea Deciziei CCA nr. 152 din 10.11.2010, privind sancționarea postului de televiziune „NIT”.

2. Examinarea sesizărilor unor abonați ai rețelei „Sun TV” privind retransmiterea în regim necodificat a unui canal cu caracter erotic „Spice”

Consiliul Coordonator al Audiovizualului a fost sesizat de către unii abonați ai rețelei „Sun TV” cu privire la retransmiterea în regim necodificat a unui canal cu caracter erotic „Spice”, care se difuzează pe frecvența canalului „Viasat Explorer” începând cu ora 24:00.

Ulterior, monitorizarea serviciilor de programe pe frecvența canalului „Viasat Explorer” a atestat faptul că începând cu ora 24:00 și pînă la 06:00, serviciul de programe a canalului „Viasat Explorer” este înlocuit cu cel al canalului „Spice”, care are un pronunțat conținut erotic și se difuzează în regim necodificat. Totodată, lista de canale a distribuitorului de servicii „Sun TV”, aprobată de CCA prin Decizia nr. 107 din 24 septembrie 2010, nu prevede retransmiterea serviciilor de programe ale canalului nominalizat.

În cadrul ședinței publice, juristul companiei „Sun communications” S.R.L. a declarat că serviciul de programe a canalului „Spice” face parte din cel al canalului „Viasat Explorer” și este distribuit pe aceeași frecvență. Astfel, pînă la ora 24:00 sunt difuzate serviciile de programe ale canalului „Viasat Explorer”, iar după ora 24:00 și pînă la 06:00 - cele ale canalului „Spice”.

De asemenea, în cadrul ședinței publice din 25 ianuarie 2011 s-a menționat că serviciile de programe ale canalului „Viasat Explorer” sunt difuzate de mai mulți distribuitori de servicii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova.

În baza celor constatate și a dezbaterilor publice, CCA a obligat distribuitorii de servicii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova să retransmită serviciul de programe cu caracter erotic difuzat pe frecvența canalului „Viasat Explorer”, între orele 24:00 și 06:00, în baza abonamentelor și codificării semnalului, excluzînd accesul minorilor. Operatorii care nu au posibilitatea de a codifica semnalul serviciului de programe menționat să sisteze emisia acestuia între orele 24:00 și 6:00.

3. Examinarea sesizării deputatului Ion Butmalai privind acordarea dreptului la replică de către postul de televiziune „NIT”

Prin scrisoarea nr. IB/95 din 17 martie 2011, dl Ion Butmalai, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, a solicitat Consiliului Coordonator al Audiovizualului examinarea reportajului care s-a referit nemijlocit la persoana domniei sale, difuzat de postul de televiziune „NIT” în cadrul programului informativ „Curier” din 11.03.2011, prin prisma corespunderii prevederilor Codului audiovizualului.

În urma examinării secvenței serviciului de programe a postului de televiziune „NIT” s-a constatat nefondată sesizarea petiționarului și faptul că subiectul nominalizat se încadrează în prevederile Codului audiovizualului.

Totodată, cu referire la lezarea onoarei și demnității personale și profesionale, petiționarului i-a fost recomandat să solicite postului „NIT” dreptul la replică, în conformitate cu prevederile art. 16 al Codului audiovizualului, sau să se adreseze în instanța de judecată.

Reieșind din cele expuse, în baza prevederilor art. 16, alin. (1) al Codului audiovizualului, CCA i-a recomandat dlui Ion Butmalai, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, să solicite dreptul la replică, rectificare sau remedii echivalente în conformitate cu prevederile Codului civil, sau adresarea în instanța de judecată. Postului de televiziune „NIT” i s-a recomandat să soluționeze cazul pe cale amiabilă.

4. Examinarea demersului Uniunii Interpreților Profesioniști din Republica Moldova privind modificarea Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007

La 21 martie 2011, Uniunea Interpreților Profesioniști din Republica Moldova s-a adresat Consiliului Coordonator al Audiovizualului cu un demers prin care, în temeiul art. 11, alin. (4), art. 39, alin. (2), art. 40, alin. (1), lit. (m), (e) și alin. (3) din Codul audiovizualului, a solicitat modificarea Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007 privind majorarea ponderii creațiilor muzicale autohtone în serviciile de programe radio de la 30 la 50 la sută în volumul total de emisie muzicală, majorarea ponderii creațiilor muzicale autohtone în serviciile de programe TV specializate în domeniul muzicii de la 20 la 40 la sută în volumul total de emisie muzicală și stabilirea ponderii de 35 la sută a creațiilor muzicale autohtone în volumul total al emisie muzicale în serviciile de programe radio și TV care nu sînt specializate în domeniul respectiv.

Ulterior, la 30 martie 2011, Asociația Națională Patronală a Radiodifuzorilor din Republica Moldova a adresat CCA o solicitare prin care a cerut anularea art. 1 și 2 din Decizia CCA nr. 51 din 12.04.2007 cu privire la ponderea muzicii autohtone în serviciile de programe audiovizuale, invocînd o serie de circumstanțe factive și juridice.

Prin Decizia nr. 1 din 03.02.2004, în scopul susținerii culturii muzicale autohtone ca parte componentă a culturii naționale, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, în temeiul art. 37, alin. (1) al Legii audiovizualului, a stabilit o pondere de 20 la sută a creațiilor muzicale autohtone în volumul total de emisie muzicală a posturilor de radio, iar prin Decizia CCA nr. 51 din 12.04.2007, în temeiul art. 11, alin. (4) din Codul audiovizualului, ponderea creațiilor muzicale autohtone în volumul total de emisie muzicală a posturilor de radio a fost majorată de la 20 la 30 la sută. De asemenea, a fost stabilită o pondere de 20 la sută a creațiilor respective în volumul total de emisie muzicală a posturilor TV specializate în domeniul muzicii.

În urma dezbaterilor publice din cadrul ședinței din 1 aprilie 2011, s-a constatat netemeinicia demersurilor Uniunii Interpreților Profesioniști din Republica Moldova și Asociației Naționale Patronale a Radiodifuzorilor din Republica Moldova, CCA lăsînd în vigoare prevederile Deciziei nr. 51 din 12.04.2007.

5. Examinarea sesizării candidatului la funcția de primar al mun. Comrat, UTA Găgăuzia, Vasile Croitoru, cu privire la activitatea postului TV „Eni Ai”

Prin scrisoarea f/n din 17 mai 2011, Vasile Croitoru, candidat la funcția de primar al mun. Comrat, UTA Găgăuzia, a solicitat CCA examinarea sesizării cu privire la activitatea postului TV „Eni Ai”.

La 15 mai 2011, între orele 14:00 și 16:00, la postul TV „Eni Ai” a fost difuzată o emisiune cu tentă electorală (emisiunea fiind redifuzată și la 16 mai, în orele de dimineață) în cadrul căreia candidatul la funcția de primar al mun. Comrat, Nicolae Dudoglo, împreună cu susținătorii săi, a făcut agitație electorală timp de o oră.

Petiționarul, făcând trimitere la art. 64, alin. (1) și (4) din Codul Electoral, consideră că postul TV „Eni Ai” a încălcat principiul echității (“Mijloacele de informare în masă nu vor adopta tratamente privilegiate față de concurenții electorali în virtutea statutului social și/sau a funcțiilor pe care le dețin candidații”).

La 18 mai 2011, prin scrisoarea nr. 271, în baza art. 49 al Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale generale din 5 iunie 2011 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova, CCA a solicitat directorului postului TV „Eni Ai”, Vladimir Lazarev, să prezinte, în termen de 24 de ore, materialele video corespunzătoare. În pofida faptului că Vladimir Lazarev a fost contactat de mai multe ori telefonic, acesta nu și-a onorat obligațiunile.

Ca urmare a examinării sesizării în cadrul ședinței publice din 27 mai 2011, prin Decizia nr. 81, CCA a avertizat public întreprinderea „Eni Ai” SRL, titulara licenței de emisie a postului TV „Eni Ai”, în conformitate cu art. 38, alin. (3), lit. a) din Codul audiovizualului, pentru nerespectarea prevederilor art. 49 al Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale pentru alegerile locale generale din 5 iunie 2011, art. 25 alin. (1), lit. l) și m), art. 37, alin. 2 din Codul audiovizualului și pct. 3.1 din condițiile Licenței de emisie seria AA, nr. 073661 din 13.10.2009, eliberată S.C. „Eni Ai” SRL.

6. Examinarea sesizărilor Asociației Obștești „Asociația pentru dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO”

1. Prin scrisorile nr. 121 din 22.08.2011, nr. 133 din 02.09.2011, 134 și 136 din 06.09.2011, 143, 147, 148, 149, 150, 151, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165 din 14 septembrie 2011, Vasile Năstase, președintele Asociației Obștești „Asociația pentru dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO”, solicită Consiliului Coordonator al Audiovizualului examinarea sesizărilor cu privire la încălcarea prevederilor art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului de către posturile de televiziune „N4”, „TV 7”, „Prime”, „Accent TV”, „Bravo” (THT) și „TVC 21” și art. 11, alin. (5) din Codul audiovizualului de către postul de televiziune „TVC 21”. Conform sesizărilor, toate posturile nominalizate au difuzat filme artistice fără a fi dublate sau subtitrate în limba de stat, posturile „N 4” și „Accent TV” au difuzat desene animate fără

dublare sau sonorizare în limba de stat, iar postul de televiziune „TVC 21” a difuzat emisiuni fără dublare sau subtitrare în limba de stat.

Astfel, în cadrul ședinței publice din 16 septembrie 2011, ca urmare a examinării publice a rezultatelor monitorizărilor efectuate, s-a constatat temeinicia sesizărilor Asociației Obștești „Asociația pentru dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO”.

De asemenea, s-a decis de a lua act de sesizările Asociației Obștești „Asociația pentru dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” cu privire la încălcarea art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului de către posturile de televiziune „N4”, „TV 7” „Prime”, „Accent TV”, „Bravo” (THT) și „TVC 21”, a art. 11, alin. (5) din Codul audiovizualului de către postul de televiziune „TVC 21” și încălcarea prevederilor Codului audiovizualului de către postul de televiziune „Euro-TV Chișinău”, prin inserarea siglei postului „Antena 1” în serviciul de programe propriu difuzat în limba rusă. Totodată, radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova au fost obligați ca în termen de 30 de zile să intre în legalitate și să prezinte cu dublaj sau subtitrare în limba de stat filmele artistice și cele documentare, păstrând coloana sonoră originală, iar filmele pentru copii să fie dublate sau sonorizate în limba de stat, în conformitate cu prevederile art. 11, alin. (5) și (7) din Codul audiovizualului.

2. Prin scrisoarea din 8 noiembrie 2011, Vasile Năstase, președintele Asociației Obștești „Asociația pentru dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO”, a solicitat Consiliului Coordonator al Audiovizualului examinarea sesizărilor cu privire la încălcarea prevederilor art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului de către posturile de televiziune „TV 7”, „Bravo”, „TVC 21” și „TV Dixi”. Conform sesizărilor, filmele: „Мистер Бин на отдыхе”, difuzat la data de 06.11.2011 de către postul de televiziune „TV 7”; „Универ новая общага”, difuzat la data de 04.11.2011 de către postul de televiziune „Bravo”; „18-14”, difuzat la data de 04.11.2011 de către postul de televiziune „TVC 21”, și „Даёшь молодёжь на отдыхе”, difuzat la data de 07.11.2011 de către postul de televiziune „TV Dixi”, nu au fost dublate sau subtitrate în limba de stat. Monitorizarea secvențelor serviciilor de programe prezentate de către AO „APOLLO” au atestat că filmele nominalizate ale posturilor de televiziune „TV 7”, „Bravo” și „TVC 21” au fost difuzate în limba rusă fără dublare sau subtitrare în limba de stat, iar serialul „Даёшь молодёжь”, difuzat de către postul de televiziune „TV Dixi”, este, de fapt, o emisiune umoristică și nu cade sub incidența art. 11, alin. (5) și (7) din Codul audiovizualului.

Totodată, menționăm că prin Decizia CCA nr. 125 din 16.09.2011, publicată în Monitorul Oficial Nr. 166-169 din 07.10.2011, radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova au fost obligați ca în termen de 30 de zile să intre în legalitate și să prezinte cu dublaj sau subtitrare în limba de stat filmele artistice și cele documentare, păstrând coloana sonoră originală, iar filmele pentru copii să fie dublate sau sonorizate în limba de stat în conformitate cu prevederile art. 11, alin. (5) și (7) din Codul audiovizualului, termenul de 30 de zile expirând la data de 7 noiembrie 2011.

Astfel, CCA a luat act de sesizările Asociației Obștești „Asociația pentru dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” cu privire la încălcarea art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului de către posturile de televiziune „TV 7”, „Bravo”, „TVC 21” și „TV Dixi” și a decis de a efectua o monitorizare tematică a radiodifuzorilor privind respectarea prevederilor art. 11, alin. (5) și (7) din Codul audiovizualului.

7. Examinarea sesizării membrului CCA, Corneliu Mihalache, cu privire la modificarea grilei de emisie a IPNA Compania „Teleradio-Moldova”

În urma autosesizării, dar și a solicitării parvenite din partea membrului CCA, Corneliu Mihalache, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a examinat chestiunea modificării grilei de emisie a IPNA Compania „Teleradio-Moldova”, și anume, sistarea buletinului de știri „Mesager” în limba rusă de la ora 19:00 din serviciul de programe a postului public de televiziune „Moldova 1”.

Așadar, în cadrul ședinței publice din 18 octombrie 2011, membrii CCA au menționat că independența editorială a IPNA Compania „Teleradio-Moldova” este garantată prin lege și nu se admite nici o ingerință. În același timp, conducerii IPNA Compania „Teleradio-Moldova” i-a fost recomandat examinarea oportunității includerii unui program informativ în limba rusă în orele de maximă audiență (19:00-23:00).

8. Examinarea sesizării UNICEF Moldova privind reportajul „Alcoolul i-a luat mințile”, difuzat de către postul de televiziune „Jurnal TV”

La data de 28 noiembrie 2011, în adresa CCA a parvenit o sesizare din partea Comisiei parlamentare cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, cu referire la scrisoarea Consiliului de presă privind demersul UNICEF Moldova vizavi de reportajul „Alcoolul i-a luat mințile”, difuzat de către postul de televiziune „Jurnal TV” în cadrul buletinului informativ de la ora 19.00 din data de 14 august 2011 și plasat pe pagina web a postului (<http://www.jurnaltv.md/ro/news/alcoolul-i-a-luat-mintile-279380/#>).

Conform sesizării, în urma examinării de către Consiliul de Presă a demersului UNICEF Moldova către postul de televiziune „Jurnal TV”, s-au constatat derogări de la prevederile pct. 4.13 și 4.14 din Codul deontologic al jurnalistului cu privire la protecția identității minorilor implicați în evenimente cu conotație negativă și protejarea interesului superior al minorului. Astfel, prin Decizia din 24.10.2011, Consiliul de Presă a cerut postului de televiziune „Jurnal TV” să retragă reportajul menționat de pe pagina web sau să-l modifice în așa fel încât să nu fie posibilă identificarea victimei minore. Prin aceeași Decizie, postului de televiziune „Jurnal TV” i-a fost recomandat să nu admită difuzarea unor materiale jurnalistice care încalcă normele deontologice și prevederile legale privind protecția vieții private a persoanelor supuse abuzurilor, în special a minorilor.

CCA a examinat reportajul nominalizat și a atestat că materialul relatează despre un abuz sexual și viol însoțit de aplicarea violenței fizice și psihice asupra

unui copil minor, sub șase ani și a mamei acestuia, de către concubinul ei. În reportaj sunt prezentate cu lux de amănunte informații referitoare la datele de identificare a persoanelor implicate (orașul, etajul la care locuiesc victimele), cât și a modului de aplicare a abuzului. Pe întreaga durată a reportajului este prezentată fața femeii-victime și vocea ei, nemodificată. În cadrul unei secvențe apare și fața neprotejată a fetiței minore, iar acolo unde aceasta este mascată, nu este făcut suficient pentru a nu fi identificată. Astfel, conținutul textual și video al reportajului difuzat de către postul de televiziune „Jurnal TV” prezintă derogări de la prevederile legislației în vigoare, și anume punctul 4.13 din Codul Deontologic al Jurnalistului din Republica Moldova, care stipulează: *„Jurnalistul protejează identitatea minorilor implicați în evenimente cu conotație negativă (accidente, infracțiuni, dispute familiale, sinucideri etc.), inclusiv ca martori. În acest sens, înregistrările video și fotografiile trebuie modificate, pentru protejarea identității minorilor”*; art. 6, alin. (2) din Codul audiovizualului, care prevede: *„Este interzisă difuzarea de programe care pot afecta grav dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor, în special programele care conțin pornografie, violență exagerată sau limbaj licențios”* și art. 7, alin. (1) din Convenția Europeană cu privire la Televiziunea Transfrontalieră, potrivit căruia: *„Toate elementele serviciilor de programe, prin prezentarea lor și conținutul lor, trebuie să respecte demnitatea ființei umane și drepturile fundamentale ale semenilor”*.

Totodată, s-a menționat că subiectul nominalizat a fost difuzat la data de 14.08.2011, iar articolul 30 din Codul contravențional al Republicii Moldova menționează următoarele: (1) *Prescripția înlătură răspunderea contravențională.* (2) *Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale este de 3 luni.* (3) *Termenul de prescripție curge de la data săvârșirii contravenției.*

Ca urmare a examinării sesizării în cadrul ședinței publice din 09 decembrie 2011, prin Decizia nr. 169, CCA a luat act de sesizarea UNICEF Moldova referitor de reportajul „Alcoolul i-a luat mințile”, difuzat de către postul de televiziune „Jurnal TV”, remisă CCA spre examinare de către Comisia parlamentară cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media. Totodată, întreprinderii “JURNAL DE CHIȘINĂU PLUS” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, i-a fost recomandat să retragă reportajul menționat de pe pagina web a postului și să difuzeze reportajele astfel încât să nu admită încălcarea normelor legislative și normative în vigoare cu privire la garantarea moralității și asigurarea protecției minorilor.

IX. ACTIVITĂȚI EXTERNE

În perioada de referință, Consiliul Coordonator al Audiovizualului și-a desfășurat activitatea în conformitate cu obiectivele de integrare europeană stabilite prin actele normative și legislative în vigoare. În acest sens, sub aspectul alinierii la standardele europene a fost asigurată documentarea, analizarea, sintetizarea și traducerea materialelor ce țin de domeniul audiovizualului (directive, recomandări, documente transmise de la Consiliul Europei).

Cooperări interinstituționale

Pe parcursul anului 2011, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a colaborat cu mai multe instituții naționale și internaționale, printre care:

- Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene;
- Comisia Națională pentru Integrare Europeană;
- Uniunea Europeană și Consiliul Europei („Programul de Susținere a Democrației în Republica Moldova);
- OSCE;
- Platforma Europeană a Autorităților Regulatorii (EPRA);
- REFRAM (Rețeaua Autorităților Francofone de Reglementare Media).

Pentru realizarea obiectivelor de încheiere a procedurii de monitorizare a Republicii Moldova de către Consiliul Europei, stipulate în Programul de activitate a Guvernului pentru anii 2011-2014 „Integrarea europeană: libertate, democrație, bunăstare”, a fost actualizat proiectul Planului de Acțiuni privind onorarea angajamentelor Republicii Moldova față de Consiliul Europei.

În scopul implementării Proiectului OIF „Planul Plurianual pentru franceză în Europa”, organizat prin intermediul Alianței Franceze din Moldova, a fost efectuată o evaluare a calității acestuia, prin completarea unor chestionare anonime de către funcționarii publici din cadrul aparatului CCA care au urmat cursurile de formare în limba franceză a funcționarilor de stat implicați în proiecte europene și lucrul cu dosarele europene.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului a oferit consultanță Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova în vederea executării proiectului PNUD „Interacțiunea între Parlament și autoritățile independente de reglementare”. Astfel, a fost elaborat un chestionar care cuprinde informații referitoare la situația financiară, statutul, transparența și independența CCA, ce urma a fi inclus în „Raportul cu privire la autoritățile de reglementare independente din Republica Moldova și interacțiunea lor cu Parlamentul”.

CCA a întocmit și expediat Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene o Notă informativă privind progresul înregistrat de Consiliul Coordonator al Audiovizualului la capitolul „Democrația, statul de drept și respectarea drepturilor omului”, notă prezentată de dl Vlad Filat, prim-ministru al

Republicii Moldova, la cea de-a XIII-a reuniune a Consiliului de Cooperare Republica Moldova - Uniunea Europeană.

În vederea eficientizării activității sale, CCA a luat act și a înaintat propuneri pentru proiectul Planului de acțiuni pentru susținerea alegerilor locale din 5 iunie 2011, care a fost examinat și aprobat, la 21 aprilie 2011, în cadrul reuniunii Grupului de Raportori pentru Democrație (GR-DEM) al Consiliului Europei. Ca urmare a unei solicitări parvenite de la MAEIE, CCA a tradus și a luat act de Convenția europeană cu privire la unele aspecte ale drepturilor de autor și conexe în cadrul transmisiunii transfrontaliere prin satelit (STE 153), care a fost ratificată de Cipru și Norvegia în 1998 și semnată de Belgia, Bosnia-Herzegovina, Germania, Luxemburg, San-Marino, Spania, Elveția și Marea Britanie.

În scopul realizării prevederilor Protocolului adițional la Acordul de Parteneriat și Cooperare privind principiile generale de participare a Republicii Moldova la Programele Uniunii Europene, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a prezentat Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene propuneri de extindere a colaborării în cadrul programului „Sectorul Audiovizual European (Media 2007)”.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului a examinat documentul de analiză a Raportului Grupului Persoanelor Eminente (GPE) „A trăi împreună – a combina diversitatea și libertatea în Europa secolului XXI”, elaborat de către Secretariatul Consiliului Europei, care propune acțiuni concrete pentru prevenirea manifestărilor de discriminare și intoleranță în Europa, prin prisma conexiunii între recomandările raportului și acțiunile sau angajamentele deja asumate de către Consiliul Europei. În acest sens, CCA a înaintat inițiativa de a elabora un studiu privind depistarea impedimentelor existente în respectarea prevederilor Codului audiovizualului de către radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova și identificarea soluțiilor de redresare a situației.

În contextul procesului de reformă al Consiliului Europei, CCA a examinat extrasul notei Reprezentanței Permanente a Republicii Moldova pe lângă Consiliul Europei privind reuniunea Grupului de Raportori pentru Drepturile Omului (GR-H), care a avut loc la 29 septembrie 2011, la Strasbourg, precum și rezumatul elaborat de către Secretariatul Consiliului Europei pe marginea reuniunii Grupului de Raportori pentru Cooperare Legală (GR-L), în cadrul căreia au fost examinate proiectele Termenilor de Referință (TR) ale noilor structuri interguvernamentale ale Consiliului Europei.

La 25 iulie 2011, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, susținut financiar de Programul Comun al Consiliului Europei și Uniunii Europene „Programul privind Susținerea Democrației în Moldova”, a lansat o nouă pagină de Internet, menită să faciliteze accesul cetățenilor la informații privind activitatea CCA.

Prin Decizia CCA nr. 138 din 30 septembrie, a fost aprobat Acordul de colaborare între Consiliul Coordonator al Audiovizualului și Academia de Științe a Moldovei, convenind asupra unei cooperări de lungă durată privind realizarea unor

acțiuni concrete în vederea protejării spațiului informațional, patrimoniului lingvistic și cultural-național prin desfășurarea unui proiect de monitorizare a calității limbii române în domeniul audiovizualului din Republica Moldova.

În vederea asigurării angajamentelor față de EPRA (Platforma Europeană a Autorităților de Reglementare), a cărei membru este CCA, Serviciul Relații Externe și Integrare Europeană a răspuns întrebărilor, cercetărilor și studiilor focalizate pe cele mai importante aspecte ale reglementării la nivel european, precum: implementarea prevederilor Directivei Serviciilor Media Audiovizuale, pluralismul media, reguli de publicitate și sponsorizare, plasarea produselor, respectarea intervalului orar pentru publicitate, retransmisia serviciilor de programe, educația media, procedura de acordare a licențelor, protecția minorilor, sancțiuni și amenzi etc.

Ținem să menționăm că CCA promovează sistematic principiul cooperării între instituții și încearcă să găsească soluții pentru consolidarea acestor colaborări. Astfel, în vederea unei eventuale colaborări și schimb de experiență, bazându-se pe principiile respectului reciproc, încrederii și parteneriatului mutual avantajos, CCA a înaintat inițiativa de a semna un acord de colaborare cu Consiliul Național al Audiovizualului din România. În acest sens, la data de 23 noiembrie 2011, a fost semnat Acordul de colaborare în domeniul audiovizualului între Consiliul Coordonator al Audiovizualului din Republica Moldova și Consiliul Național al Audiovizualului din România, care va încuraja și contribui la implementarea eficientă a sistemului de reglementare în domeniul audiovizualului și realizarea unor atribuții definite de lege ce necesită schimburi de experiență și de informații în cadrul unor activități comune.

De asemenea, CCA a remis MAEIE propuneri pentru completarea Acordului semnat între Uniunea Europeană și Consiliul Europei privind Programul Comun de implementare a libertății, profesionalismului și pluralismului mass-media în Armenia, Azerbaidjan, Georgia și Republica Moldova.

Întrevederi oficiale

Consiliul Coordonator al Audiovizualului salută de fiecare dată vizitele delegațiilor din străinătate care doresc să cunoască rolul și atribuțiile autorității de reglementare a audiovizualului din Republica Moldova. În anul 2011, CCA a organizat și desfășurat 12 întrevederi oficiale:

✓ La 22 martie, în incinta Consiliului Coordonator al Audiovizualului a avut loc o întrevedere cu membrii delegației Misiunii OSCE/ODIHR, dna Nicola Schmidt, consilier electoral superior, dna Tatyana Bogussevich, consilier electoral și responsabil pentru Moldova, și dl Igor Dolgih, consilier electoral. Membrii delegației au fost însoțiți de dl Christopher Mehley, consilier pe probleme politice al Misiunii OSCE în Moldova. Subiectele care au fost abordate în cadrul acestei întrevederi au fost focalizate pe acțiunile care urmează să le întreprindă CCA în perioada campaniei electorale.

✓ La 24 martie 2011, a avut loc o întrevedere cu membrii delegației Comisiei de monitorizare a obligațiilor și angajamentelor asumate de statele membre ale Consiliului Europei din cadrul Adunării Parlamentare a Forului European (APCE). Din componența delegației au făcut parte coraportorii pentru Republica Moldova, Lise Christoffersen, deputat din Norvegia, Piotr Wach, deputat din Polonia, și Sylvie Affholder, secretarul comisiei de monitorizare. În cadrul întrevederii au fost abordate subiecte ce țin de concurența dintre mass-media publică și cea privată, publicitatea comercială și politică pe perioada campaniei electorale și progresul mass-media în Republica Moldova.

✓ La 11 aprilie 2011, a avut loc o întrevedere cu dna Anna Backland, purtător de cuvânt al Misiunii OSCE/ODIHR în Moldova. În cadrul întrevederii s-a discutat despre rolul mass-media în campania electorală, strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale, precum și despre unele aspecte ale televiziunii digitale terestre.

✓ În vederea consolidării interacțiunii între Parlament și autoritățile independente de reglementare, la 28 aprilie 2011 a avut loc o întrevedere dintre președintele CCA, dl Marian Pocaznoi, dl Franklin de Vrieze, expert internațional, și dna Ludmila Ieșeanu, expert național în cadrul proiectului PNUD „Interacțiunea între Parlament și autoritățile independente de reglementare”. În cadrul discuțiilor s-a pus accentul pe aspectele de independență, transparență și procedurile de apel ale deciziilor CCA.

✓ La 13 mai 2011, o delegație a Secretariatului Consiliului Europei, condusă de dl Jean-Louis Laurens, director general pentru democrație și afaceri politice, a efectuat o vizită de lucru la CCA. Printre problemele abordate menționăm: progresul campaniei electorale 2010-2011, atribuirea frecvențelor pentru radiodifuzori, elementele specifice ale noului Cod al audiovizualului, finanțarea posturilor publice și situația privind licențele de emisie în Găgăuzia. Respectiva vizită a oferit oportunitatea de a examina în comun cu oficialii europeni perspectiva încheierii monitorizării Republicii Moldova în cadrul Consiliului Europei. Discuțiile s-au axat, în principal, în baza proiectului Planului de Acțiuni privind onorarea angajamentelor Republicii Moldova față de Consiliul Europei.

✓ La 17 mai 2011, a avut loc o întrevedere cu dl Tesfamariam Pietro, expert media în cadrul Misiunii OSCE/ODIHR în Moldova, în scopul identificării aspectelor fundamentale privind monitorizarea posturilor de televiziune pe perioada campaniei electorale. Un accent deosebit a fost pus asupra dezbaterilor electorale, contestațiilor, precum și asupra sancțiunilor aplicabile posturilor TV care încalcă legislația în vigoare.

✓ La 3 iunie 2011, CCA a găzduit o întrunire a unui grup de experți din țările Uniunii Europene și a Parteneriatului Estic în domeniul alegerilor și promovării democrației, care a fost însoțit de secretarul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte, dl Nicolae Panfil. În cadrul întrunirii a fost făcută o prezentare a

Consiliului Coordonator al Audiovizualului, a performanțelor activității sale, precum și a rezultatelor monitorizării mass-media în campania electorală.

✓ Dl Pietro Tesfamariam, expert media al Misiunii OSCE/ODIHR în Moldova, a solicitat, la 16 iunie 2011, o nouă întrevedere cu dl Marian Pocaznoi, președintele CCA, pentru a discuta despre rezultatele monitorizării posturilor TV pe perioada campaniei electorale. Astfel, discuția s-a axat pe următoarele probleme: dezbaterile electorale în cel de-al doilea tur de scrutin, situația postului TV din Găgăuzia, precum și situația prezentării rapoartelor săptămânale de către radiodifuzori.

✓ La 07 septembrie 2011, a avut loc o întrevedere cu raportorul special ONU privind libertatea religiei sau convingerii, dl Heiner Bielefeldt, care s-a aflat într-o vizită de lucru în Republica Moldova, în temeiul invitației permanente a Guvernului Republicii Moldova către mandatarii procedurilor speciale ale ONU pentru drepturile omului. Scopul vizitei întreprinse de înaltul oficial ONU în Republica Moldova a constat în identificarea obstacolelor existente în realizarea dreptului la libertatea religiei sau convingerii. Discuția s-a axat pe subiecte privind rolul mass-media în realizarea dreptului la libertatea religiei sau convingerii, respectarea de către radiodifuzorii publici și privați a principiului pluralismului de opinie, precum și posibilitatea obținerii frecvențelor de către posturile de radio cu tematică religioasă.

✓ La 20 septembrie 2011, a avut loc o întrevedere cu ambasadorul Bulgariei în Republica Moldova, dl Gheorghe Panaiotov, în cadrul căreia s-a discutat posibilitatea încheierii unui acord de colaborare între Consiliul Coordonator al Audiovizualului din Republica Moldova și Consiliul pentru Media Electronică din Bulgaria. Totodată, a fost prezentat și proiectul acordului care va fi semnat.

✓ La 1 noiembrie 2011, a avut loc o întrevedere cu dna Judith Hellerstein, consultant al Corporației Financiare Internaționale (IFC). În cadrul întrevederii, discuția s-a axat pe eficacitatea reglementărilor existente și mecanismele de aplicare a legii privind crearea unei piețe competitive, precum și relația dintre Consiliul Coordonator al Audiovizualului și Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, în vederea creării unei economii competitive pe piața telecomunicațiilor.

✓ La 29 noiembrie 2011, președintele și membrii CCA au avut o întrevedere cu coraportorii Comisiei de monitorizare a obligațiilor și angajamentelor asumate de statele membre ale Consiliului European: dna Lise Christoffersen, coraportor (Norvegia, Grupul Socialist), dl Piotr Wach, coraportor (Polonia, Grupul Partidului Popular European), și dna Sylvie Affholder, secretarul Comisiei de monitorizare

Conferințe și reuniuni

În sensul îmbunătățirii componentelor activității sale, schimbului de informații, dar și alinierii la standardele europene, în anul 2011, reprezentanții ai Consiliului Coordonator al Audiovizualului au participat la conferințe și reuniuni, printre care:

✓ Conferința cu genericul „Problema activității ilegale în domeniul comunicației audiovizuale pe teritoriul UTA Găgăuzia” (Chișinău, 20 aprilie);

✓ Conferința „Adoptarea Codului deontologic al jurnalistului din Republica Moldova” (Chișinău, 3 mai);

✓ A V-a reuniune a Grupului IV a Parteneriatului Estic (5 mai, or. Bruxelles, Belgia);

✓ Reuniunea Subcomitetului de Cooperare Republica Moldova – Uniunea Europeană nr.4 „Energie, Mediu, Transport și Telecomunicații, Știință și Tehnologii, Sănătate Publică, Cultură și Educație” (Chișinău, 18 mai);

✓ Cursul de dezvoltare profesională „Gestionarea personalului din administrația publică: aspecte juridice”, pentru instruirea colaboratorilor subdiviziunilor resurselor umane și serviciilor juridice din cadrul autorităților publice centrale (Chișinău, 19 mai);

✓ Masa rotundă „Televiziunea digitală terestră”, organizată de Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor (Chișinău, 20 mai);

✓ Atelierul privind implementarea televiziunii digitale terestre, organizat de Forumul European cu privire la televiziunea digitală terestră (24-25 mai, Moscova, Federația Rusă);

✓ Cea de-a 33-a reuniune a Platformei Europene a Autorităților de Reglementare (EPRA) (Ohrid, 25-27 mai);

✓ A III-a ședință a Comitetului de Coordonare a Programului Comun al Consiliului Europei și Uniunii Europene privind Susținerea Democrației în Republica Moldova (Chișinău, 29 iunie).

✓ Cea de-a doua Conferință a Președinților Rețelei Francofone de Reglementare Mass-Media (REFRAM) (Bruxelles, 19-20 septembrie);

✓ Ședința Grupului de lucru, format din reprezentanți ai MTIC, ANRCETI, CCA (or. Comrat);

✓ Atelierul de lucru „Monitorizarea protecției minorilor și moralității în programele TV-standarde”, cu participarea expertului internațional, dl Marek Mracka (MEMO 98);

- ✓ Seminarul „Gestionarea Finanțelor Publice” (Cairo, 27 septembrie - 11 octombrie).
- ✓ Cea de-a 34-a Reuniune a Platformei Europene (EPRA), (Bruxelles, 5-7 octombrie);
- ✓ A XII-a reuniune a Comitetului de Cooperare Republica Moldova-Uniunea Europeană (Chișinău, 18 octombrie);
- ✓ Dezbateră publică a proiectului Codului audiovizualului (Chișinău, 25-26 octombrie);
- ✓ „Perioada de tranziție a radiodifuzorilor publici” (Bosnia și Herțegovina, 14 noiembrie);
- ✓ Atelierul de lucru „Asigurarea protecției minorului în programele audiovizuale. Norme de reglementare europene și lecții de învățat pentru Republica Moldova” (Chișinău, 24 noiembrie).

Consiliul Coordonator al Audiovizualului va continua și în viitor colaborarea cu instituțiile internaționale și naționale, precum și aderarea la alte organizații internaționale din domeniul audiovizualului; Participarea activă la seminare, mese rotunde și training-uri organizate de organisme internaționale (REFRAM, EPRA etc.) și naționale în vederea unui schimb permanent de experiență și informații referitor la reglementări și standarde europene; Încheierea unor noi acorduri de cooperare în domeniul audiovizualului; Asigurarea documentării și traducerea materialelor privind procesul de integrare europeană și armonizarea legislației în domeniul audiovizual.

X. RESURSE UMANE

Efectivul limită al Consiliului Coordonator al Audiovizualului în anul 2011 a constituit 43 de unități de personal.

La sfârșitul anului (31 decembrie 2011), numărul salariaților a constituit 38 de persoane, 44,7% revenind femeilor și, respectiv, 55,3% - bărbaților.

Din numărul total de posturi, 9 constituie posturi de funcție de demnitate publică, 20 - posturi de funcționar public, iar 14 posturi revin personalului de deservire tehnică ce asigură funcționarea autorității publice.

Vârsta medie a personalului CCA este de 42 de ani. Numărul pensionarilor după limita de vârstă la 01.01.2012 constituie 4 persoane.

Gradul de înnoire a funcționarilor publici (raportul dintre numărul funcționarilor publici debutanți confirmați în funcție către funcțiile publice de conducere și de execuție ocupate) în anul 2011 reprezintă 23,5%. Ocuparea funcției publice/postului vacant a avut loc inclusiv prin: concurs, promovare, transfer și altele. Pe parcursul anului 2011, trei funcții publice au fost scoase la concurs, o funcție publică de conducere și două funcții publice de execuție. La concursul pentru funcția publică de conducere au participat 3 persoane, iar la funcțiile publice de execuție – 4 persoane.

Rata fluctuației de personal în anul 2011 a fost de 36,4%. Numărul persoanelor eliberate din funcții din proprie inițiativă a constituit 8 persoane. În structura fluctuației de personal, cea mai mare pondere o dețin persoanele tinere. Motivarea personalului, în special cea financiară insuficientă, îndeosebi pentru tineri, constituie una dintre cauzele principale a fluctuației sporite a personalului și este un impediment major în atragerea și menținerea tinerilor specialiști.

XI. ACTIVITATEA ECONOMICO-FINANCIARĂ

Pentru anul 2011, devizul de cheltuieli al Consiliului Coordonator al Audiovizualului a fost aprobat în sumă de 4710,8 mii lei (2510,8 mii lei din contul mijloacelor bugetare și 2200 mii lei din contul mijloacelor speciale). Ca urmare a rectificării Legii Bugetului de Stat pentru anul 2011, bugetul Consiliului Coordonator al Audiovizualului a fost majorat cu 147,7 mii lei, astfel bugetul din contul cheltuielilor de bază a constituit 2658,5 mii lei. Pentru salarizarea a 41 de unități de personal s-au utilizat 1967,6 mii lei (inclusiv contribuții de asigurări sociale de stat în sumă de 344,7 mii lei și prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patron în valoare de 52,2 mii lei), ceea ce reprezintă 74% din suma anuală precizată pentru anul 2011 din contul mijloacelor bugetare

Pentru plata mărfurilor și serviciilor au fost cheltuite 646,7 mii lei (24,3% din suma anuală precizată), cu 160,4 mii lei mai mult față de anul 2010. În scopul deplasărilor în interes de serviciu au fost folosite 5,5 mii lei (0,2% din suma anuală precizată). Pentru achitarea indemnizațiilor la încetarea raporturilor de muncă au fost cheltuite 24,5 mii lei (0,9 % din suma anuală precizată). În vederea achiziționării mijloacelor fixe au fost utilizate 4,1 mii lei (0,15 % din suma anuală precizată a cheltuielilor bugetare).

Conform situației din 31 decembrie 2011, Consiliul Coordonator al Audiovizualului nu are datorii creditoare cu termenul de achitare expirat.

Efectivul de angajați al CCA la 01 ianuarie 2012 constituie 37 de unități.

Mijloacele speciale ale CCA pentru anul 2011 au fost aprobate în sumă de 2200 mii lei și precizate ulterior în mărime de 2419 mii lei.

Pe parcursul anului 2011, în Fondul de susținere a radiodifuzorilor au fost acumulate resurse financiare în sumă de 2217,5 mii lei (107,6 mii lei – din contul licențelor obținute de către radiodifuzori și 2109,9 mii lei – 1 % din cifra de afaceri anuală a radiodifuzorilor).

În luna ianuarie 2011 a fost definitivată baza de date pentru sistemul de monitorizare radio și TV al CCA, pentru care, din fondul de susținere a radiodifuzorilor, a fost achitată suma de 290,5 mii lei.

În vederea executării Deciziei CCA nr. 90 din 03.06.2011 „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare din Fondul de susținere a radiodifuzorilor în scopul organizării mesei rotunde „Dezbateri publice privind Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale pentru anii 2011-2015” s-au cheltuit 22,8 mii lei.

Pentru executarea Deciziei CCA nr.148 din 18 octombrie 2011 „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare necesare din Fondul de susținere a radiodifuzorilor pentru realizarea proiectului de monitorizare a calității limbii române în cadrul programelor TV”, adoptată în baza acordului de colaborare încheiat între Consiliul Coordonator al Audiovizualului și Academia de Științe a Moldovei privind monitorizarea posturilor de televiziune și radio din Republica Moldova sub aspectul corectitudinii limbii române, au fost utilizate 64,5 mii lei.

Conform Deciziei CCA nr.149 din 18.10.2011 „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare necesare din Fondul de susținere a radiodifuzorilor în scopul

dotării tehnico-materiale a Consiliului Coordonator al Audiovizualului” au fost alocate mijloace financiare în mărime de 1041,3 mii lei.

În luna decembrie 2011, cu ocazia împlinirii a 15 ani de activitate a CCA, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a organizat un concurs pentru radiodifuzorii locali din afara mun. Chișinău și Bălți cu decernarea premiilor sub formă de echipament tehnic. În acest sens, a fost adoptată Decizia CCA nr.161 din 11.11.2011 „Cu privire la organizarea conferinței naționale „15 ani de activitate a CCA” și desfășurarea concursului serviciilor de programe ale radiodifuzorilor autohtoni locali, cu decernarea premiilor”. În 2011, în vederea organizării conferinței naționale s-au cheltuit 160,4 mii lei, iar pentru achiziționarea premiilor sub formă de diplome și echipament tehnic s-au utilizat 671,5 mii lei. În anul 2012 urmează să fie achitată suma de 579 mii lei.

Pe parcursul anului 2011, din contul mijloacelor speciale au fost folosite 120,8 mii lei în scopul onorării obligațiilor față de organisme și structurile internaționale specializate în domeniul audiovizualului, la care Consiliul Coordonator al Audiovizualului este parte, inclusiv detașarea membrilor CCA pentru participări la reuniunile internaționale.

Soldul mijloacelor speciale la 01 ianuarie 2012 este de 3080 mii lei.

XII. CONCLUZII ȘI OBIECTIVE PENTRU ANUL 2012

Pe parcursul anului 2011, activitatea CCA a fost marcată de o serie de acțiuni întreprinse în scopul dezvoltării pieței audiovizualului din Republica Moldova, implementării legislației în domeniu, precum și extinderea și aprofundarea, pe plan extern, a relațiilor cu autoritățile de reglementare din statele membre ale UE.

Astfel, în perioada de referință, în scopul susținerii procesului democratic în Republica Moldova și asigurării efective a dreptului universal al fiecărui cetățean de a primi și răspîndi informații, inclusiv prin intermediul programelor audiovizuale, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a adoptat „Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale pentru anii 2011-2015”.

În perioada campaniei electorale pentru alegerile locale generale din 5 iunie 2011, expertul european Marek Mracka, coordonator de program al organizației MEMO 98 și coautor al noii metodologii de monitorizare a radiodifuzorilor, a acordat sprijin CCA la monitorizarea, în 3 etape, a reflectării campaniei electorale în cadrul principalelor emisiuni informative ale 8 posturi de televiziune: Moldova 1, Prime, NIT, N 4, Euro TV Chișinău, TV 7, Jurnal TV și Publika TV. Calitatea rapoartelor de monitorizare ale CCA a fost apreciată atât de reprezentanții societății civile, cât și de organisme internaționale care au monitorizat desfășurarea campaniei electorale în Republica Moldova.

Pentru a asigura protecția minorilor față de efectele negative ale unor programe care le-ar putea afecta dezvoltarea fizică, mentală sau morală, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, în parteneriat cu Programul Comun al Consiliului European și Uniunii Europene „Susținerea Democrației în Moldova”, a lansat campania media cu genericul “Copilul tău ce vede la televizor?”. În acest scop, au fost realizate 4 spoturi sociale TV privind protecția minorilor în cadrul programelor audiovizuale și un spot social pentru posturile de radio.

În vederea protejării spațiului informațional, patrimoniului lingvistic și cultural-național, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a semnat un acord de colaborare cu Academia de Științe a Moldovei privind realizarea unui proiect de monitorizare a calității limbii române în domeniul audiovizualului din Republica Moldova, în cadrul căruia un grup de lingviști de la Institutul de Filologie al AȘM a evaluat calitatea limbii române din emisiunile posturilor de televiziune.

În anul 2011 s-a încheiat Programul Comun al Uniunii Europene și Consiliului European, Programul de Susținere a Democrației în Republica Moldova. În conformitate cu Planul de acțiuni pe Componenta Media a Programului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a realizat o serie de activități importante: elaborarea Regulamentului intern al Direcției de monitorizare în conformitate cu prevederile legislației în vigoare și a standardelor europene; oferirea consultanței la elaborarea rapoartelor de monitorizare în perioada campaniei electorale la alegerile locale generale din 5 iunie 2011; desfășurarea unui training pentru personalul Direcției de monitorizare a CCA în procesul de monitorizare a respectării demnității umane și a drepturilor copilului în serviciile de programe ale radiodifuzorilor; lansarea noii pagini de Internet, menită să faciliteze accesul cetățenilor la informații privind activitatea CCA; organizarea seminarelor zonale cu genericul „Respectarea prevederilor Codului Audiovizualului. Perspective de

dezvoltare a domeniului audiovizual”, în mun. Chișinău, Bălți și Comrat. Aceste întruniri și-au demonstrat eficiența prin identificarea și soluționarea unor probleme ce țin de colaborarea între autoritatea de reglementare, pe de o parte, și radiodifuzori, de cealaltă parte, care are drept finalitate dezvoltarea audiovizualului autohton. Astfel, CCA consideră necesar de a continua și pe viitor desfășurarea acestor mese rotunde.

În planul cooperării regionale, Consiliul Coordonator al Audiovizualului din Republica Moldova și Consiliul Național al Audiovizualului din România au semnat un Acord de colaborare în domeniul audiovizualului, care va încuraja implementarea eficientă a sistemului de reglementare în domeniul audiovizualului și realizarea unor atribuții definite de lege, ce necesită schimburi de experiență și de informații în cadrul unor activități comune.

Totodată, pe parcursul anului 2011, în audiovizualul autohton au fost atestate următoarele tendințe:

- A continuat să crească numărul studiourilor de producere care, în lipsa frecvențelor terestre pentru canalele TV, difuzează servicii de programe prin rețelele de cablu, sistemele MMDS și satelit. Aceasta a dus la majorarea substanțială a volumului produsului autohton, care, pe măsura trecerii la televiziunea digitală, va asigura completarea multiplexelor cu canale autohtone.
- A luat amploare extinderea rețelilor de cablu mari, însoțită de dispariția rețelilor mici (până la 300 de abonați), care nu au rezistat concurenței. Pe măsura dezvoltării tehnologiilor de distribuire a canalelor TV prin rețelele internet, această tendință va lua amploare.
- S-a majorat numărul posturilor de radio și TV locale. Acest proces se datorează, în mare parte, ajutorului acordat studiourilor locale de organisme internaționale.

Data-limită de trecere a Republicii Moldova la televiziunea digitală a fost stabilită pentru 17.06.2015, însă Concepția implementării televiziunii digitale în Republica Moldova a fost elaborată încă în 2007. Astfel, CCA, ca autoritate publică autonomă în domeniul audiovizualului, a elaborat cadrul normativ-juridic de licențiere a televiziunii digitale. Spre regret, nu au fost operate modificările legislative ce țin de licențierea multiplexelor. Considerăm că rămâne actuală necesitatea elaborării unui plan cu privire la implementarea televiziunii digitale, care să prevadă aspectele acestui proces, inclusiv crearea unei comisii guvernamentale pentru întreaga perioadă de tranziție, care să coordoneze acțiunile tuturor părților implicate în acest proces.

În ultimii ani s-au diversificat modalitățile de transmisie a serviciilor de programe TV către abonați, care, actualmente, includ o gamă foarte largă, începând cu tradiționalele rețele de cablu coaxial și până la rețelele de telefonie mobilă (GSM). Această varietate de oportunități creează condiții benefice de concurență loială, fapt ce conduce la îmbunătățirea calității serviciilor prestate populației. În primul rând, majorarea numărului de persoane care au posibilitatea de a beneficia de respectivele

servicii. S-a majorat considerabil și numărul canalelor retransmise, propuse consumatorilor de servicii de către studiourile TV.

Pe parcursul anului de referință a continuat procesul examinării concepțiilor generale ale serviciilor de programe, pe care majoritatea radiodifuzorilor le-au înaintat spre aprobare CCA, proces care urmează să fie finalizat în 2012.

În același timp, ținem să menționăm că sunt unele chestiuni care încă nu și-au găsit soluționarea în anul 2011. Una dintre acestea se referă la constituirea și activitatea Consiliului de Observatori al Instituției Publice Regionale a Audiovizualului Compania „Teleradio Găgăuzia”. O problemă abordată de CCA și înaintată spre soluționare atât Parlamentului, cât și organelor de drept, vizează difuzarea și retransmisia ilegală a canalelor de televiziune în UTA Găgăuzia. Tot aici se înscrie și activitatea ilegală a unor organe ale administrației publice locale din regiunea de sud a Republicii Moldova privind eliberarea și acordarea licențelor de emisie și autorizațiilor de retransmisie, fără a dispune de astfel de drepturi și atribuții. Cu toate că instanțele de judecată (Curtea de Apel Comrat și Curtea Supremă de Justiție) au anulat atât hotărârea de eliberare a unei licențe de emisie, cât și o licență eliberată în anul 2008, organele administrației publice locale din UTA Găgăuzia continuă activitatea de licențiere ilegală.

Astfel, în conformitate cu cele expuse mai sus, obiectivele-cheie ale Consiliului Coordonator al Audiovizualului pentru anul 2012 sunt următoarele:

- Monitorizarea sistematică a conținutului audiovizual la următoarele compartimente:
  - a) „Evitarea violenței reale și ficționale în serviciile de programe TV și evaluarea impactului acestora asupra minorilor”. Estimarea gradului de violență în serviciile de programe TV și a modului în care se respectă prevederile legislației naționale și internaționale cu privire la protecția minorilor și contracararea violenței și a pornografiei (în colaborare cu Agenția de Stat pentru Protecția Moralității);
  - b) „Situția lingvistică în programele audiovizuale”. Instituirea unei tradiții de monitorizare periodică a calității limbii române utilizate la posturile de televiziune și radio, pentru a diminua fenomenul poluării limbajului și pentru a promova limba literară corectă și îngrijită, în vederea stimulării competențelor expresive, a unei gândiri libere și independente, formulate coerent și exact (în colaborare cu Academia de Științe a Republicii Moldova).
  - c) Monitorizarea serviciilor de programe ale radiodifuzorilor regionali, cât și ale celor locali la capitolul „Respectarea condițiilor licenței de emisie și a concepției generale a serviciului de programe” aprobate de CCA;
- Elaborarea unei baze de date electronice și arhivarea informațiilor despre instituțiile audiovizuale autohtone;

- Organizarea seminarelor zonale cu titularii licențelor de emisie și autorizațiilor de retransmisie, în cadrul cărora vor fi abordate problemele ce țin de implementarea legislației audiovizuale, executarea deciziilor CCA etc.;
- Continuarea monitorizărilor generale ale serviciilor de programe ale radiodifuzorilor pentru a asigura exprimarea pluralistă de idei și de opinii în programele radiodifuzorilor aflați sub jurisdicția Republicii Moldova, diversitatea surselor de informare, protejarea patrimoniului cultural-național, asigurarea protecției dezvoltării fizice și mentale a minorilor etc.;
- Participarea activă la seminare, mese rotunde și training-uri organizate de organisme internaționale și naționale în vederea unui schimb permanent de experiență și informații referitor la reglementări și standarde europene;
- Încheierea unor noi acorduri de cooperare în domeniul audiovizualului cu autoritățile de reglementare din statele membre ale Uniunii Europene.

Marian POCAZNOI

PREȘEDINTE

Dinamica dezvoltării audiovizualului în Republica Moldova
(potrivit licențelor de emisie și autorizațiilor de retransmisie eliberate)

Anul	Capitala			mun. Bălți			UTA Găgăuzia			Orașe și centre raionale			Localități rurale			Total
	U *	C *	R *	U	C	R	U	C	R	U	C	R	U	C	R	
1997	7	3	7	1	4	-	2	-	-	8	3	-	-	-	-	35
1998	10	9	12	1	6	-	4	2	1	18	13	1	2	-	-	79
1999	11	10	13	1	6	1	5	2	1	19	14	2	2	-	1	88
2000	15	13	16	3	7	1	5	3	1	25	17	3	2	-	1	112
2001	14	13	20	3	7	2	6	3	2	25	24	4	2	1	1	127
2002	13	14	21	3	8	3	6	4	2	28	28	4	2	2	2	140
2003	12	17	21	3	8	4	5	3	2	22	35	6	2	13	3	154
2004	14	14	23	4	6	3	6	5	2	23	42	10	3	49	2	207
2005	16	19	27	5	8	3	6	8	3	24	44	13	3	52	2	211
2006	16	23	27	5	9	3	6	8	3	25	49	13	3	64	2	245
2007	22	24	30	6	9	3	6	9	3	25	49	13	3	75	2	267
2008	22	25	30	4	3	3	6	9	2	23	52	13	2	91	2	265
2009	22	25	30	4	3	2	6	9	2	25	50	13	1	86	4	274
2010	23	25	31	3	4	2	6	6	2	25	47	14	2	79	5	280
2011	23	19	33	3	4	2	5	3	2	25	37	17	1	71	5	261

- * **U** - Studiouri de televiziune cu emisie prin unde
C - Studiouri de televiziune cu emisie prin cablu
R – Posturi de radio
Sistemele **MMDS** sunt contabilizate la compartimentul „U”

În numărul total al licențelor de emisie și autorizațiilor de retransmisie intră:

- 2 studiouri ce utilizează sistemul de telefonie celulară mobilă (GSM);
- 16 studiouri TV de producere cu distribuirea ulterioară prin rețelele de cablu;
- 18 titulari cu emisie prin satelit:
  - 11 studiouri de televiziune;
  - 4 posturi de radio;
  - 3 distribuitori de servicii.

Anexa 2

Radiodifuziunea prin eter

Tab. 1 Radiodifuzori naționali

	Radiodifuzor	Tip	Conținut majoritar	Acoperire	Note
1.	IPNA Teleradio-Moldova (Radio Moldova)	Generalist, informativ-muzical	Producție autohtonă	100%	
2.	PRIME FM	Informativ	Producție autohtonă	76 %	
3.	Vocea Basarabiei	Informativ-muzical	Producție autohtonă	72%	
4.	Radio Noroc	Muzical-informativ	Producție autohtonă	71%	
5.	Hit-FM	Muzical-informativ	Retransmisie (Rusia)	62%	
6.	Maestro FM	Muzical-informativ	Producție autohtonă	60%	

Tab. 2 Radiodifuzori regionali

	Radiodifuzor	Tip	Conținut majoritar	Acoperire	Note
1.	Micul Samaritean	Informativ-muzical	Producție autohtonă	58%	Religios
2.	BBC	Muzical- informativ	Retransmisie BBC	45%	
3.	Jurnal FM	Muzical-informativ	Producție autohtonă	34%	Specializat
4.	Ploaia de argint	Muzical-informativ	Retransmisie (Rusia)	30%	
5.	Fresh FM	Muzical-informativ	Retransmisie (România)	24%	
6.	Radio Chișinău	Muzical-informativ	Producție autohtonă	23%	
7.	Radio Poli Disc – Русское радио	Muzical- informativ	Producție autohtonă	22%	
8.	Teleradio Găgăuzia	Generalist, Informativ-muzical	Retransmisie (TRT Turcia)	12%	
9.	Radio Plai	Muzical-informativ	Producție autohtonă	11%	

Televiziunea prin eter

Tab.1. Radiodifuzori naționali

	Radiodifuzor	Tip	Conținut majoritar	Acoperire	Note
1.	IPNA, Moldova 1	Generalist	Producție autohtonă	99%	Rețea de stat
2.	Prime	Generalist	Producție proprie	96%	Rețea de stat
3.	2 Plus	Generalist	Retransmisie (România)	89%	Rețea de stat
4.	NIT	Generalist	Retransmisie (Rusia)	73%	
5.	Euro TV Chișinău	Generalist	Producție autohtonă	70%	
6.	1 Music Moldova	Muzical	Producție autohtonă	63%	

Tab. 2. Radiodifuzori regionali

	Radiodifuzor	Tip	Conținut majoritar	Acoperire	Note
1.	Super TV	De filme	Producție proprie	35%	
2.	PRO Chișinău	TV Generalist	Retransmisie (România)	30%	
3.	TV Dixi	Generalist	Retransmisie (Rusia)	28%	
4.	N4	De filme	Producție proprie	23%	
5.	Teleradio Găgăuzia	Generalist	Retransmisie (TRT Turcia)	16%	
6.	Elita	Generalist	Retransmisie (România)	12%	
7.	Muzica TV	Muzical	Retransmisie (Rusia)	10%	
8.	TV 7	Generalist	Producție proprie	8%	

Planul național de repartizare a canalelor TV

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Canal	Rmax ¹ (km)
1.	Anenii Noi	26	8,1
2.	Anenii Noi	45	27
3.	Basarabeasca	26	23.0
4.	Basarabeasca	38	8.0
5.	Balasinești	2	5.7
6.	Balatina	21	4.9
7.	Baurci	29	7.0
8.	Bălți	21	3.9
9.	Bălți	24	16.9
10.	Bălți	26	8.4
11.	Bălți	28	7.9
12.	Bălți	39	22.6
13.	Bălți	46	59.7
14.	Bălți	52	18.8
15.	Bălți	58	9.0
16.	Basarabeasca	26	6.1
17.	Baurci (r-l Ceadâr-Lunga)	9	6.8
18.	Baurci (r-l Ceadâr-Lunga)	29	7.6
19.	Baxani	56	21.3
20.	Briceni	3	15.2
21.	Briceni	45	25.6
22.	Buciumeni (r-l Florești)	48	2.8
23.	Bujor (r-l Hîncești)	7	2.0
24.	Cahul	1	82.4
25.	Cahul	8	68.8
26.	Cahul	21	41.5
27.	Cahul	25	9.0
28.	Cahul	31	58.9
29.	Cahul	37	7.6
30.	Cahul	48	40.1
31.	Căinari	27	6.6
32.	Călărași	52	31
33.	Cantemir	24	2.9
34.	Cantemir	34	2.2
35.	Cantemir	37	6.7
36.	Cantemir	55	26.1
37.	Caplani (r-l Ștefan-Vodă)	10	22.4

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Canal	Rmax¹ (km)
38.	Cărpineni	7	1.7
39.	Căușeni	28	54.3
40.	Căușeni	35	4.4
41.	Căușeni	40	52.6
42.	Căușeni	51	6.6
43.	Căușeni	53	14.2
44.	Ceadâr-Lunga	12	10.5
45.	Ceadâr-Lunga	25	7.5
46.	Ceadâr-Lunga	27	2.2
47.	Ceadâr-Lunga	37	1.6
48.	Ceadâr-Lunga	49	13.9
49.	Cebolaccia	11	1.7
50.	Chișinău	8	20.1
51.	Chișinău	26	8.4
52.	Chișinău	37	10.5
53.	Chișinău	43	14.8
54.	Chișinău	45	18.5
55.	Chișinău	49	20.2
56.	Chișinău	51	18.6
57.	Chișinău	53	5.4
58.	Cimișlia	2	83.4
59.	Cimișlia	9	14.4
60.	Cimișlia	33	50.7
61.	Cimișlia	43	6.2
62.	Cimișlia	50	49.1
63.	Cimișlia	56	6.2
64.	Cioara	53	3.5
65.	Ciorna	52	5.1
66.	Cișmichioi	33	4,2
67.	Ciumai	34	7.7
68.	Climăuții de Jos	26	1.4
69.	Cobani	24	3.2
70.	Colibabovca (r-l Leova)	7	1.7
71.	Comrat	10	20.0
72.	Comrat	23	7.9
73.	Comrat	36	6.6
74.	Comrat	38	4.0
75.	Comrat	52	9.1
76.	Comrat	55	29.2
77.	Congaz	51	1,5
78.	Copanca (r-l Căușeni)	25	1.8

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Canal	Rmax¹ (km)
79.	Copceac	47	1.9
80.	Copceac (r-l Tighina)	42	2.1
81.	Corcmaz (r-l Ștefan-Vodă)	6	1.9
82.	Cornești	10	18.3
83.	Corten	23	3,2
84.	Cosăuți (r-l Soroca)	11	1.7
85.	Cremenciug	35	1.6
86.	Criuleni	24	2.6
87.	Criuleni	26	2.7
88.	Criuleni	36	5.8
89.	Criuleni	59	39.8
90.	Dezghingea	25	3.1
91.	Dondușeni	43	8.5
92.	Drochia	28	14.3
93.	Drochia	52	24.4
94.	Edineț	7	75.8
95.	Edineț	25	5.4
96.	Edineț	27	15.1
97.	Edineț	31	48.2
98.	Edineț	42	3.8
99.	Edineț	48	40.1
100.	Fălești	49	3.4
101.	Florești	35	4.7
102.	Giurgiulești	33	5.2
103.	Glodeni	35	4.9
104.	Glodeni	52	24.8
105.	Hîncești	7	5.4
106.	Hîncești	36	4.9
107.	Hirjauca	7	3.0
108.	Hîrtop	23	2.1
109.	Holercani (r-l Dubăsari)	9	3.0
110.	Holercani (r-l Dubăsari)	33	5.8
111.	Holercani (r-l Dubăsari)	40	1.9
112.	Iarova (r-l Soroca)	11	2.0
113.	Iorjnița (r-l Soroca)	37	1.5
114.	Jabca	55	40
115.	Joltai (r-l Ceadir-Lunga)	21	1.9
116.	Joltai (r-l Ceadir-Lunga)	56	7.6
117.	Leova	25	8.5
118.	Leova	39	9.5

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Canal	Rmax¹ (km)
119.	Leova	57	10.9
120.	Lipcani	35	12.0
121.	Mereșeuca (r-l Ocnița)	12	1.9
122.	Mîndreștii Noi	2	91.6
123.	Mîndreștii Noi	8	57.7
124.	Mîndreștii Noi	41	53.2
125.	Naslavcea (r-l Ocnița)	12	1.7
126.	Nisporeni	8	30.1
127.	Nisporeni	42	14.2
128.	Nisporeni	53	4.4
129.	Ocnița	29	10.8
130.	Ocnița	41	6.3
131.	Ocsentia	26	1.8
132.	Orhei	35	3.7
133.	Orhei	51	21.3
134.	Orhei	54	6.2
135.	Otaci (r-l Ocnița)	11	18.5
136.	Pruteni (r-l Fălești)	25	1.7
137.	Râșcaiieți	42	2.1
138.	Rezina	8	2.6
139.	Rezina	21	18.9
140.	Rezina	32	8.8
141.	Rezina	37	5.6
142.	Romanovca (r-l Leova)	9	5.0
143.	Rîșcani	37	49
144.	Șișcani (r-l Nisporeni)	12	1.8
145.	Sîngerei	51	22.5
146.	Slobozia-Cremene	52	2.7
147.	Slobozia Mare	6	12.0
148.	Șoldăhești	1	2.8
149.	Șoldăhești	7	19.3
150.	Soroca	9	17.7
151.	Soroca	12	12.7
152.	Soroca	28	14.2
153.	Soroca	43	3.4
154.	Soroca	47	12.4
155.	Soroca	53	6.2
156.	Stefan-Vodă	9	11.8
157.	Stefan-Vodă	52	21.1
158.	Stefan-Vodă	35	18.0
159.	Stolniceni (r-l Hîncești)	26	2.2

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Canal	Rmax¹ (km)
160.	Strășeni	3	136.1
161.	Strășeni	7	46.0
162.	Strășeni	11	77.2
163.	Strășeni	23	74.2
164.	Strășeni	30	61.7
165.	Talmaza	24	2.8
166.	Taraclia	41	4.8
167.	Taraclia	45	48.5
168.	Tartaul (r-l Cantemir)	41	1.3
169.	Tomai (r-l Leova)	36	1.8
170.	Tribujeni	53	1.4
171.	Trifești	12	56.7
172.	Trifești	25	47.5
173.	Trifești	27	61.6
174.	Trifești	44	34.9
175.	Trifești	57	29.4
176.	Tvardița	9	9.1
177.	Tvardița	38	3.2
178.	Ungheni	7	29.9
179.	Ungheni	29	60.8
180.	Ungheni	32	48.2
181.	Ungheni	37	25.1
182.	Ungheni	39	19.4
183.	Ungheni	49	4.2
184.	Unguri	9	10.1
185.	Ustia	52	7.8
186.	Vădeni	38	12.1
187.	Vadul-lui-Vodă	8	6.9
188.	Vadul-lui-Vodă	33	5.9
189.	Vadul-Rascov (r-l Șoldănești)	33	2.9
190.	Valea Perjei (r-l Ceadr-Lunga)	11	1.8
191.	Valea Perjei (r-l Ceadr-Lunga)	30	1.8
192.	Valea-Trestieni (r-l Nișporeni)	2	3.4
193.	Vărăncău	37	2.6
194.	Varnița	1	14.9
195.	Varnița	8	8.5
196.	Varnița	26	6.7

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Canal	Rmax¹ (km)
197.	Varnița	50	17.6
198.	Varnița	57	16.1
199.	Vasilcău	35	1.7
200.	Volintiri	24	2.5
201.	Vulcănești	24	2.0
202.	Vulcănești	41	6.1

¹ – Distanța maximă de recepție de la antena de emisie, calculată pentru condițiile standarde de planificare conform recomandărilor UIT.

Plan național de repartizare a frecvențelor de radiodifuziune sonoră FM

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Frecvența (MHz)	Rmax¹ (km)
1.	Anenii Noi	102.9	17
2.	Anenii Noi	103.4	12
3.	Anenii Noi	104.4	17
4.	Baurci	107.5	36
5.	Bălți	71.15	20
6.	Bălți	90.0	21
7.	Bălți	90.5	55
8.	Bălți	92.0	23
9.	Bălți	101.5	15
10.	Bălți	102.1	17
11.	Bălți	103.5	24
12.	Bălți	103.9	12
13.	Bălți	105.6	33
14.	Bălți	106.2	21
15.	Bălți	107.2	21
16.	Basarabeasca	105.0	15
17.	Briceni	92.7	16
18.	Briceni	100.5	18
19.	Briceni	102.6	20
20.	Cahul	67.37	76
21.	Cahul	69.14	69
22.	Cahul	90.4	47
23.	Cahul	92.6	55
24.	Cahul	93.3	25
25.	Cahul	100.7	68
26.	Cahul	101.4	36
27.	Cahul	104.7	19
28.	Cahul	105.2	68

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Frecvența (MHz)	Rmax¹ (km)
29.	Cahul	107.7	69
30.	Călărași	70.46	5
31.	Cantemir	102.4	13
32.	Caplani	105.8	13
33.	Cărpineni	104.1	17
34.	Căușeni	71.24	65
35.	Căușeni	72.80	67
36.	Căușeni	90.9	42
37.	Căușeni	91.9	32
38.	Căușeni	93.0	22
39.	Căușeni	99.9	32
40.	Căușeni	101.5	62
41.	Căușeni	102.0	39
42.	Căușeni	103.0	37
43.	Căușeni	104.8	64
44.	Căușeni	106.8	62
45.	Ceadâr-Lunga	103.2	30
46.	Ceadâr-Lunga	103.8	19
47.	Ceadâr-Lunga	104.6	31
48.	Chișinău	66.41	24
49.	Chișinău	69.44	18
50.	Chișinău	71.57	36
51.	Chișinău	72.71	19
52.	Chișinău	87.6	31
53.	Chișinău	88.0	30
54.	Chișinău	88.6	28
55.	Chișinău	89.1	37
56.	Chișinău	89.6	29
57.	Chișinău	90.7	31
58.	Chișinău	92.1	20
59.	Chișinău	92.8	25
60.	Chișinău	96.7	31
61.	Chișinău	97.2	40
62.	Chișinău	97.7	21
63.	Chișinău	99.7	33
64.	Chișinău	100.1	37
65.	Chișinău	100.9	32
66.	Chișinău	101.3	32
67.	Chișinău	101.7	26
68.	Chișinău	102.7	31
69.	Chișinău	103.2	13

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Frecvența (MHz)	Rmax ¹ (km)
70.	Chișinău	103.7	33
71.	Chișinău	104.2	44
72.	Chișinău	104.7	13
73.	Chișinău	105.2	27
74.	Chișinău	105.9	42
75.	Chișinău	106.4	30
76.	Chișinău	106.9	20
77.	Chișinău	107.9	34
78.	Cimișlia	93.5	19
79.	Cimișlia	103.5	57
80.	Cimișlia	104.4	21
81.	Cimișlia	105.6	57
82.	Ciorești	101,5	3
83.	Cișmichioi	70.85	4
84.	Climăuții de Jos	68.39	9
85.	Cocieri	99,3	20
86.	Comrat	99.5	30
87.	Comrat	100.3	23
88.	Comrat	102.1	32
89.	Comrat	106.6	34
90.	Copanca (Căușeni)	103.6	22
91.	Cremenciug	73.97	4
92.	Criuleni	103.0	36
93.	Criuleni	106.5	18
94.	Crocmaș	105.1	25
95.	Crocmaș	107.2	21
96.	Dondușeni	95.80	20
97.	Dondușeni	104.4	18
98.	Drochia	107.1	25
99.	Dumbrăvița	70.61	4
100.	Edinet	67.46	64
101.	Edinet	70.31	64
102.	Edineț	68.99	30
103.	Edineț	89.5	34
104.	Edineț	93.6	12
105.	Edineț	101.3	50
106.	Edineț	103.8	50
107.	Edineț	105.4	20
108.	Edineț	106.4	18
109.	Edineț	107.9	49
110.	Fălești	106.6	18

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Frecvența (MHz)	Rmax¹ (km)
111.	Florești	101.1	22
112.	Florești	104.3	32
113.	Glodeni	98.4	31
114.	Glodeni	99.9	38
115.	Glodeni	100.3	25
116.	Glodeni	102.5	39
117.	Hîncești	68.93	27
118.	Hîncești	104.9	17
119.	Hîncești	106.2	15
120.	Iargara	100.9	32
121.	Leova	89.9	17
122.	Leova	92.1	21
123.	Leova	106.8	38
124.	Lipcani	101.7	21
125.	Mășcăuți-Morovaia	103.9	6
126.	Mingir	107.6	30
127.	Mîndreștii Noi	66.68	64
128.	Mîndreștii Noi	68.24	64
129.	Mîndreștii Noi	100.7	32
130.	Mîndreștii Noi	102.9	65
131.	Mîndreștii Noi	104.9	65
132.	Mîndreștii Noi	107.6	65
133.	Naslavcea	105.2	25
134.	Nisporeni	90.2	26
135.	Nisporeni	105.7	37
136.	Ocnîța	107.3	24
137.	Orhei	98.3	19
138.	Orhei	101.6	20
139.	Otaci	106.3	18
140.	Parcova	72.35	4
141.	Pelenia	101.0	10
142.	Petrunea	70.91	4
143.	Poiana	100.0	28
144.	Proteagailovca	101.1	34
145.	Racovăț	73.64	4
146.	Rezina	90.3	16
147.	Rezina	101.9	26
148.	Rezina	104.7	17
149.	Rogojeni	106.0	18
150.	Sănătăuca	71.48	12
151.	Sănătăuca	100.4	24

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Frecvența (MHz)	Rmax¹ (km)
152.	Sărata Galbenă	107.1	12
153.	Sîngera	96.2	17
154.	Sîngerei	95.2	18
155.	Sîngerei	100.2	17
156.	Sîngerei	104.0	14
157.	Slobozia-Cremene	66.98	4
158.	Șoldănești	98.1	20
159.	Șoldănești	99.1	22
160.	Soroca	67.79	23
161.	Soroca	102.2	18
162.	Soroca	103.1	23
163.	Soroca	105.8	34
164.	Ștefan-Vodă	103.8	21
165.	Ștefan-Vodă	106.3	25
166.	Strășeni	66.80	65
167.	Strășeni	67.58	64
168.	Strășeni	68.48	64
169.	Strășeni	72.02	63
170.	Strășeni	100.5	74
171.	Strășeni	102.3	74
172.	Strășeni	107.3	73
173.	Talmaza	68.60	15
174.	Taraclia	97.5	16
175.	Taraclia	101.9	32
176.	Taraclia	107.0	19
177.	Telenești	88.2	18
178.	Trifești	101.2	29
179.	Trifești	103.3	58
180.	Trifești	105.4	71
181.	Tvardița	70.13	4
182.	Ungheni	68.00	61
183.	Ungheni	69.53	61
184.	Ungheni	92.3	22
185.	Ungheni	93.8	42
186.	Ungheni	100.1	32
187.	Ungheni	102.0	66
188.	Ungheni	104.5	66
189.	Ungheni	105.3	15
190.	Ungheni	107.0	65
191.	Unguri	100.8	23
192.	Ustia	98.7	17

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Frecvența (MHz)	Rmax ¹ (km)
193.	Vadul-Rașcov	70.52	6
194.	Varnița	94.7	33
195.	Varnița	104.0	15
196.	Varnița	106.1	39
197.	Vulcănești	102.7	12
198.	Vulcănești	103.6	18
199.	Vulcănești	106.7	14
200.	Vulcănești	107.3	9

¹ – Distanța maximă de recepție de la antena de emisie, calculată pentru condițiile standarte de planificare conform recomandărilor UIT.

Planul național de repartizare a frecvențelor de radiodifuziune sonoră AM

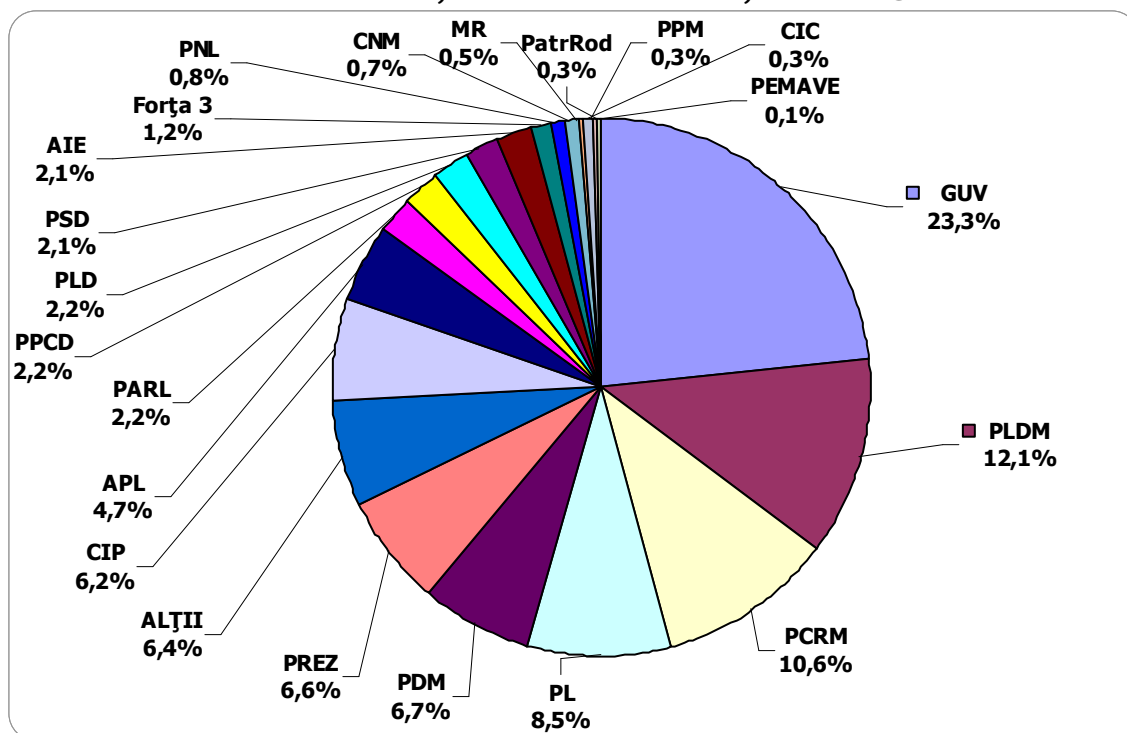
Nr d/o	Amplasarea Localitatea	Frecvența (kHz)	R _{med} ¹ (km)
1.	Chișinău	873	100
2.	Edineț	1494	75
3.	Cahul	1494	75

¹ – Distanța medie de recepție de la antena de emisie, calculată pentru condițiile standarte de planificare conform recomandărilor UIT.

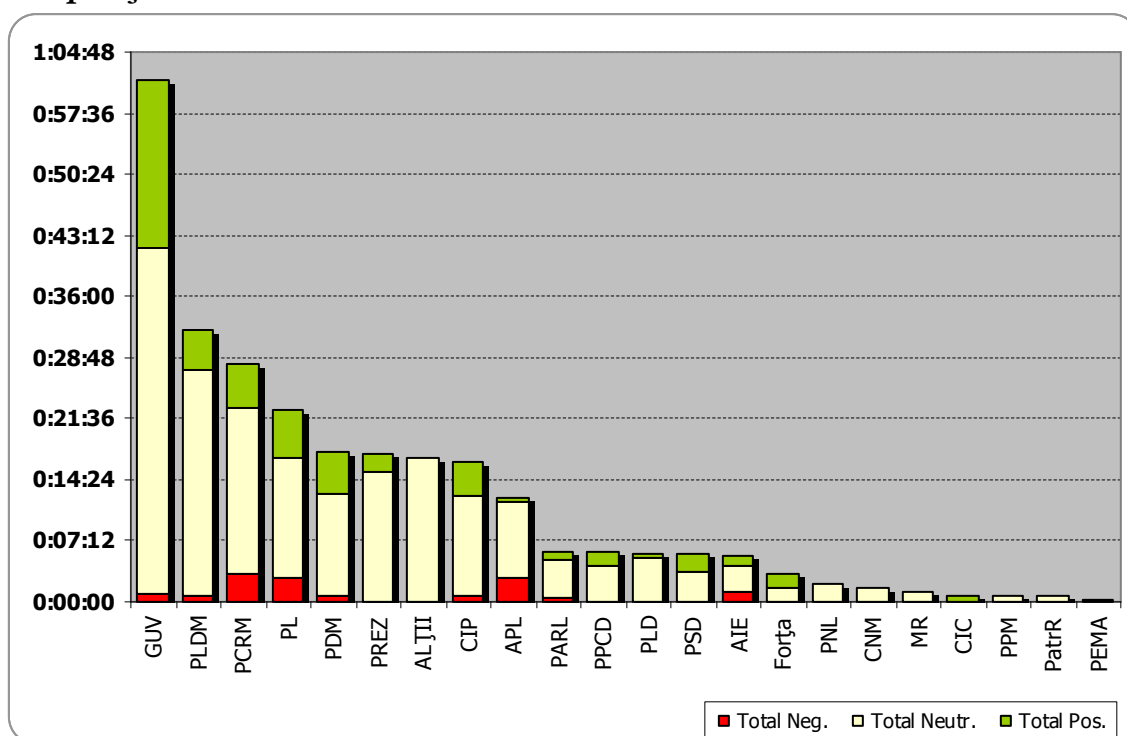
Monitorizarea campaniei electorale pentru alegerile locale generale din 5 iunie 2011

Moldova 1

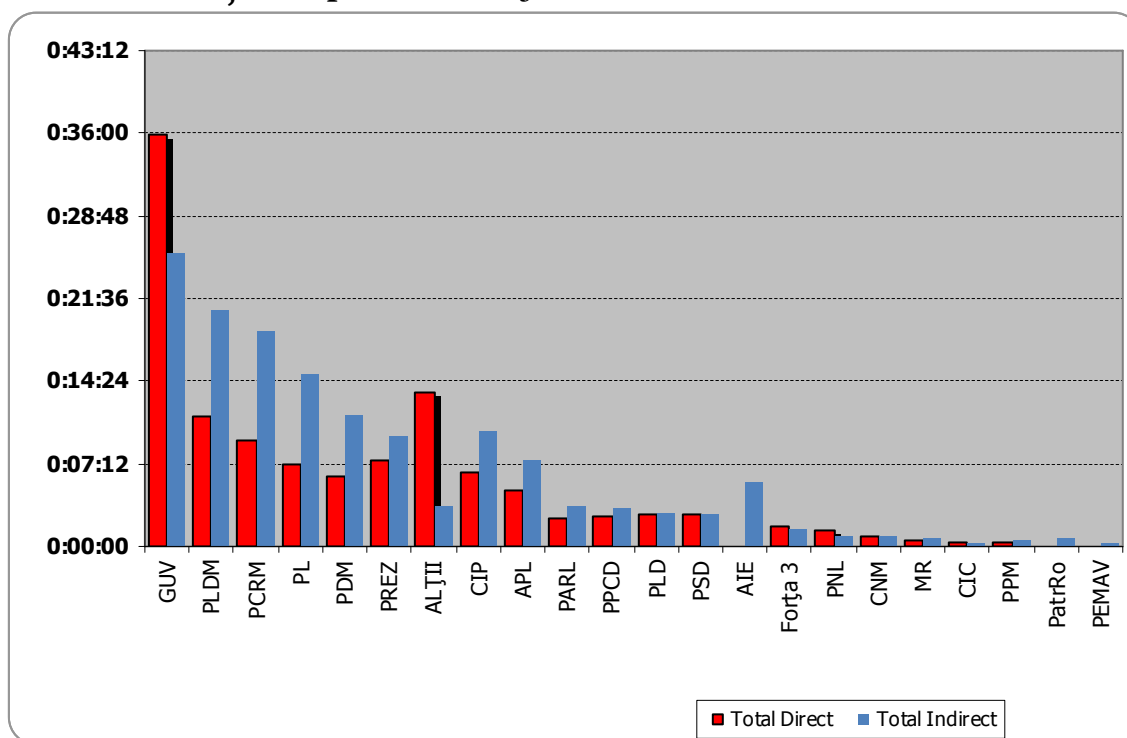
Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpul și tonalitatea reflectării

Distribuția timpului direct și indirect

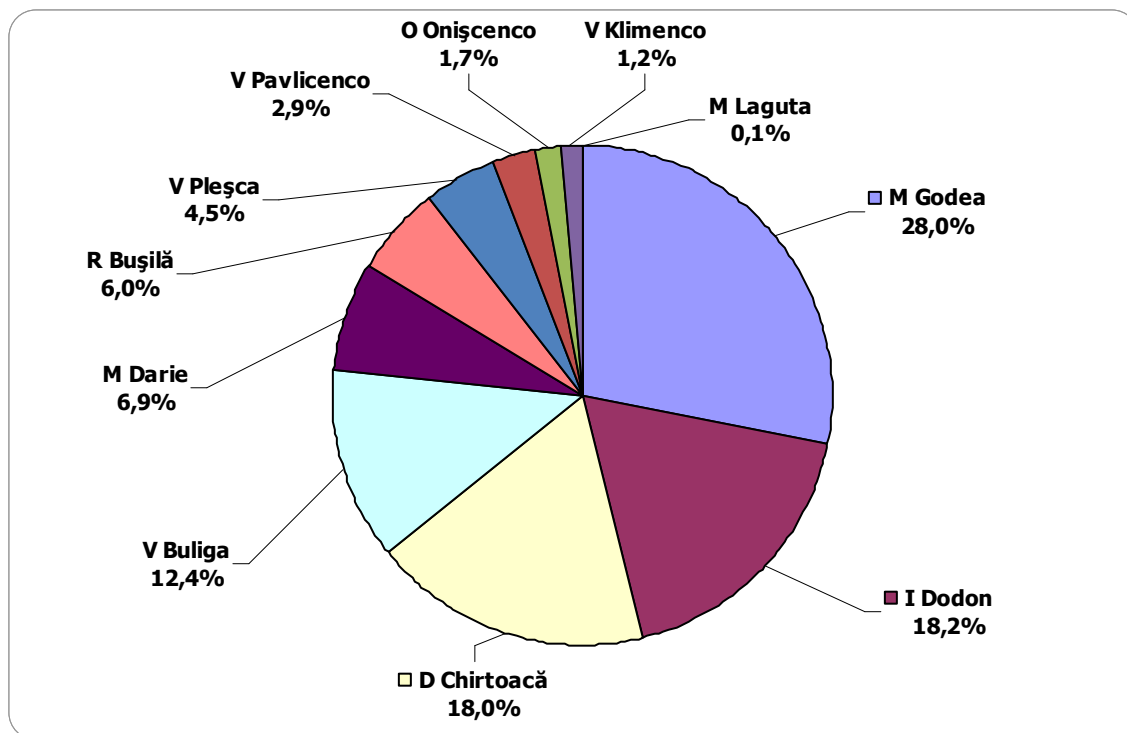

Postul de televiziune public Moldova 1 a tratat subiectele cu participarea concurenților electorali difuzate în perioada de raport respectând principiul de informare din mai multe surse, iar reflectarea anumitor situații de conflict s-a conformat cerințelor legale. Nu au fost înregistrate cazuri care ar fi considerate drept abateri de la prevederile Codului audiovizualului, însă cu mici abateri de la prevederile Regulamentului CEC.

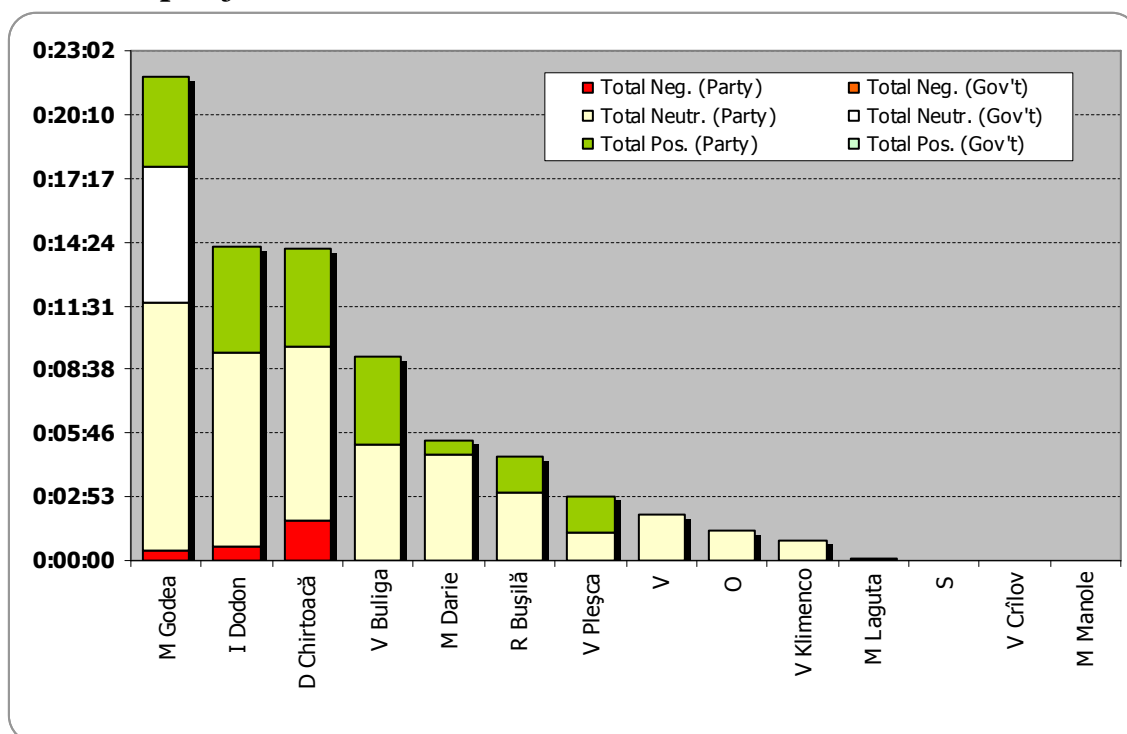
Luată în ansamblu, cele trei perioade de monitorizare conturează tratarea unui număr mare de subiecți politici, care au acumulat următoarele date procentuale: Guvernul – 23,3%, PLDM – 12,1%, PCRM – 10,6%, PL – 8,5%, PDM – 6,7%, PREZ – 6,6%, CIP – 6,2%, APL – 4,7%, PARL – 2,2%, PPCD și PLD – 2,2%, PSD și AIE – 2,1%, Forța 3 – 1,2%, PNL – 0,8%, CNM – 0,7%, MR – 0,5%, PatrRod, PPM și CIC – 0,3% și PEMAVE – 0,1%.

Subiecții politici au fost reflectați în buletine de știri ale postului public Moldova 1, în general, neutru, iar activitatea instituțiilor oficiale fiind prezentată în tonalitate preponderent pozitivă. Apariția Guvernului a fost mai mult directă, iar ceilalți având o distribuție indirectă.

Timpul total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

Timpul și tonalitatea reflectării

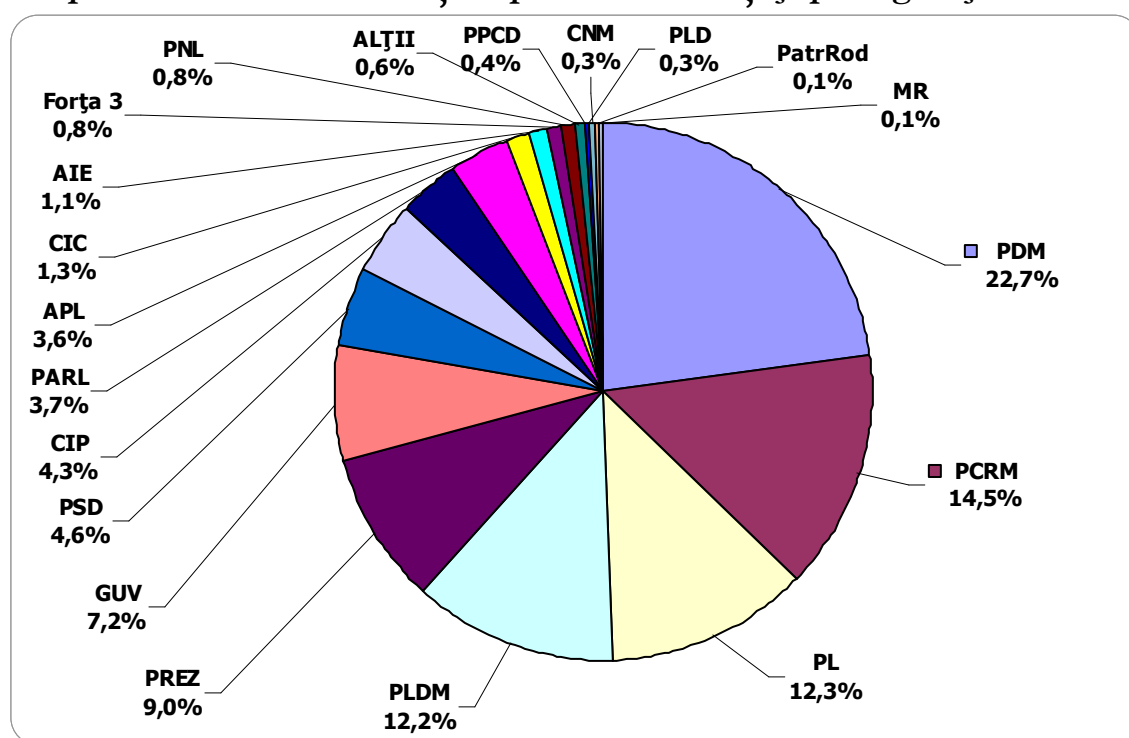

La fel ca toate celelalte posturi TV, și Moldova 1 s-a concentrat preponderent asupra prezentării alegerilor locale din Chișinău. Mihai Godea a dominat timpul de reflectare a concurenților electorali cu cca. 28,0% din timpul total de prezentare a acestora. În timp ce în primele zile ale perioadei de

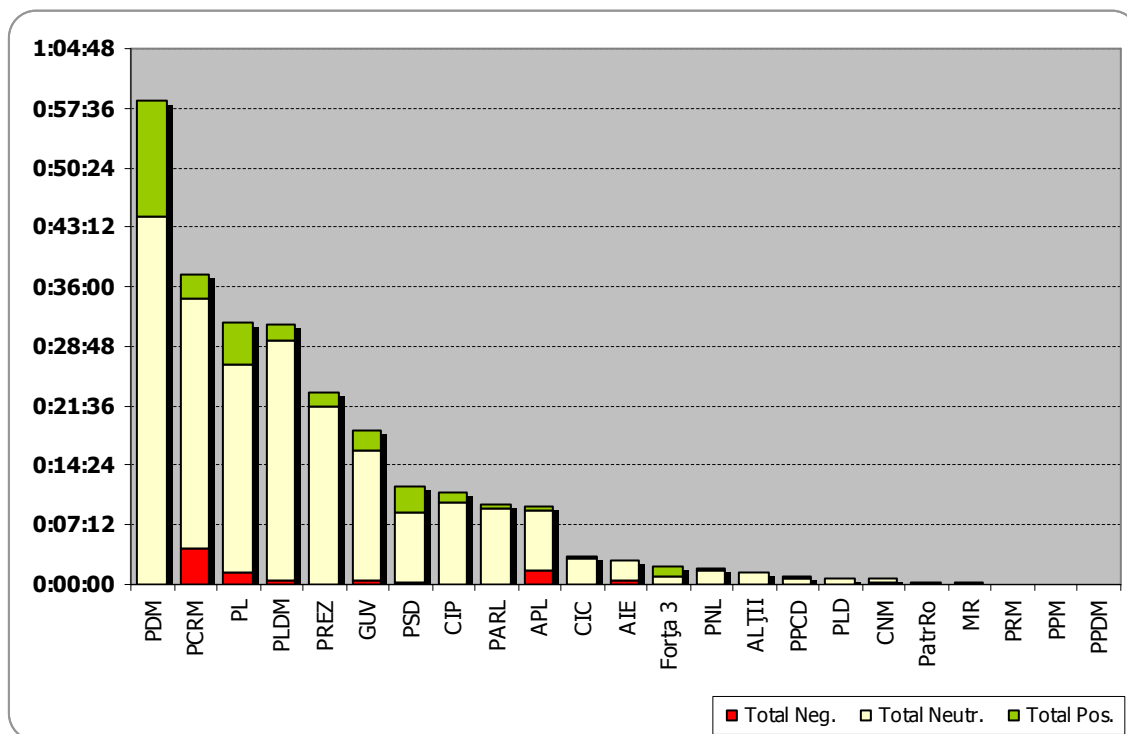
monitorizare acesta a fost prezentat în calitate de membru PLDM, totuși cea mai mare cotă de prezentare a primit-o în calitate de candidat independent pentru postul de primar al municipiului Chișinău, datorită multiplelor evenimente organizate în legătură cu plecarea din rândurile PLDM și implicarea sa în campania electorală. Printre ceilalți candidați care au beneficiat de timp de reflectare semnificativ pot fi menționați: I. Dodon – 18,2%, D. Chirtoacă – 18,0%, V. Buliga – 12,4%, M. Darie – 6,9% și R. Bușilă – 6,0%. Pe parcursul întregii perioade de monitorizare a campaniei electorale, postul de televiziune sus-numit a reflectat 11 din 14 candidați la funcția de primar general al capitalei. Tonalitatea de reflectare a protagoniștilor electorali a fost, în general, neutră, pe alocuri pozitivă, deoarece un volum considerabil de subiecte au fost direct legate de prezentarea platformelor electorale ale acestora.

PRIME

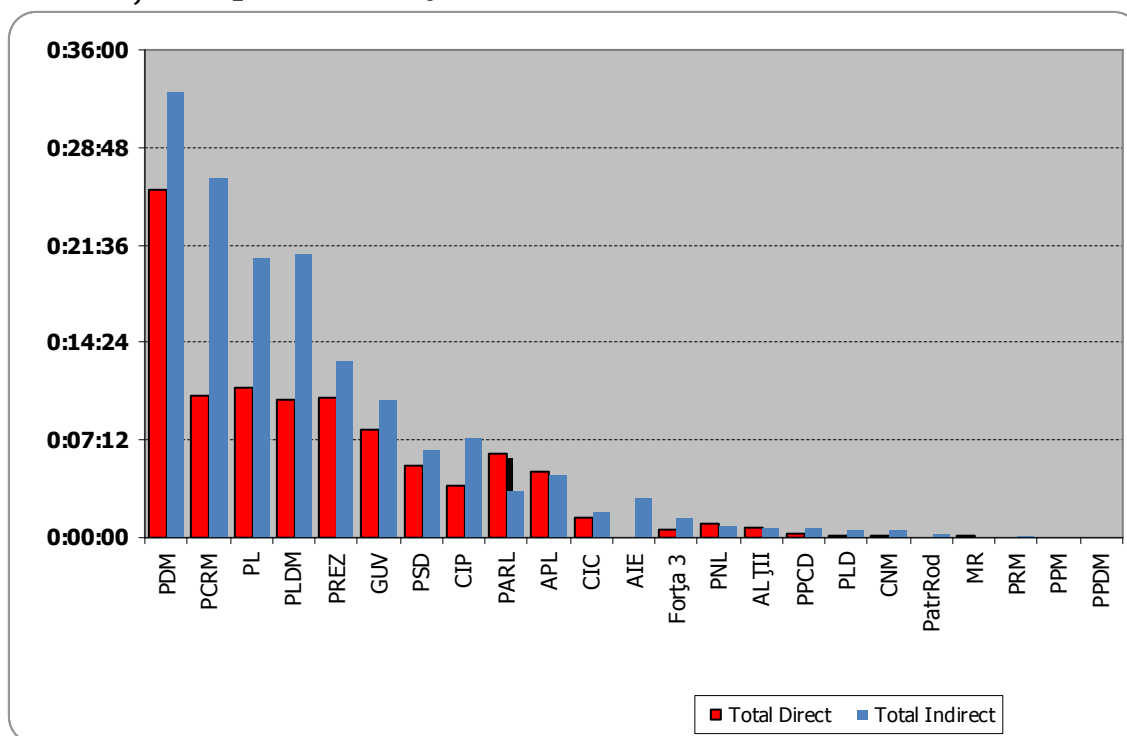
Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpu și tonalitatea reflectării

Distribuția timpului direct și indirect

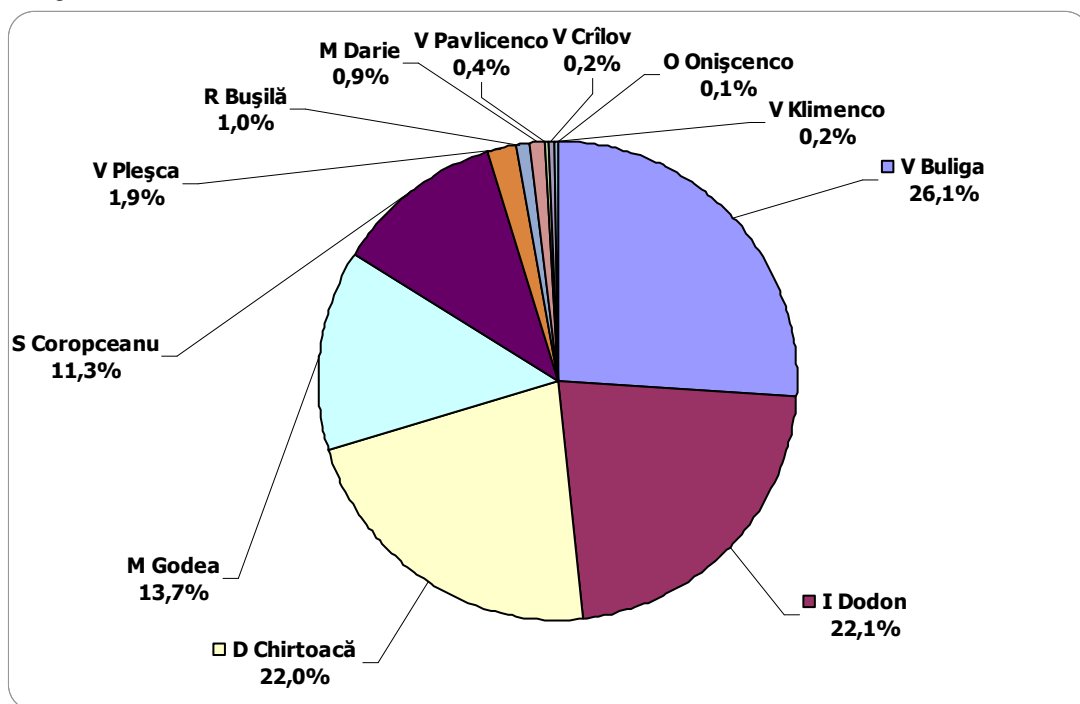

Prime a respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor ce vizau situații de conflict, nu au fost depistate abateri de la legislația în vigoare, de asemenea, nu au fost înregistrate cazuri care ar provoca îngrijorări vizavi de modul de reflectare a campaniei electorale de către postul TV menționat.

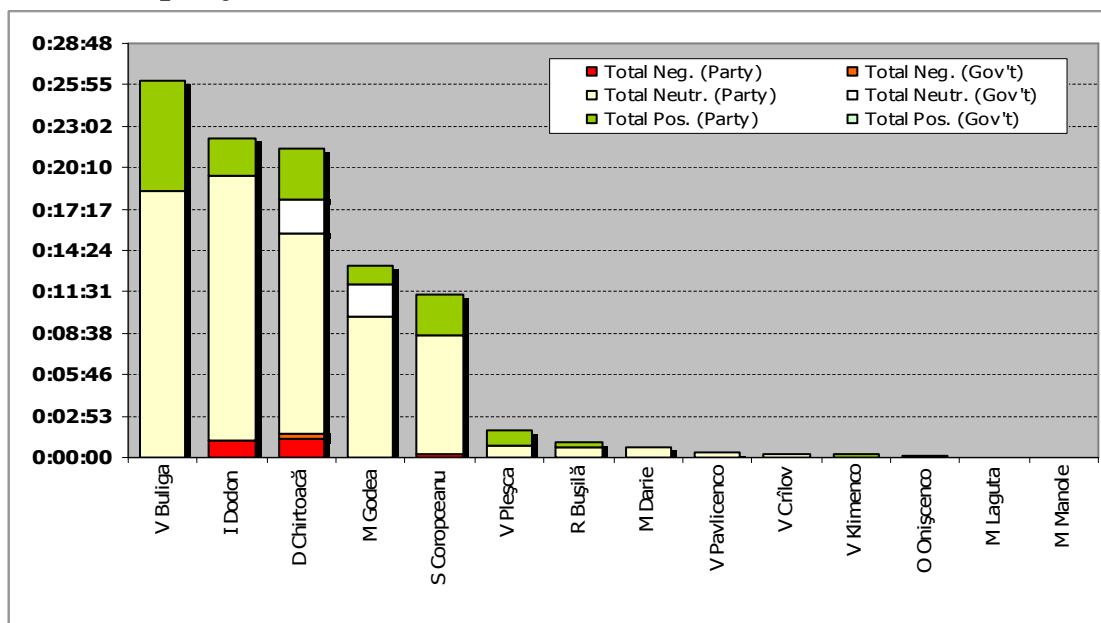
Postul TV Prime a oferit timp de emisie unui număr diversificat de subiecți politici relevanți, cea mai mare cotă din volumul reflectării acordându-i-se PDM, cu

22,7 la sută, cu o tonalitate a reflectării pozitivă, urmat de: PCRM – 14,5%, PL – 12,3%, PLDM – 12,2%, PREZ – 9,0%, Guvernul – 7,2%, PSD – 4,6%, CIP – 4,3%, PARL – 3,7%, APL – 3,6%, CIC – 1,3%, AIE – 1,1%, Forța 3 și PNL – 0,8%, PPCD – 0,4%, CNM și PLD – 0,3%, PatrRod și MR – 0,1%. Prezentarea acestora din urmă a fost, în general, neutră, distribuția timpului fiind una preponderent indirectă.

Timpul total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

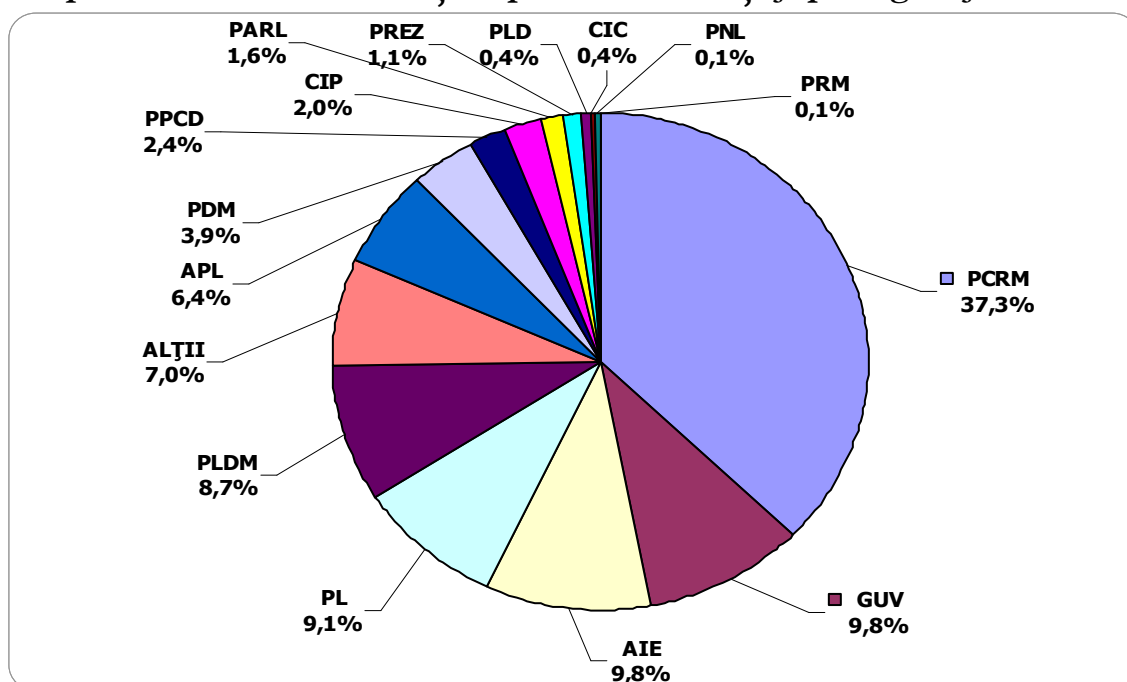
Timpul și tonalitatea reflectării

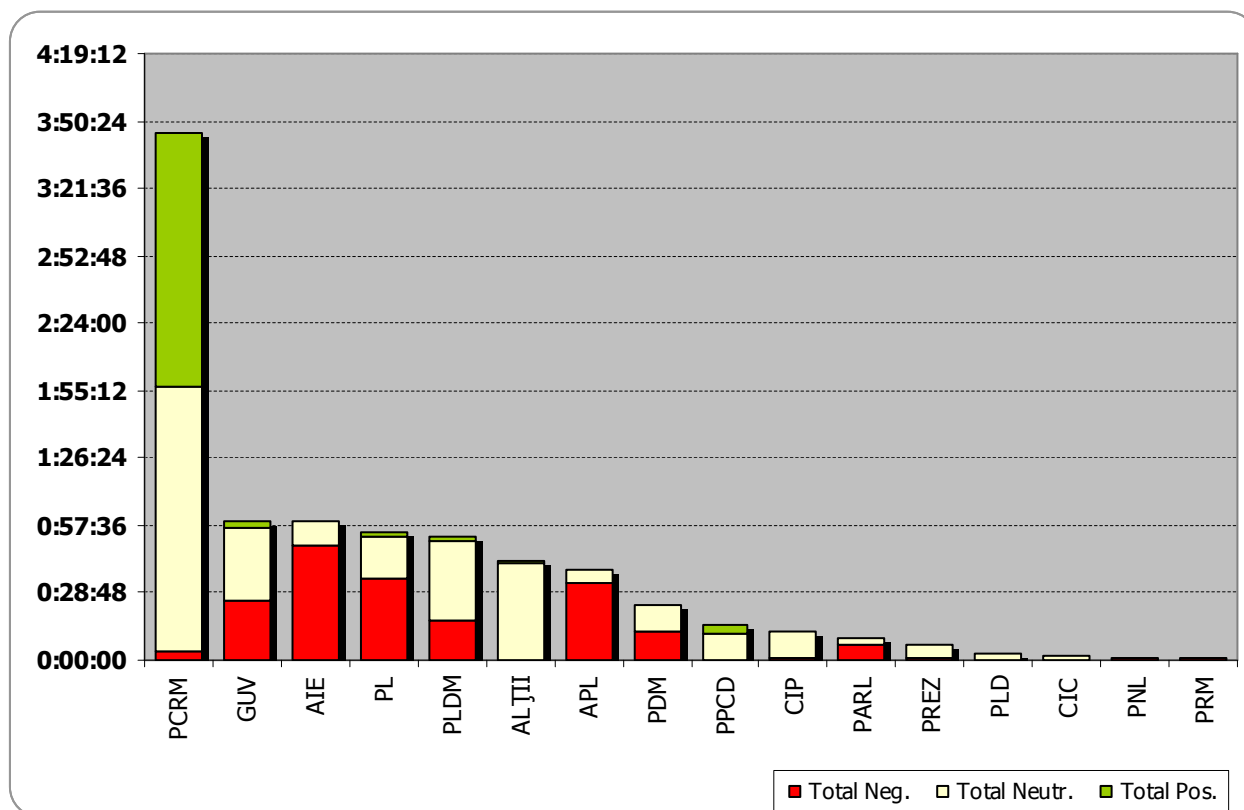
Postul de televiziune Prime a reflectat 12 din cei 14 candidați înscriși în cursa electorală pentru funcția de primar general al capitalei. V. Buliga a avut cel mai mare timp de reflectare – 26,1%, urmată de I. Dodon – cu 22,1 la sută, D. Chirtoacă – 22,0%, M. Godea – 13,7%, S. Coropceanu – 11,3%, V. Pleșca – 1,9%, R. Bușilă – 1,0%, M. Darie – 0,9%, V. Pavlicenco – 0,4%, V. Crîlov și V. Klimenco – 0,2% și O. Onișcenco – 0,1%. Tonalitatea reflectării protagoniștilor electorali este, în ansamblu, neutră, cu excepția candidatului PDM, V. Buliga, ale cărei apariții au fost prezentate doar neutru și pozitiv.

NIT

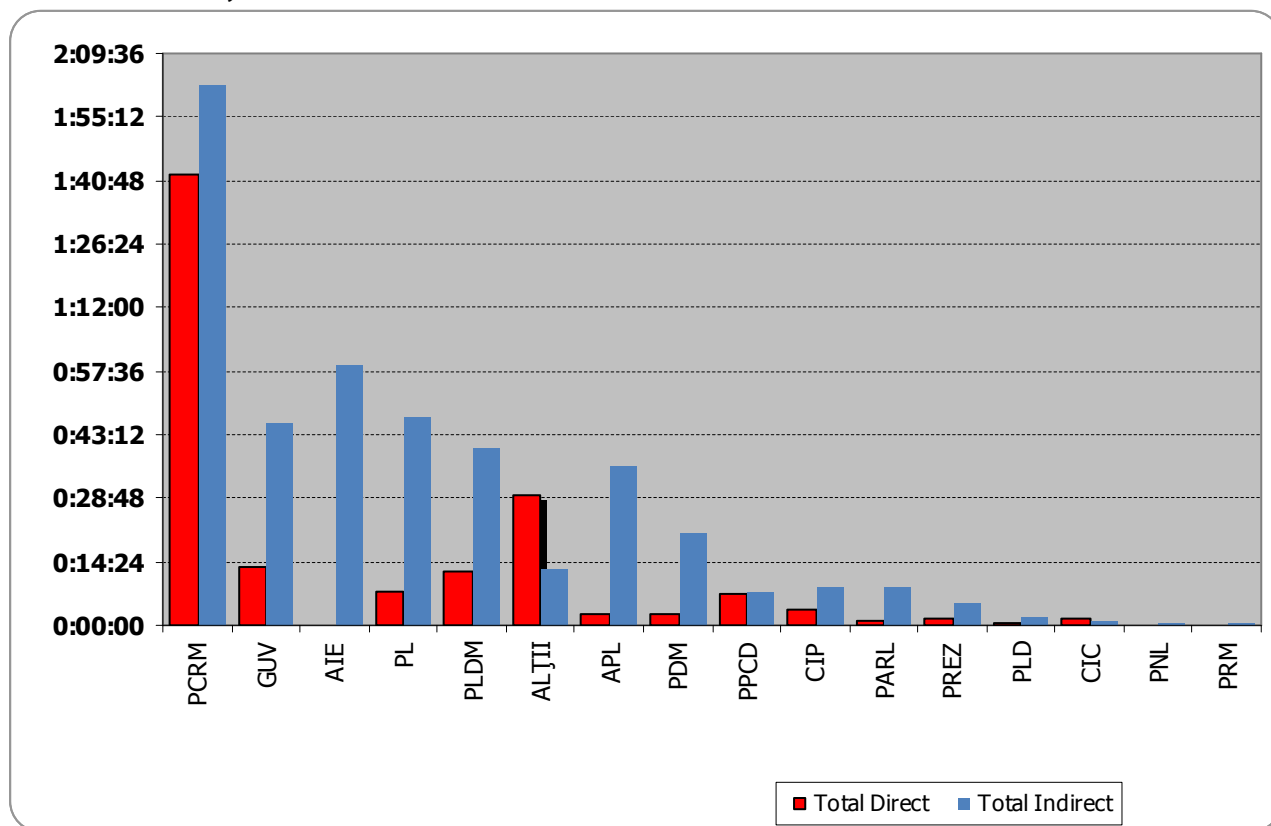
Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpu și tonalitatea reflectării

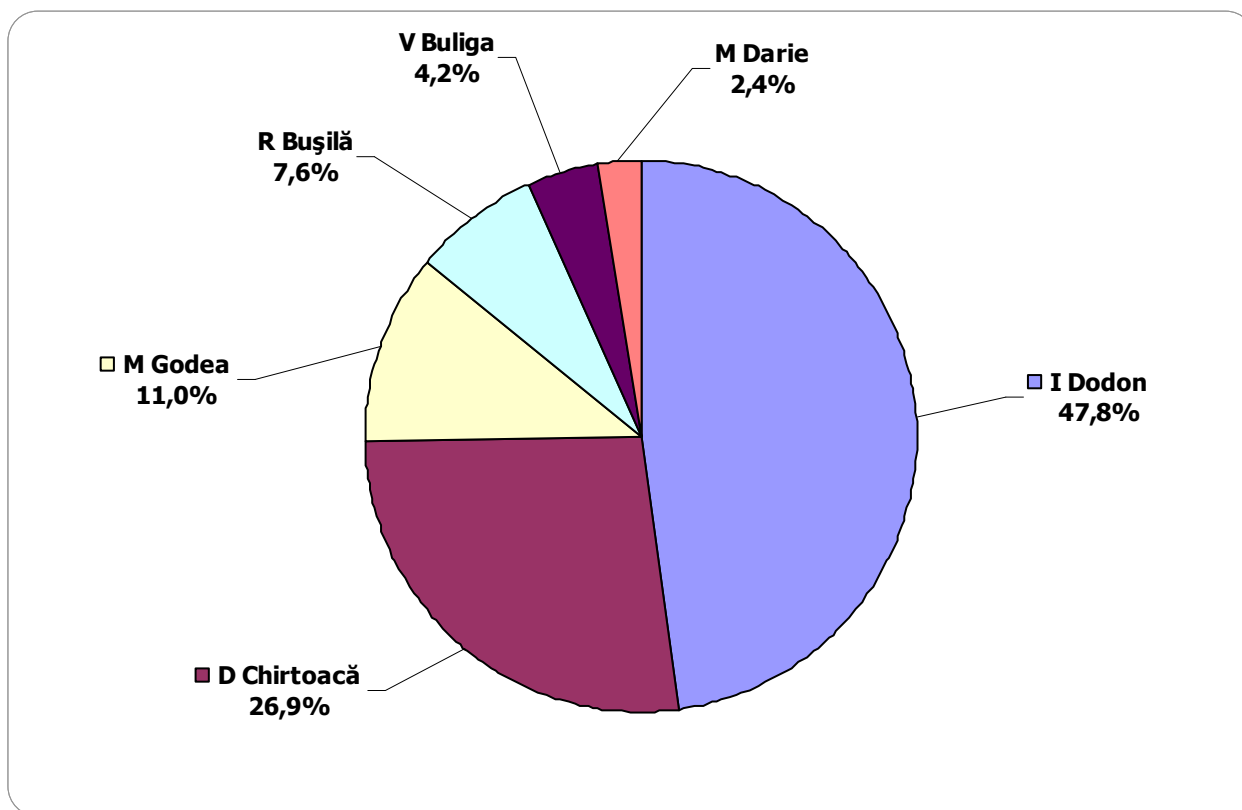
Distribuția timpului direct și indirect

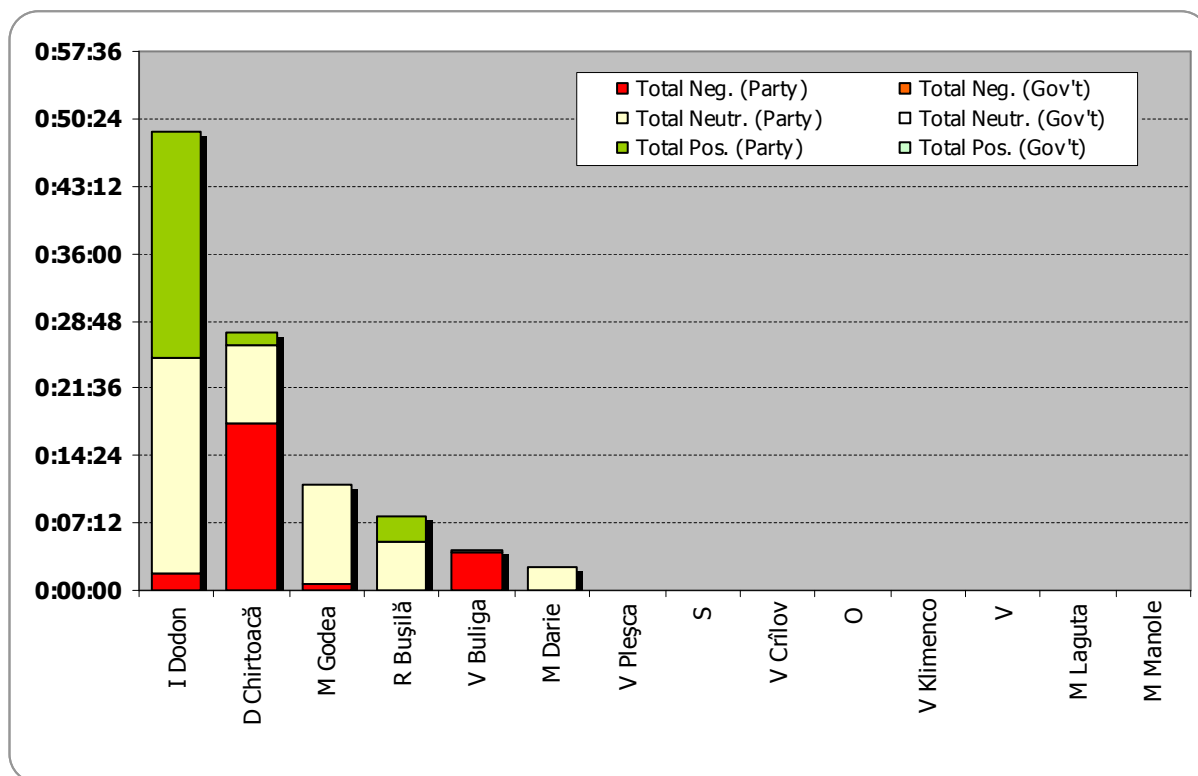
NIT a demonstrat constant o poziție părtinitoare în favoarea unui singur partid, PCRM, atât în aspectul unui volum mare de timp de prezentare, cât și în cel al tonalității pozitive de prezentare a acestuia. Postul de televiziune NIT a avut un număr mare de subiecte care au reflectat întâlnirile electorale ale reprezentanților PCRM cu alegătorii din diverse localități ale Republicii Moldova (practic, la începutul fiecărei emisiuni informative), fără a oferi timp de antenă echilibrat și altor concurenți electorali pentru propagarea pozițiilor acestora, încălcând astfel prevederile art. 7, alin. (2) din Codul audiovizualului.

În cadrul emisiunilor informative ale NIT, atât partidele componente ale alianței de guvernământ și, în particular, AIE în întregime, cât și candidații acestora, au fost reflectați în lumină negativă. NIT deseori nu s-a conformat cerințelor cu privire la diversificarea surselor și, de asemenea, a utilizat imagini, tertipuri de montaj sau comentarii în scopul distorsionării faptelor reale sau în scopul denigrării imaginii celorlalți candidați. Din cele expuse mai sus putem constata lipsa de echidistanță în edițiile de știri ale postului de televiziune NIT, care se manifestă prin favorizare, iar în unele cazuri prin propagandă deschisă, pentru PCRM, singura formațiune politică ale cărei întâlniri electorale au fost reflectate cu regularitate, iar în unele reportaje făcându-se agitație electorală în favoarea acestuia. Astfel, reflectarea subiecților politici relevanți în cadrul emisiunilor informative ale postului NIT a avut următoarea pondere procentuală: PCRM – 37,3%, GUV și AIE – 9,8%, PL – 9,1%, PLDM – 8,7%, APL – 6,4%, PDM – 3,9%, PPCD – 2,4%, CIP – 2,0%, PARL – 1,6%, PREZ – 1,1%, PLD și CIC – 0,4%, PNL și PRM – 0,1%.

Timpul total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

Timpul și tonalitatea reflectării

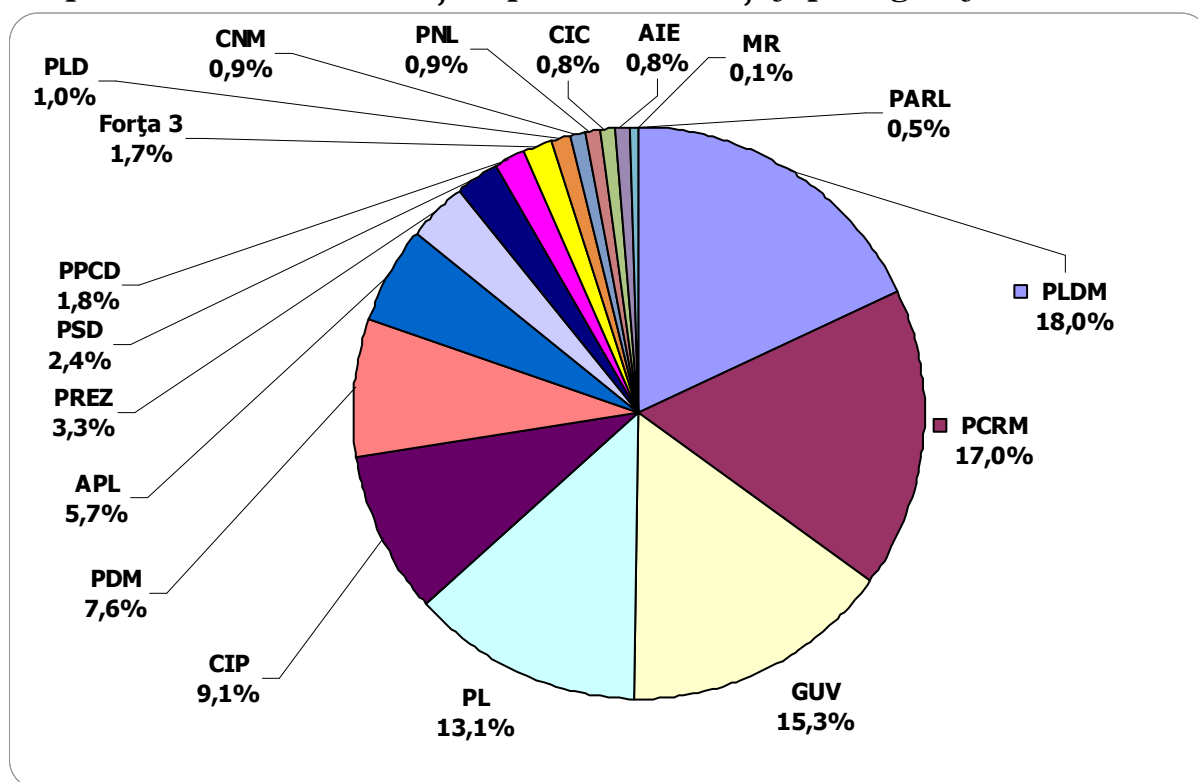

Postul de televiziune NIT a manifestat parțialitate în reflectarea activității concurenților electorali la funcția de primar al municipiului Chișinău. Candidatul PCRM, Igor Dodon, beneficiind de mai mult timp și tonalitate pozitivă (47,8%), candidații PL, Dorin Chirtoacă (26,9%), și PDM, Valentina Buliga (4,2%), au fost tratați în tonalitate preponderent negativă. CIP Mihai Godea (11,0%) și candidatul PPCD, Radu Bușilă (7,6%), au avut o tratare neutră, ultimul obținând o reflectare ușor pozitivă. Apariții nesemnificative în buletinele de știri ale postului de televiziune NIT a avut-o candidatul PLD, Marcel Darie (2,4%), acesta fiind tratat neutru.

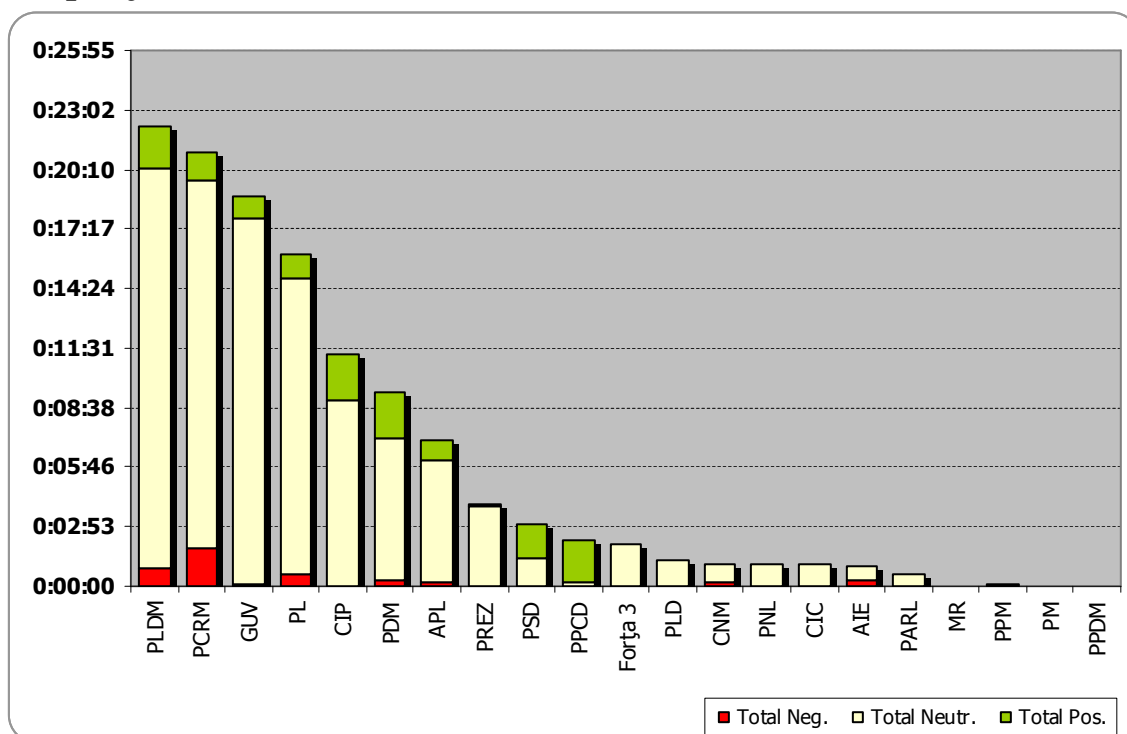
Totodată, postul NIT a comis derogări de la prevederile Codului audiovizualului și a Regulamentului CEC privind reflectarea campaniei electorale pentru alegerile locale generale din 5 iunie 2011 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova.

Euro TV Chișinău

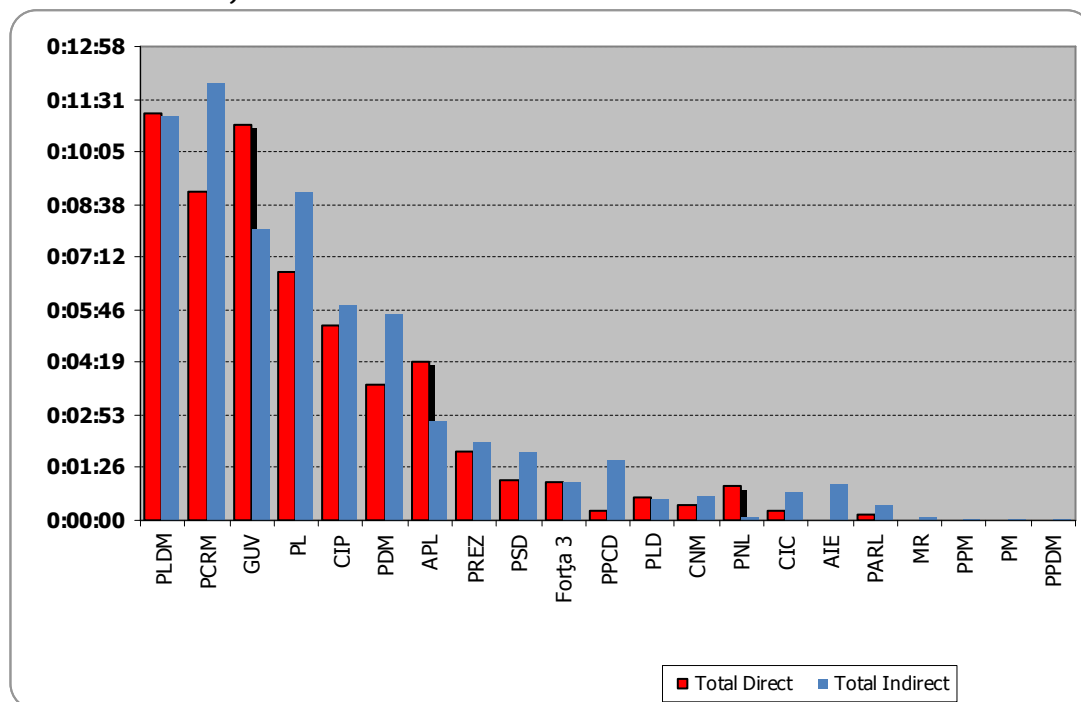
Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpul și tonalitatea reflectării

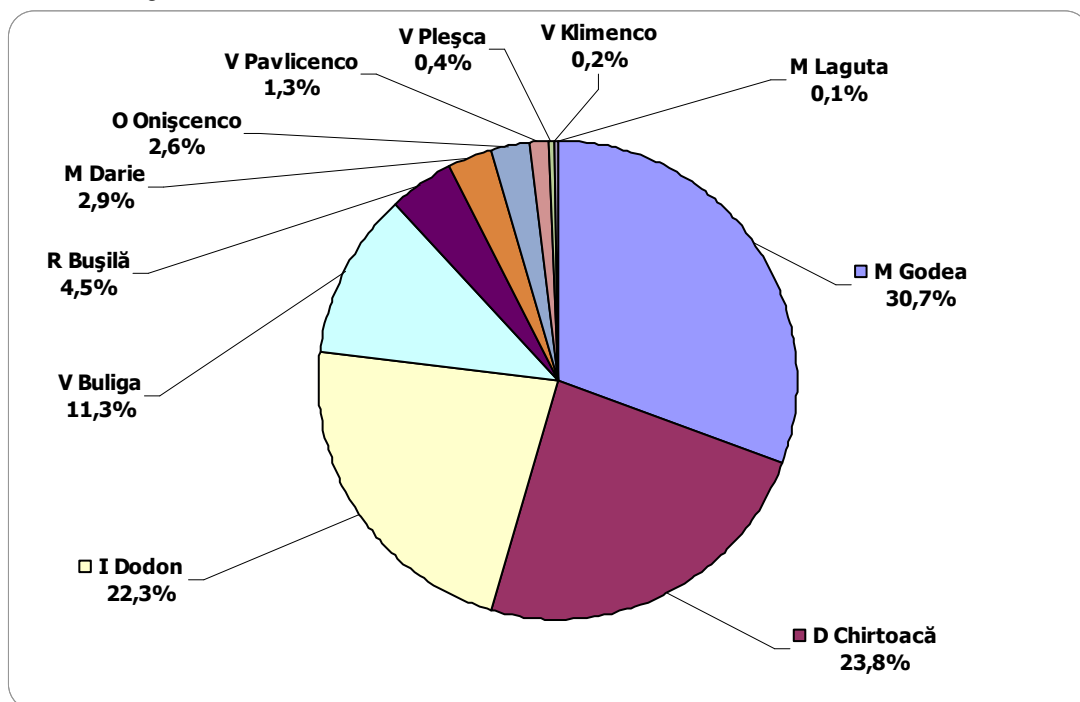
Distribuția timpului direct și indirect

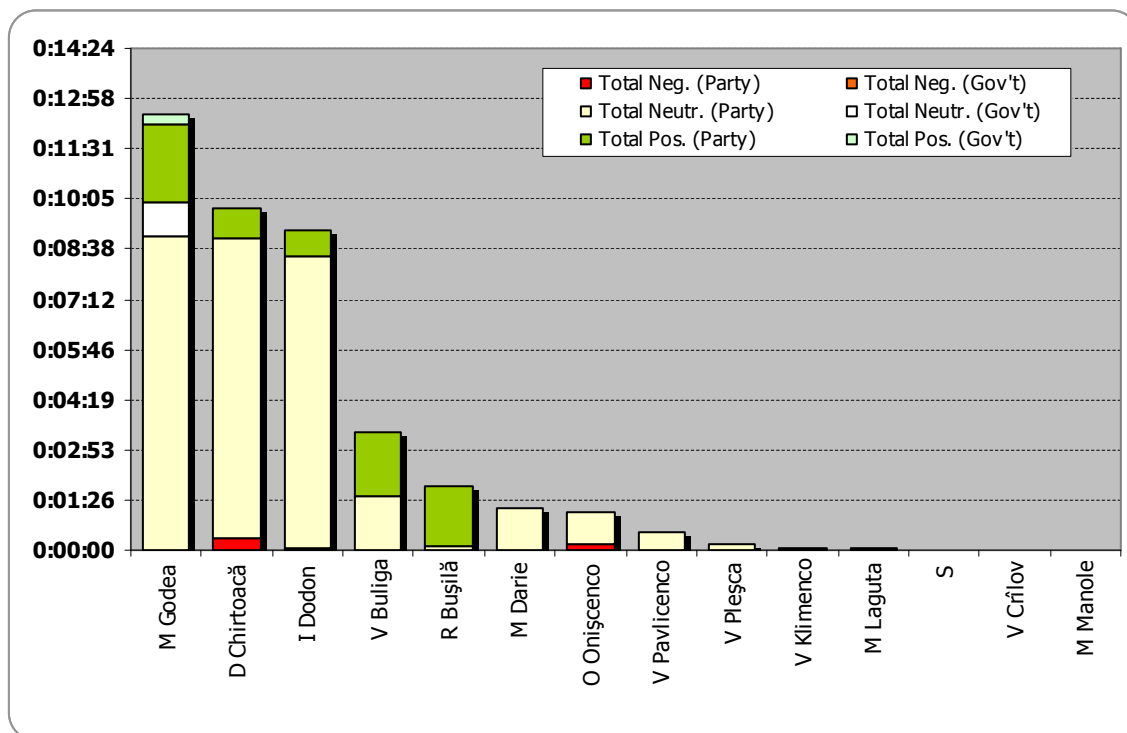
Pe parcursul întregii perioade de monitorizare, postul de televiziune Euro TV Chișinău rămâne singura instituție media care nu a făcut abateri de la normele legale. Euro TV Chișinău a respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor conflictuale prezentate în cadrul emisiunilor informative în perioada supusă monitorizării, totodată, nu au fost înregistrate cazuri ce ar provoca îngrijorări vizavi de modul în care a fost reflectată campania electorală.

Euro TV Chișinău a prezentat un număr mare de subiecți și protagoniști electorali. Astfel, cel mai mare timp de emisie a fost acordat PLDM – 18,0%, PCRM – 17,0%, GUV – 15,3%, PL – 13,1%, CIP – 9,1%, PDM – 7,6%, APL – 5,7%, PREZ – 3,3%, PSD – 2,4%, PPCD – 1,8%, Forța 3 – 1,7%, PLD – 1,0%, CNM și PNL – 0,9%, CIC și AIE – 0,8%, MR – 0,1%. Reflectarea acestor subiecți a fost, în principiu, neutră, preponderent pozitivă pentru PPCD, cu prezentare indirectă.

Timpul total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

Timpul și tonalitatea reflectării

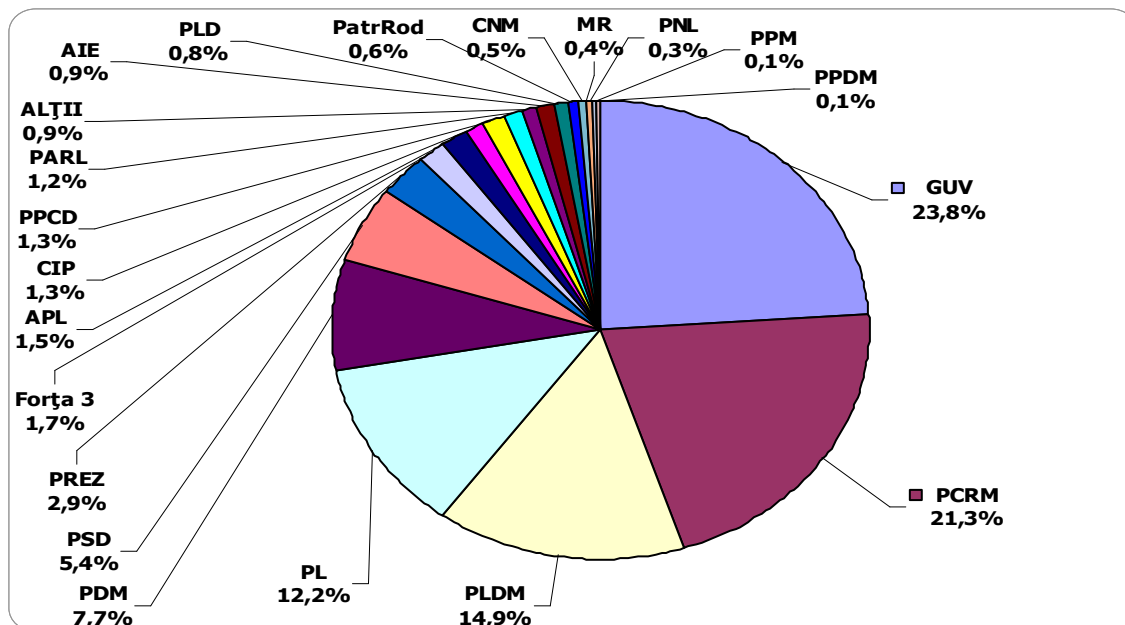

Concurenții electorali au avut o prezență sporită la postul de televiziune Euro TV Chișinău, așadar, Mihai Godea a beneficiat de 30,7%, Dorin Chirtoacă – 23,8%, Igor Dodon – 22,3%, Valentina Buliga – 11,3%, Radu Bușilă – 4,5%, Marcel Darie – 2,9%, Oleg Onișcenco – 2,6%, Vitalia Pavlicenco – 1,3%, Valeriu Pleșca – 0,4%, Valeriu Klimenco – 0,2% și Maia Laguta – 0,1%. În general,

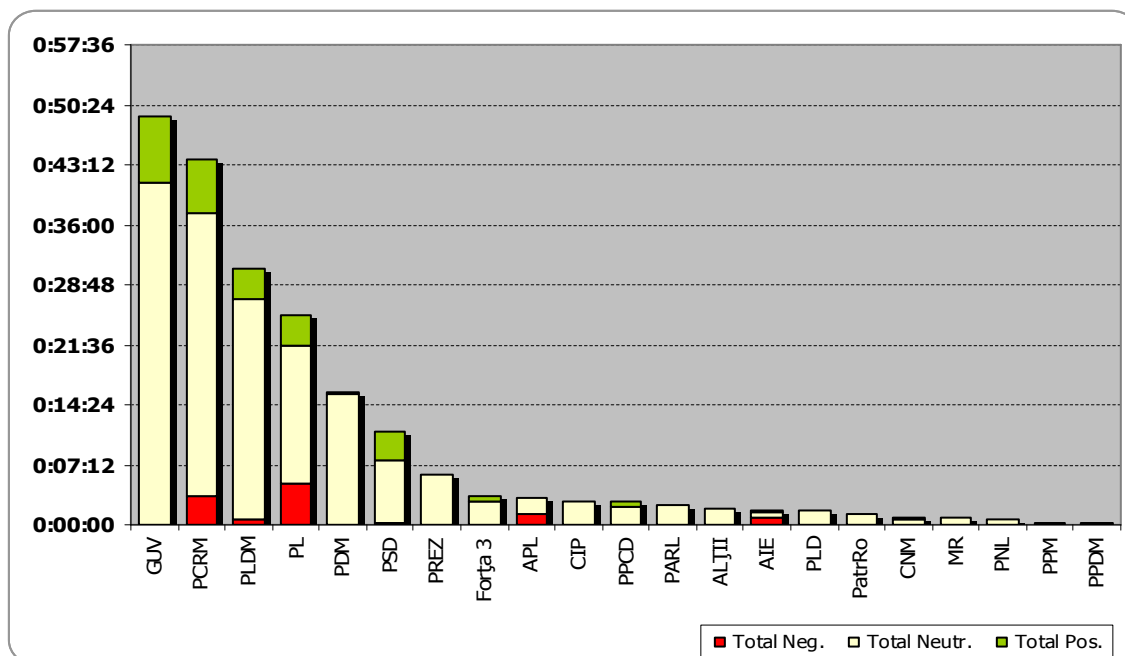
tonalitatea de tratare a protagoniștilor electorali a fost una neutră, iar R. Bușilă, M. Godea și V. Buliga au fost reflectați preponderent pozitiv.

N4

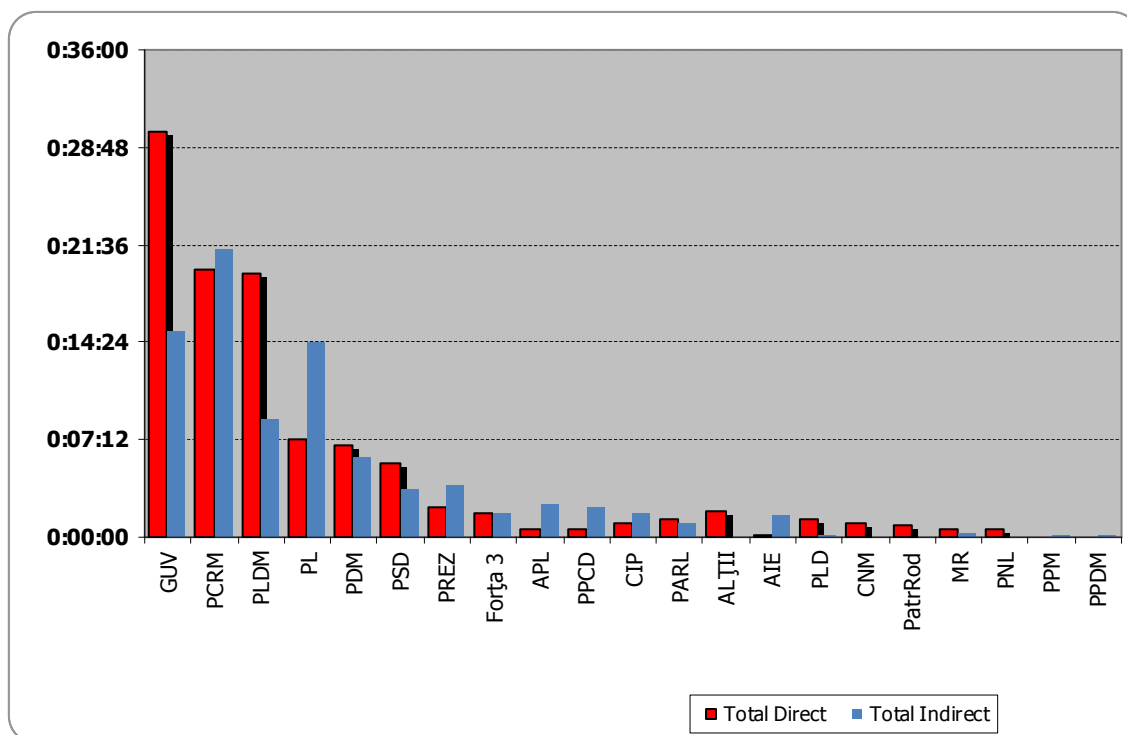
Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpul și tonalitatea reflectării

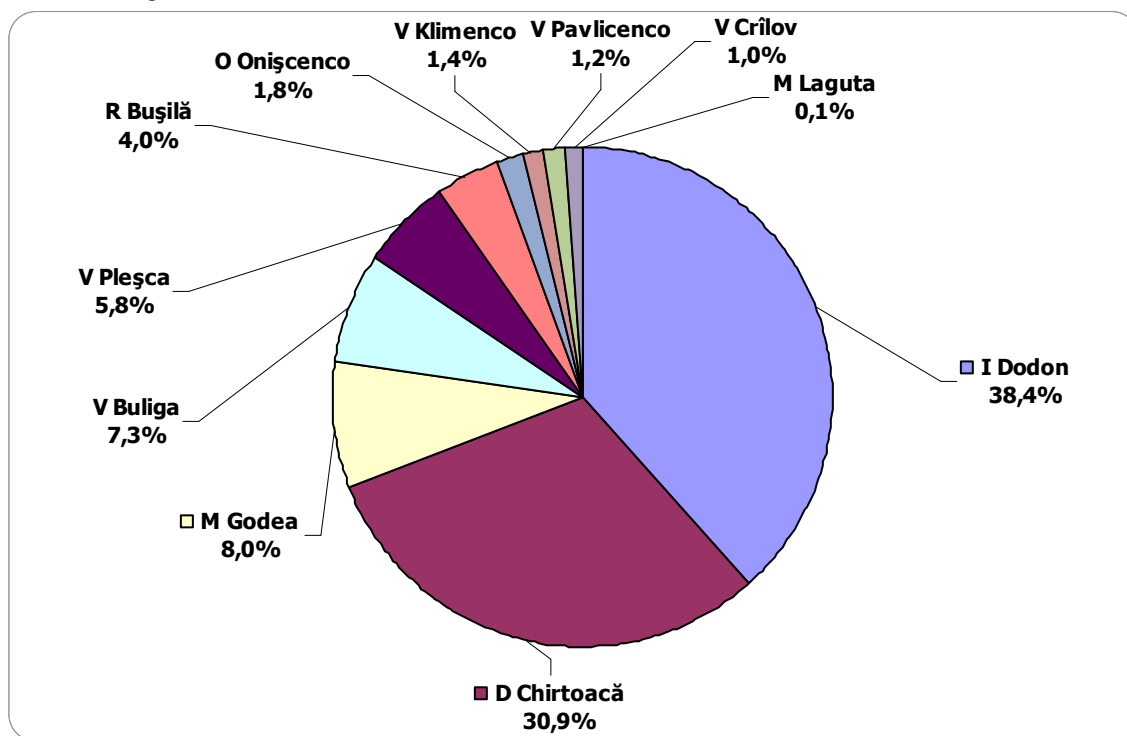
Distribuția timpului direct și indirect

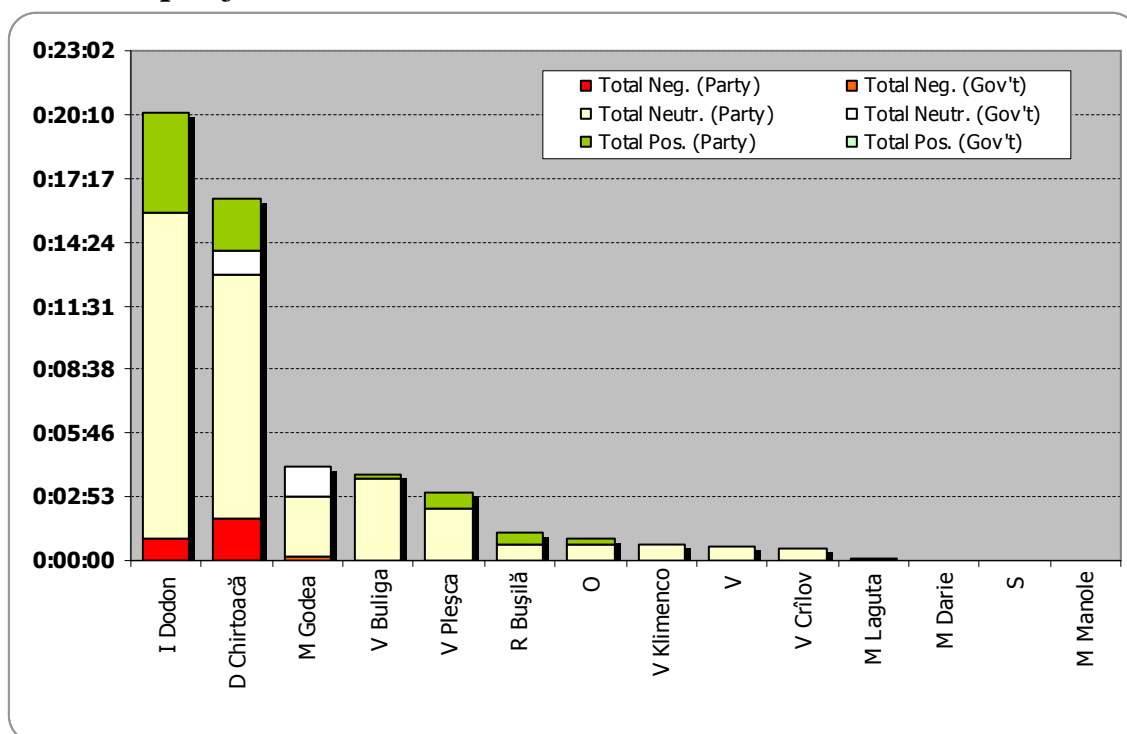
Postul de televiziune N4 este, practic, singurul post care a reflectat în buletinele informative cel mai mare număr de subiecți politici, fapt neatestat și la capitolul candidaților electorali la funcția de primar al municipiului Chișinău. Ca și în cazul posturilor Moldova 1, Prime, Euro TV Chișinău, N4 nu a înregistrat derogări de la cerințele legale, nu au fost înregistrate cazuri care ar provoca îngrijorări vizavi de modul în care a fost reflectată campania electorală, respectând principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor conflictuale prezentate în cadrul emisiunilor informative în perioada supusă monitorizării.

N4 a acordat cea mai mare cotă unică din timpul de reflectare a subiecților politici GUV (23,8%), urmat de PCRM (21,3%), PLDM (14,9%), PL (12,2%), PDM (7,7%) și PSD (5,4%). Porțiuni nesemnificative din prezentarea evenimentelor politice și electorale au fost dedicate altor subiecți politici incluși în diagrama circulară a căror prezentare a fost preponderent neutră. N4 a oferit o cotă mult mai mare de reflectare directă a partidelor și concurenților electorali comparativ cu celelalte posturi TV monitorizate.

Timpul total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

Timpul și tonalitatea reflectării

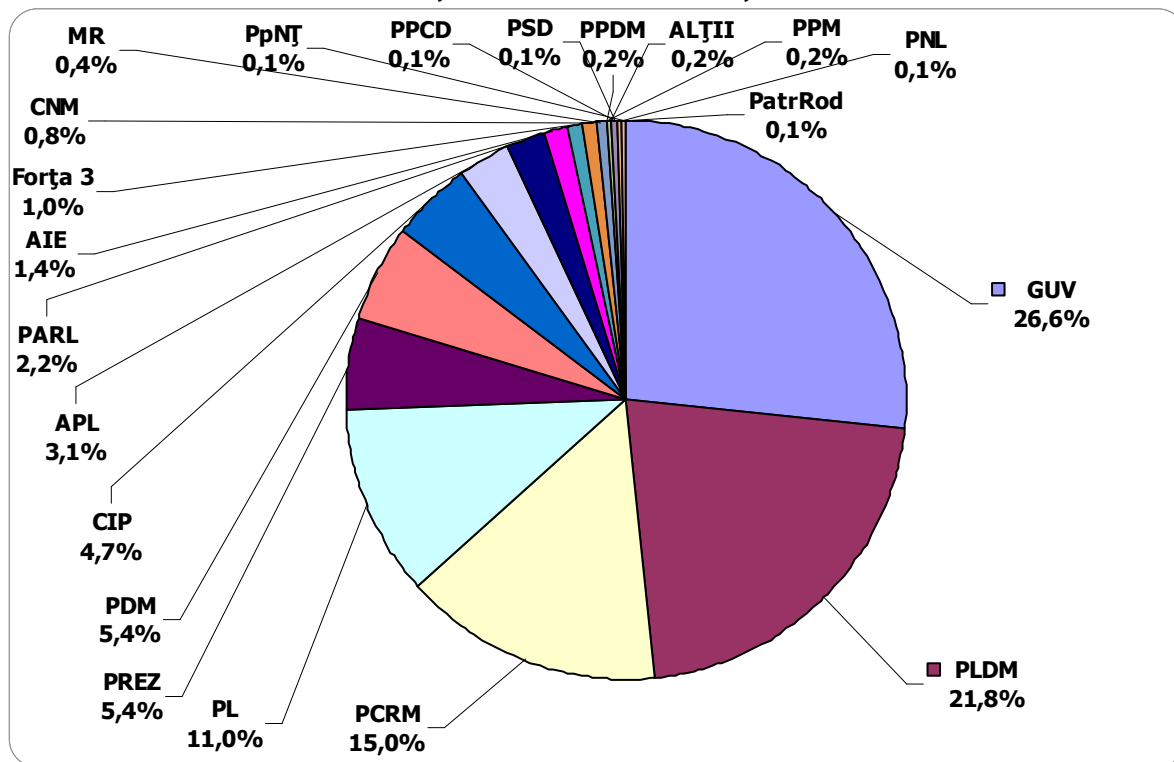

Similar celorlalte posturi monitorizate, N4 și-a focalizat atenția asupra reflectării campaniei electorale pentru postul de primar al municipiului Chișinău. În buletinele informative monitorizate, I. Dodon a beneficiat de 38,4% din timpul de emisie, D. Chirtoacă - 30,9%, M. Godea – 8,0%, V. Buliga – 7,3%, V. Pleșca –

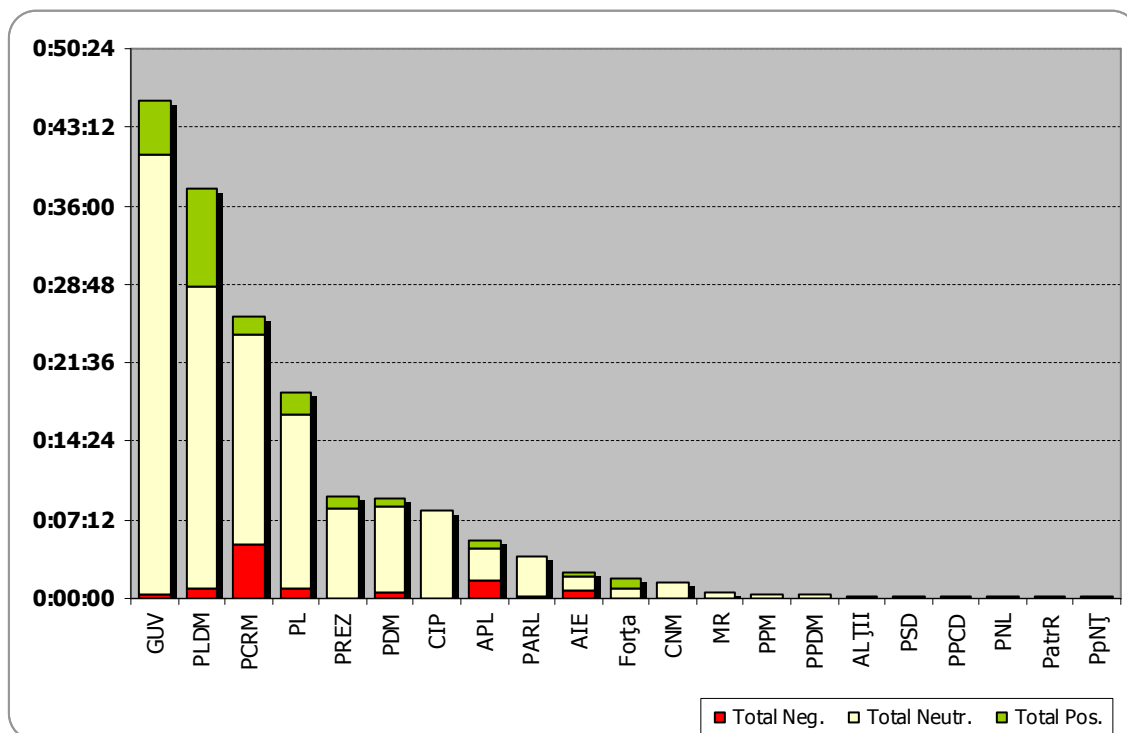
5,8%, R. Bușilă – 4,0%, O. Onișenco – 1,8%, V. Klimenco – 1,4%, V. Pavlicenco – 1,2%, V. Crîlov – 1,0% și M. Laguta – 0,1%. Tonalitatea reflectării protagoniștilor electorali a fost, în linii mari, neutră.

TV7

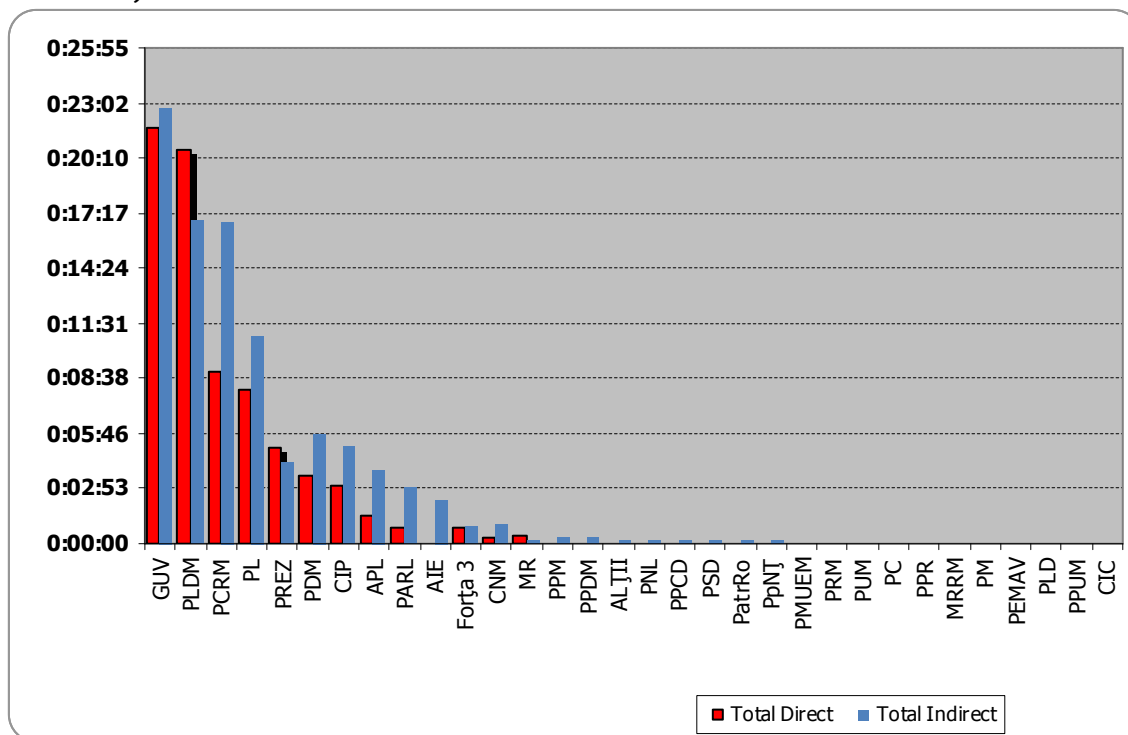
Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpul și tonalitatea reflectării

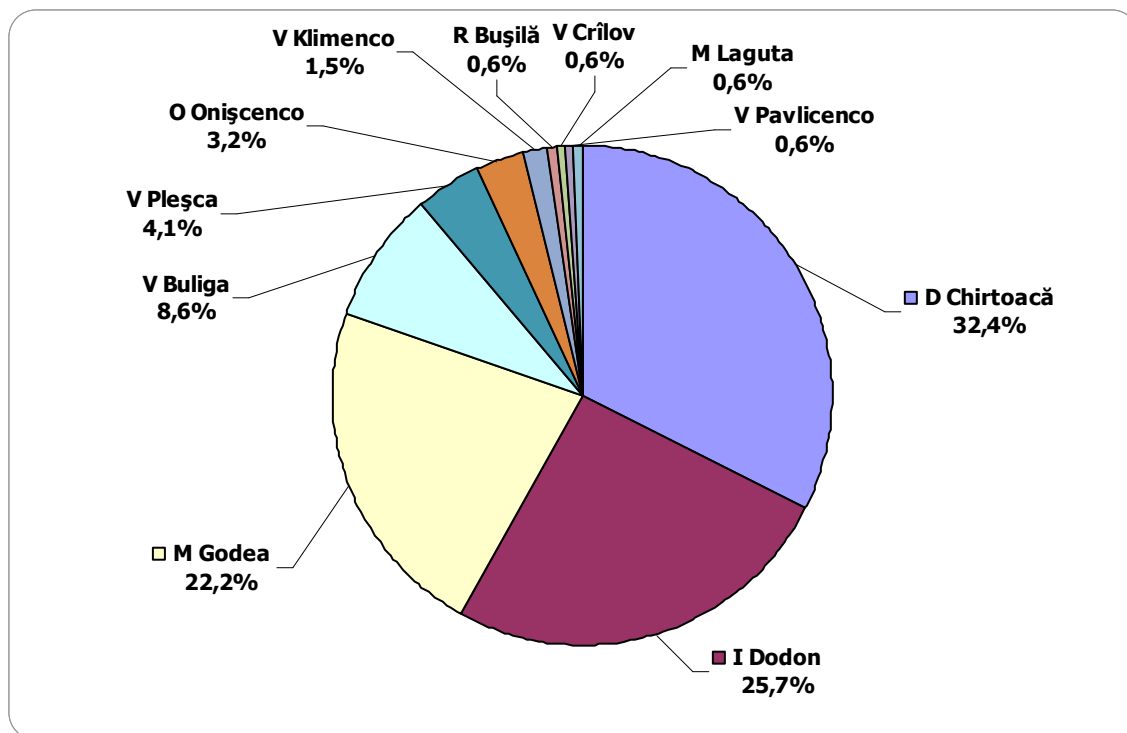
Distribuția timpului direct și indirect

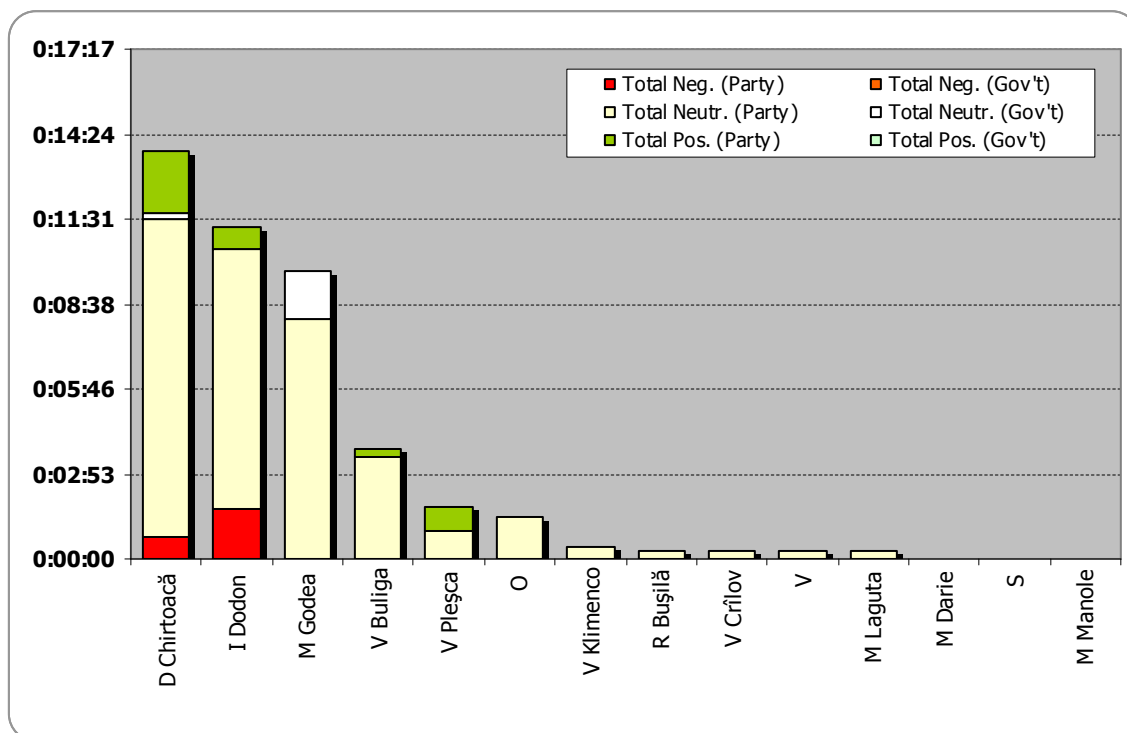
În perioada de raport, postul de televiziune TV 7 a reflectat echilibrat și în mod neutru sau imparțial campania electorală, fără abateri de la prevederile Codului audiovizualului, însă cu mici devieri de la prevederile Regulamentului CEC.

A respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiecților conflictuale prezentate în cadrul buletinelor informative, iar din punct de vedere al cerințelor legale nu au fost înregistrate cazuri ce ar provoca îngrijorări față de modul în care a fost reflectată campania electorală. De asemenea, postul de televiziune TV 7 a oferit timp de antenă unui număr mare de subiecți politici: GUV – 26,6%, PLDM – 21,8%, PCRM – 15,0%, PL – 11,0%, PREZ și PDM – 5,4%, CIP – 4,7%, APL – 3,1%, PARL – 2,2%, AIE – 1,4%, restul subiecților obținând un procent nesemnificativ în reflectarea acestora în buletinele de știri supuse monitorizării, cu o distribuție a timpului de tratare indirect și tonalitate neutră. În tratarea subiecților cu caracter electoral s-a observat o ușoară favorizare a Guvernului și PLDM, ultimul având o distribuție a timpului directă.

Timpul total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

Timpul și tonalitatea reflectării

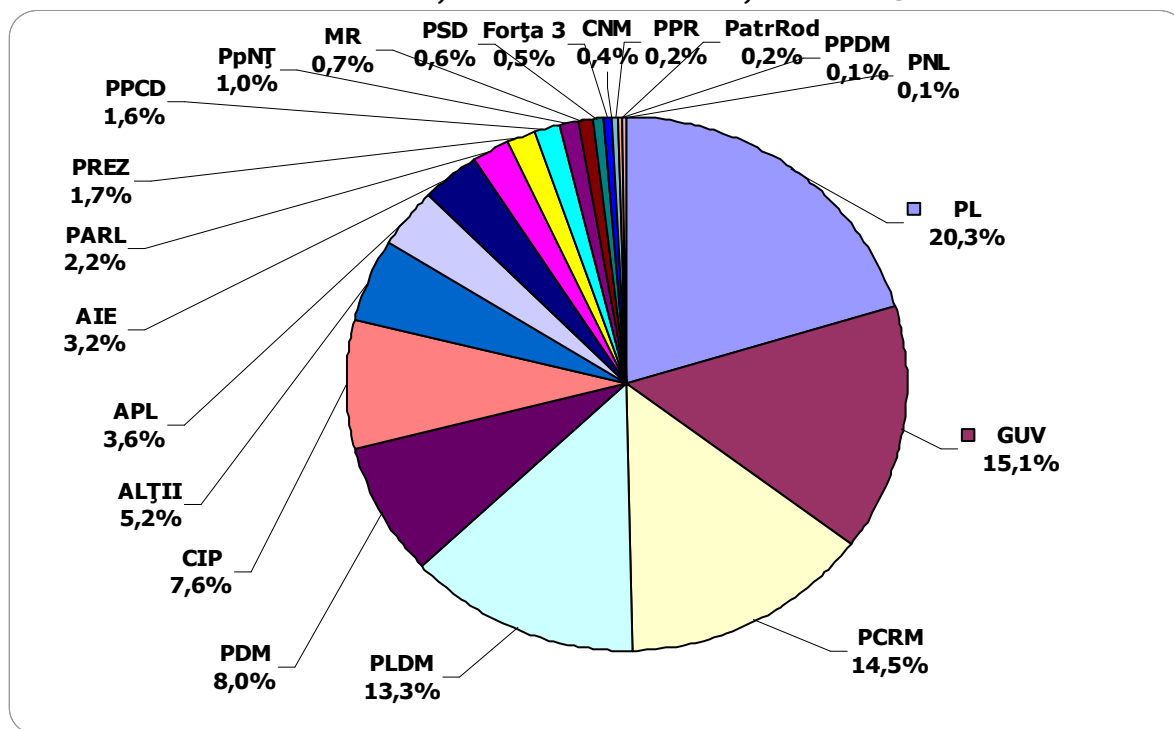

Pe parcursul campaniei electorale, la fel ca și celelalte posturi de televiziune monitorizate, TV 7 a reflectat un număr mare de candidați electorali la funcția de primar al capitalei, astfel, din 14 candidați înscriși în cursa electorală pentru Primăria Chișinău, au fost prezentați 11.

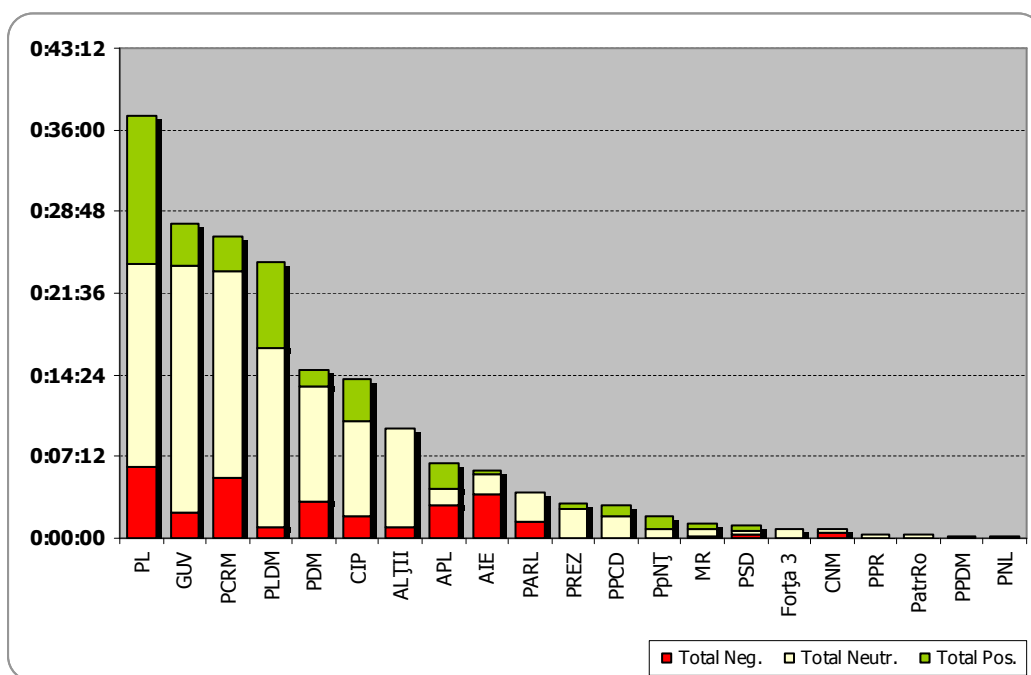
Tonalitatea reflectării acestora a fost, în general, neutră, cu un procentaj ce diferă de la caz la caz: D. Chirtoacă – 32,4%, I. Dodon – 25,7%, M. Godea – 22,2%, V. Buliga – 8,6%, V. Pleșca – 4,1%, O. Onișcenco – 3,2%, V. Klimenco – 1,5%, R. Bușilă, V. Crîlov, M. Laguta și V. Pavlicenco obținînd cîte 0,6 la sută.

JURNAL TV

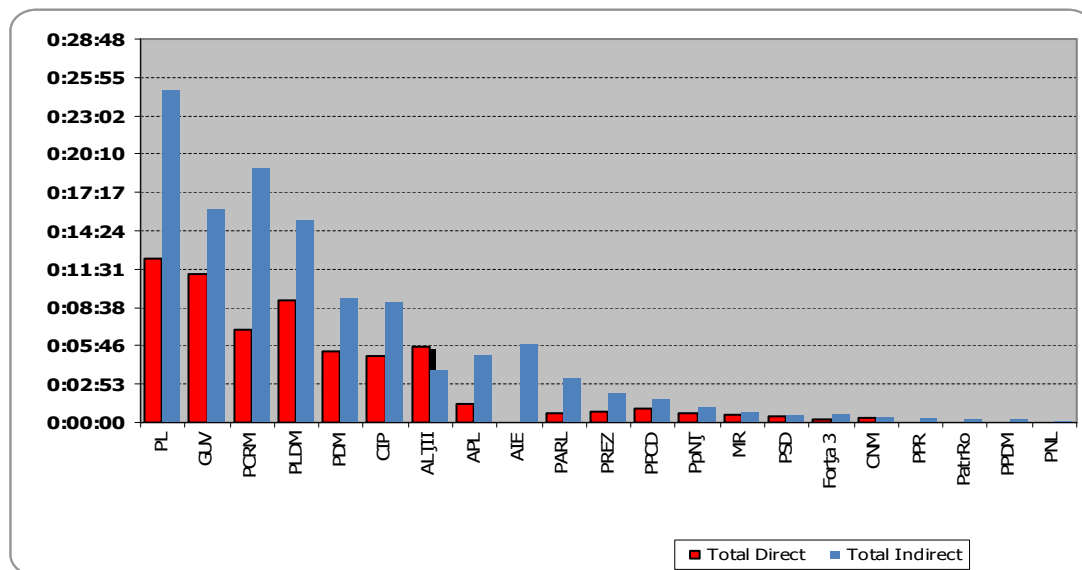
Timpu total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpu și tonalitatea reflectării

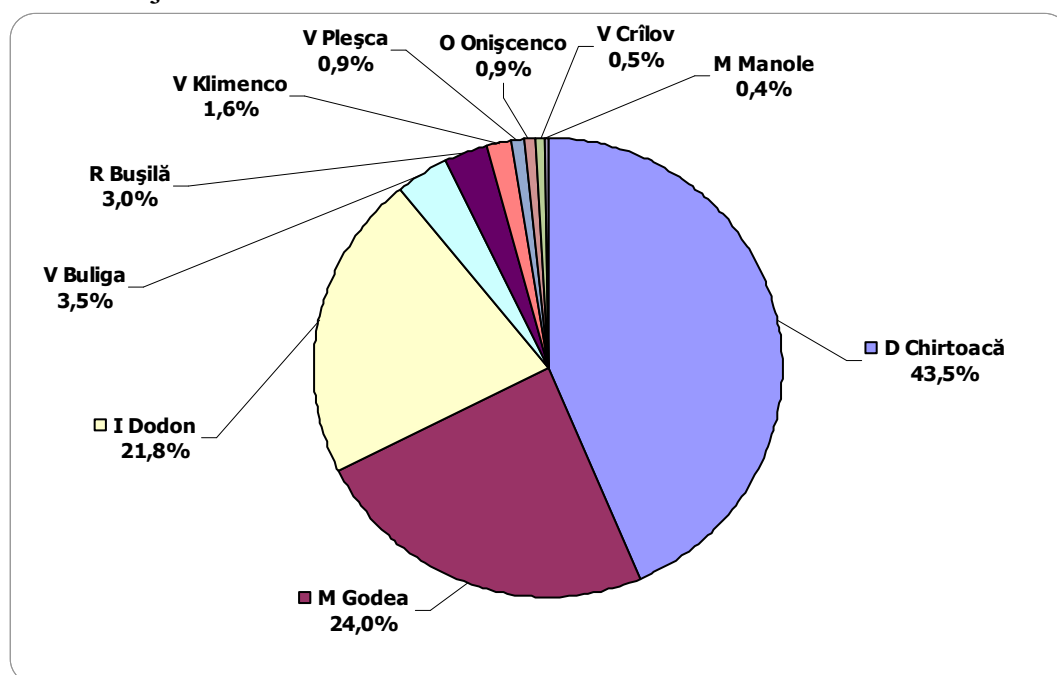
Distribuția timpului direct și indirect

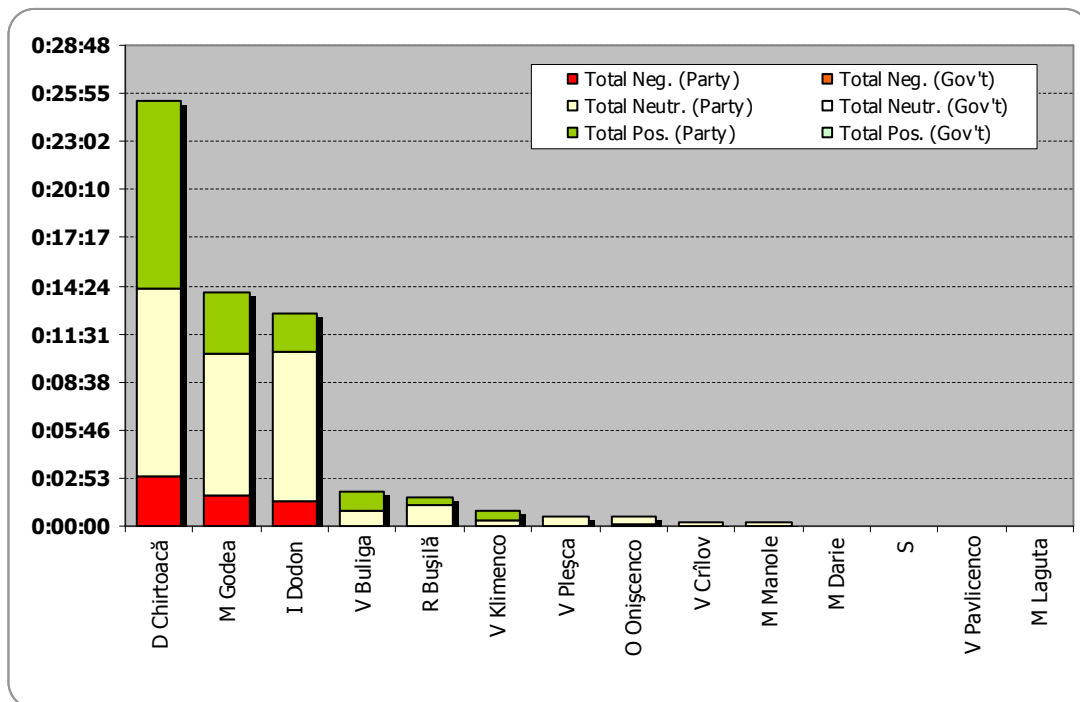
Postul de televiziune Jurnal TV a reflectat, în perioada de raport, echilibrat și imparțial subiecții politici și protagoniștii electorali înscriși în cursa electorală pentru alegerile locale generale din 05 iunie 2011, făcând însă unele abateri de la prevederile Codului audiovizualului și de la prevederile Regulamentului CEC.

Subiecților politici le-a fost oferit timp diferit în buletinele informative ale acestui post de televiziune pe parcursul întregii perioade de monitorizare, astfel cote semnificative de reflectare au înregistrat: PL – 20,3%, GUV – 15,1%, PCRM – 14,5%, PLDM – 13,3%, PDM – 8,0%, CIP – 7,6%, restul subiecților obținând un procentaj simbolic. De menționat faptul că distribuția timpului oferit subiecților politici a fost indirectă, cu o tonalitate, în linii generale, neutră.

Țimpul total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

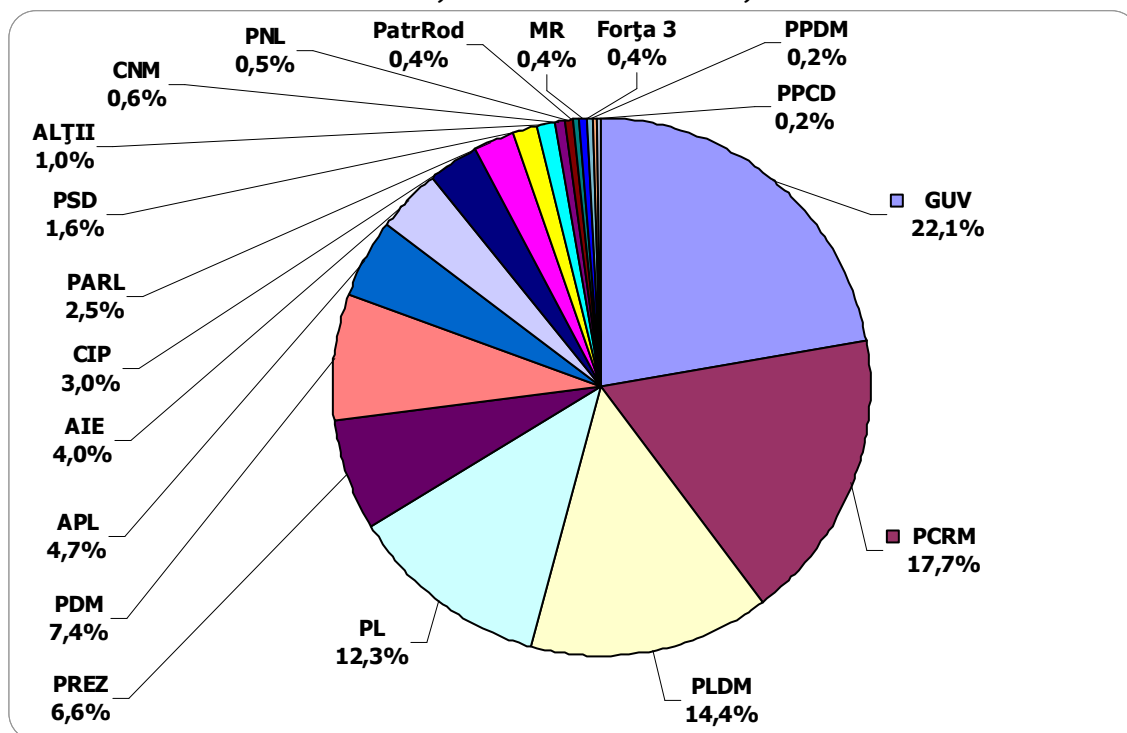
Timpul și tonalitatea reflectării

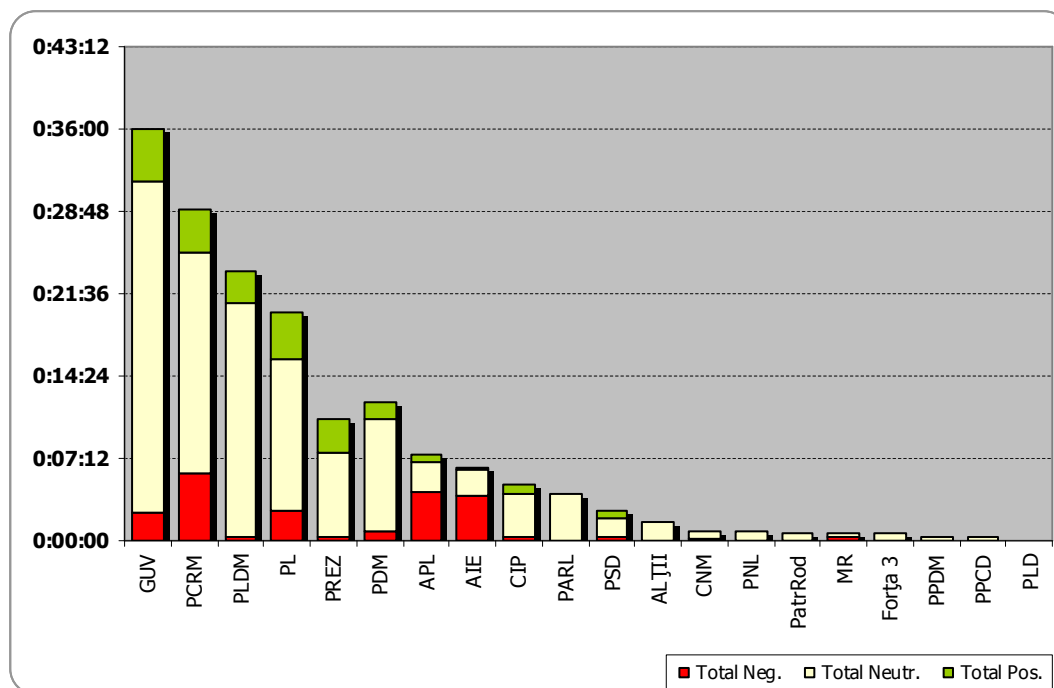
Protagonistii electorali reflectați la postul de televiziune Jurnal TV au fost prezentați, în linii mari, neutru sau pozitiv, cu o anumită informație critică care s-a referit inclusiv la cei trei candidați care au obținut cote maxime în buletinele de știri: D. Chirtoacă – 43,5%, M. Godea – 24,0% și I. Dodon – 21,8%, restul au fost mediatizați moderat și în context neutru.

Publika TV

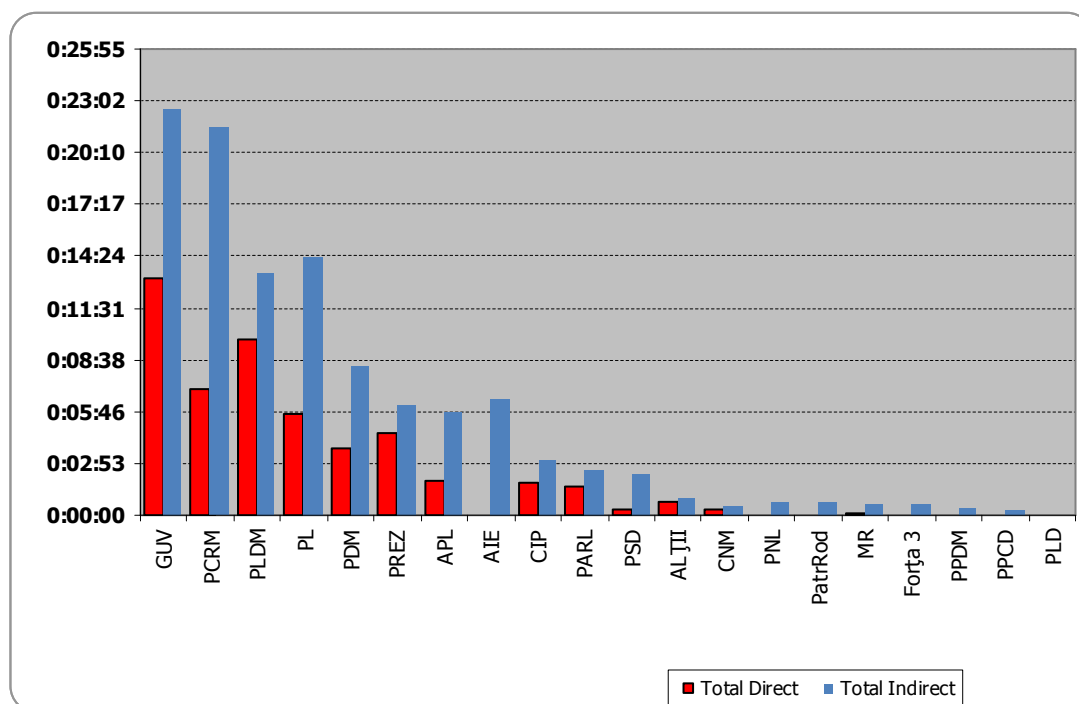
Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpul și tonalitatea reflectării

Distribuția timpului direct și indirect

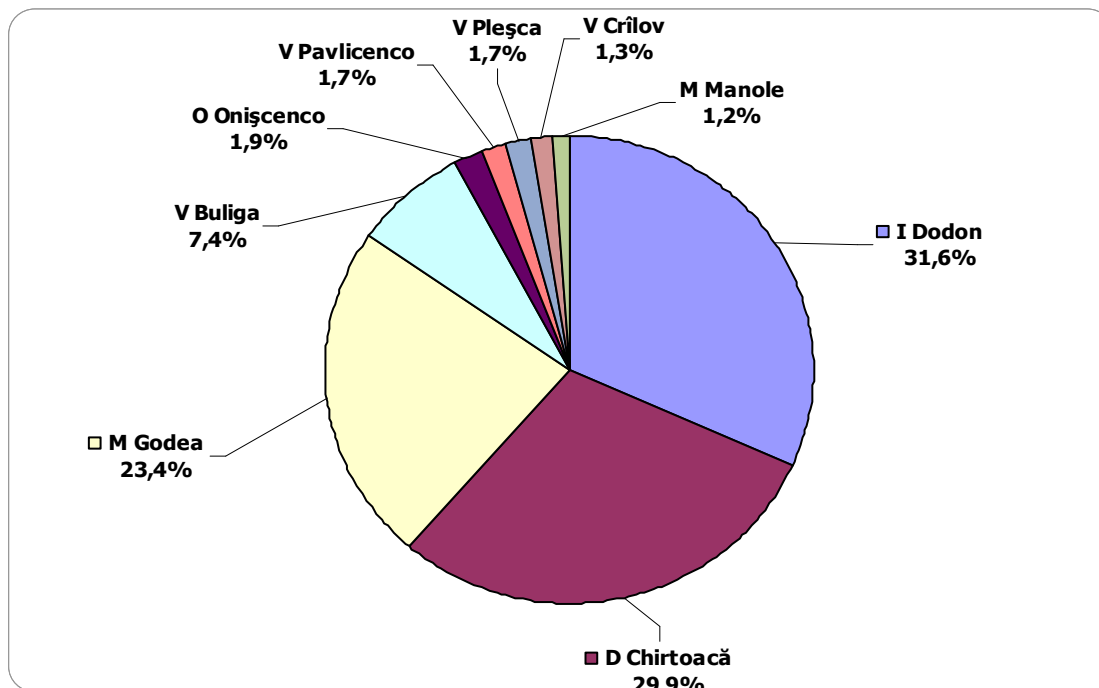

Publika TV a reflectat echilibrat și imparțial subiecții politici și protagoniștii electorali înscriși în cursa electorală pentru alegerile locale generale din 05 iunie 2011 cu unele abateri de la prevederile Regulamentului CEC.

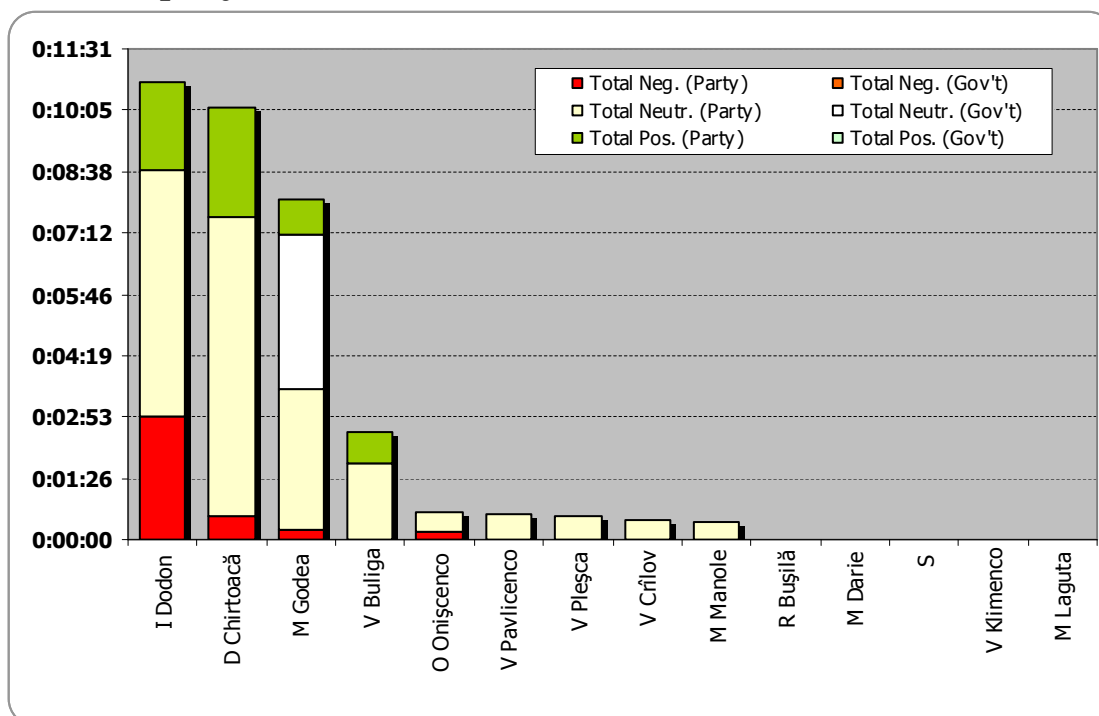
Prelucrarea datelor generale atestă că postul de televiziune Publika TV a prezentat un număr mare de subiecți politici în principalele buletine de știri pe parcursul întregii perioade supuse monitorizării. Vectorul informativ al postului

respectiv a fost direcționat către: GUV – 22,1%, PCRM – 17,7%, PLDM – 14,4%, PL – 12,3%, PDM – 7,4%, PREZ – 6,6%, în cazul celorlalți subiecți politici prezența, procentajul fiind sub maxima de 5 la sută. La Publika TV, prezența subiecților politici a fost reflectată mai mult indirect, iar tonalitatea reflectării fiind, în ansamblu, neutră, cu o tendință critică la adresa AIE și APL.

Timpu total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

Timpu și tonalitatea reflectării

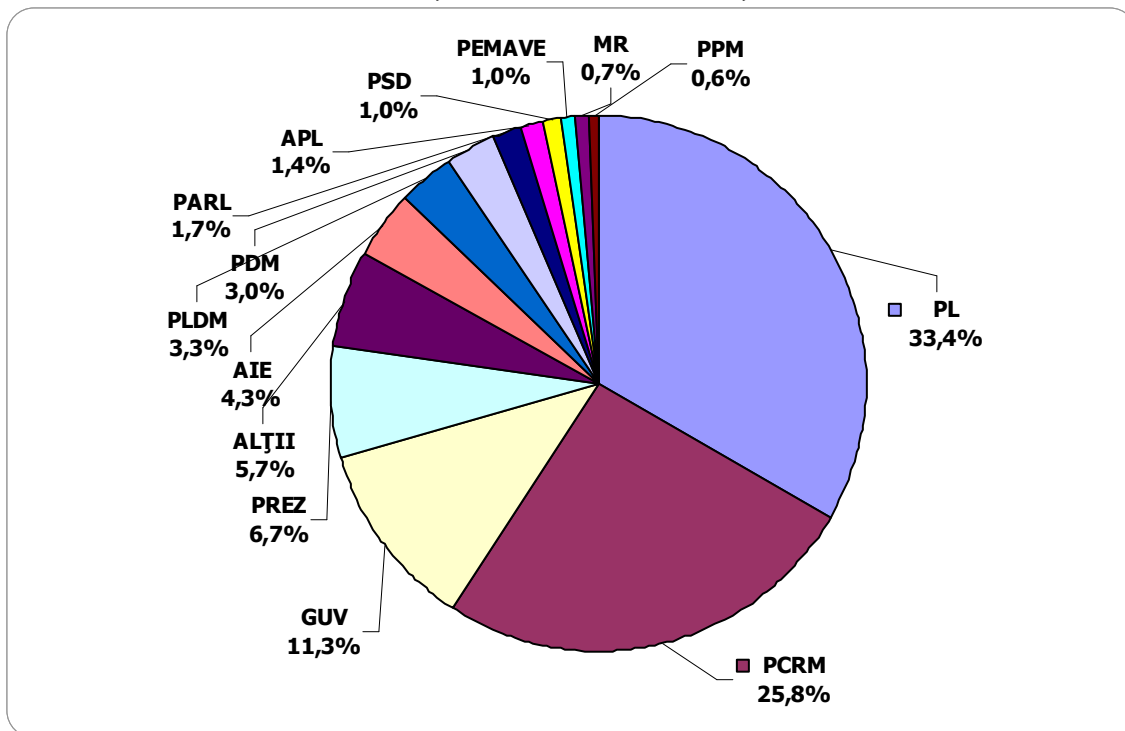

Comparativ cu celelalte posturi TV vizate în prezentul raport, Publika TV a oferit cel mai mic număr de protagoniști electorali la capitolul prezență în buletinele informative, doar 9 candidați din 14: I. Dodon – 31,6%, D. Chirtoacă – 29,9%, M. Godea – 23,4%, V. Buliga – 7,4%, O. Onișcenco – 1,9%, V. Pavlicenco și V. Pleșca – 1,7%, V. Crîlov – 1,3 % și M. Manole – 1,2%. Activitatea candidatului PCRM, I. Dodon, în această campanie electorală a fost reflectată, preponderent, în tonalitate negativă, cea a lui D. Chirtoacă ușor pozitivă, iar ceilalți concurenți electorali au fost tratați neutru.

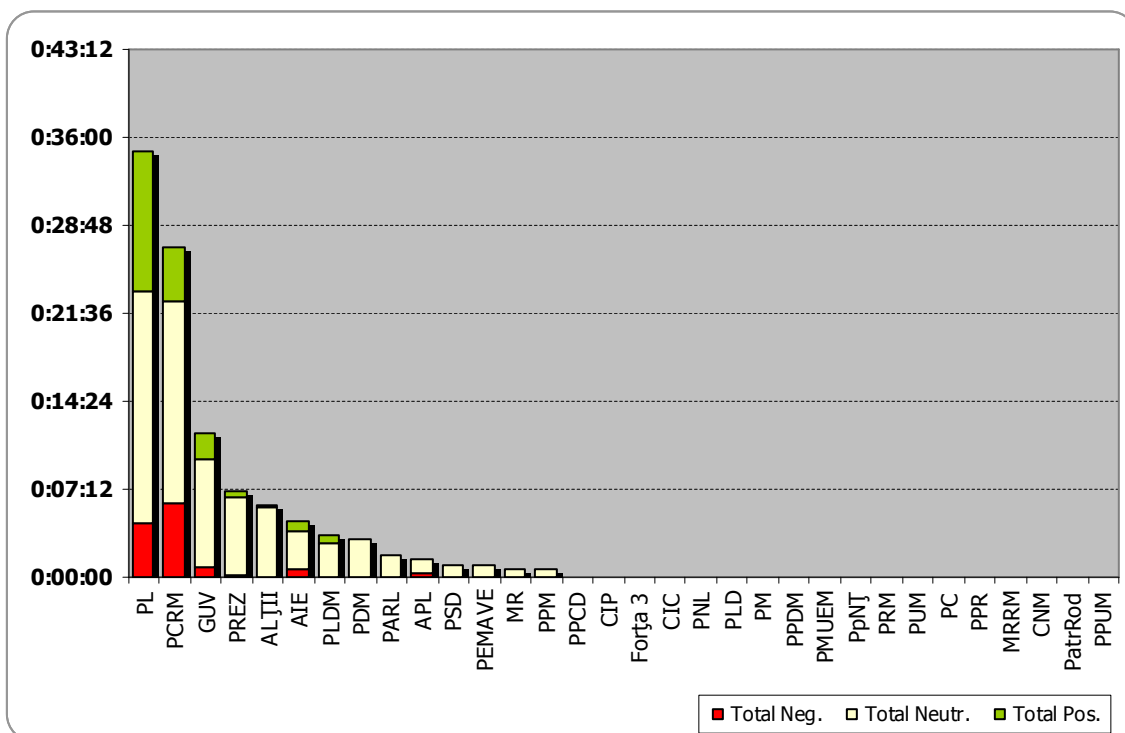
Monitorizarea campaniei electorale pentru turului II al alegerilor locale
generale din 19 iunie 2011

Moldova 1

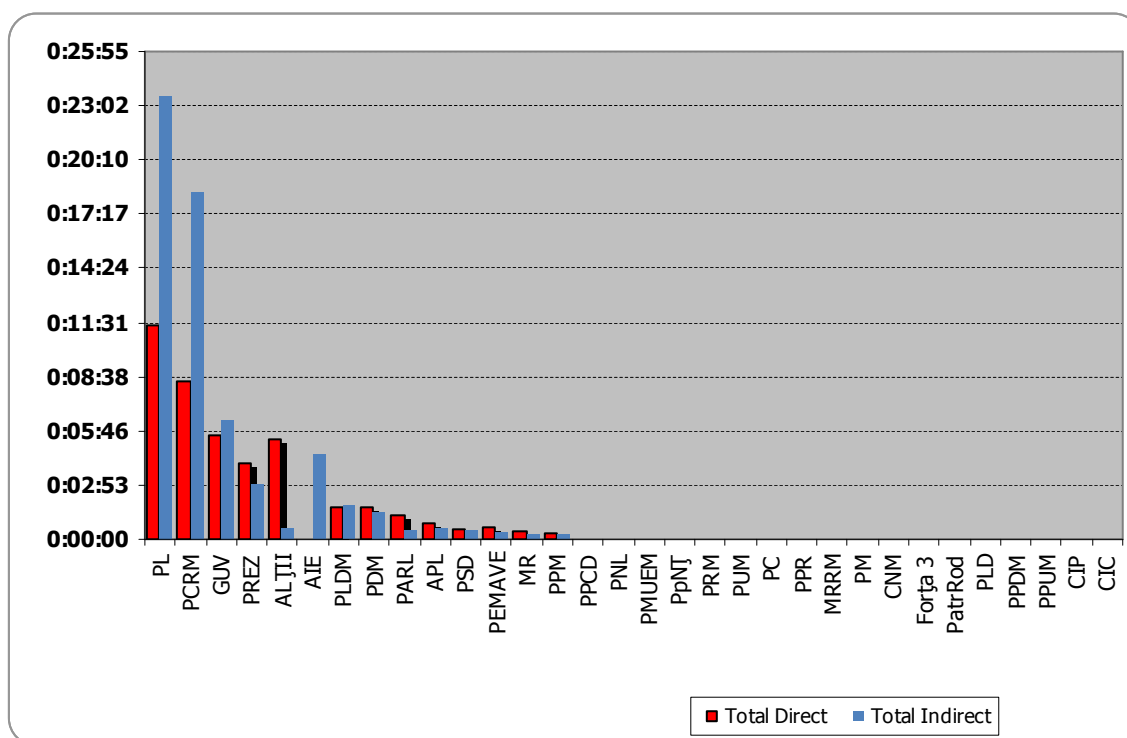
Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpul și tonalitatea reflectării

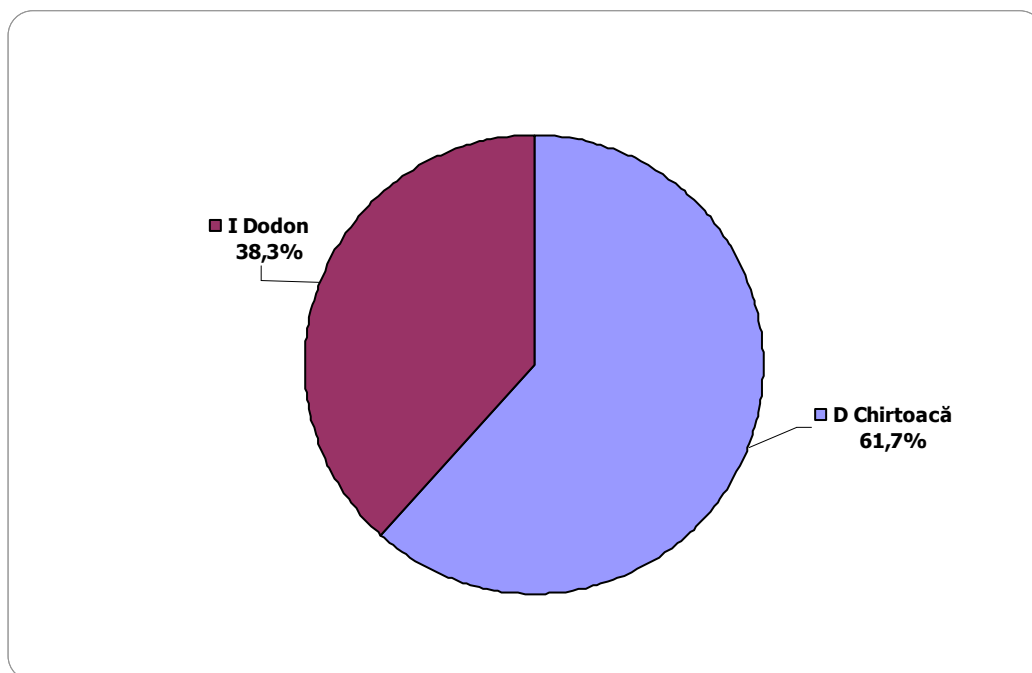
Distribuția timpului direct și indirect

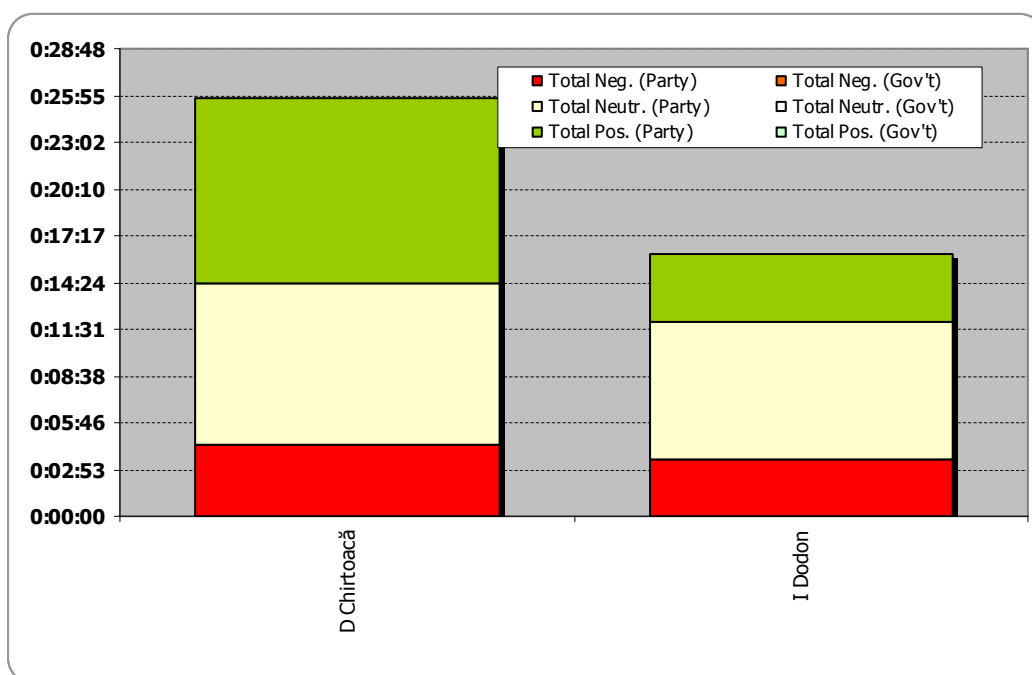
Postul public de televiziune Moldova 1 a respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiecților ce vizau situații de conflict, nu au fost depistate abateri de la legislația în vigoare, de asemenea, nu au fost înregistrate cazuri care ar provoca îngrijorări vizavi de modul de reflectare a campaniei electorale de către postul TV sus-numit.

În cel de-al doilea tur al alegerilor locale generale au fost reflectați un număr mare de subiecți politici, care au acumulat următoarele date procentuale: PL – 33,4%, PCRM – 25,8%, GUV – 11,3%, PREZ – 6,7%, AIE – 4,3%, PLDM – 3,3%, PDM – 3,0%, PARL – 1,7%, APL – 1,4%, PSD și PEMAVE – 0,1%, MR – 0,7% și PPM – 0,6%. În cadrul buletinelor de știri ale postului public Moldova 1, subiecții politici au fost reflectați, în general, în tonalitate neutră. Spre deosebire de primul tur al scrutinului electoral, partidele politice PL și PCRM, implicate în alegerile locale generale pentru funcția de primar al municipiului Chișinău, au fost mai mult mediatizate, primul fiind prezentat în tonalitate preponderent pozitivă, iar apariția subiecților politici având o distribuție indirectă.

Timpul total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

Timpul și tonalitatea reflectării

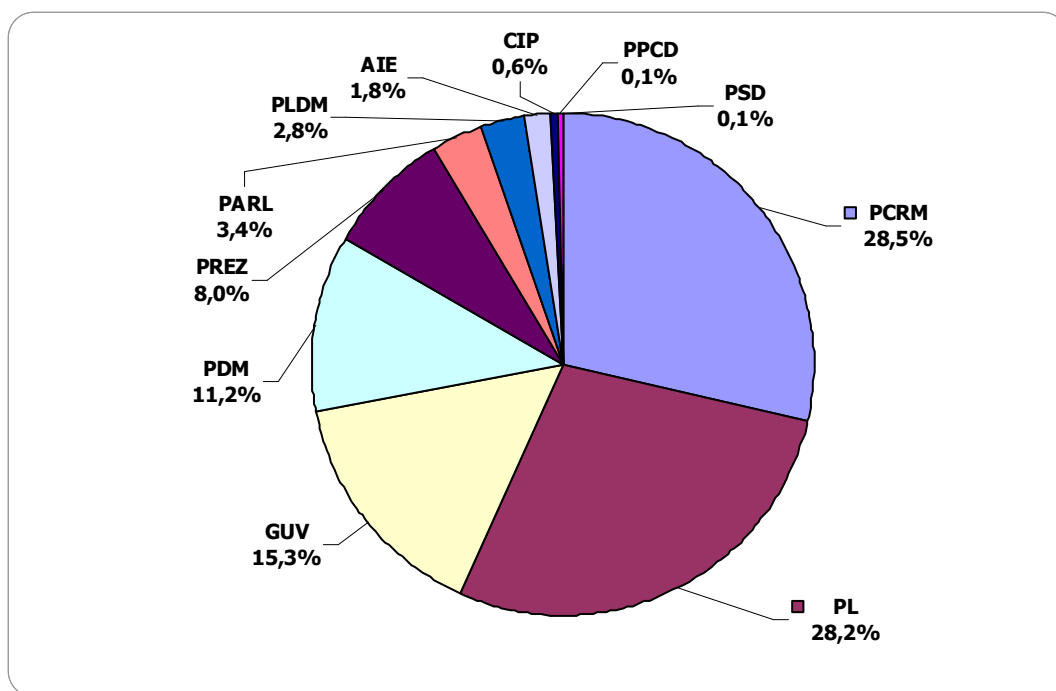

La fel ca și celelalte posturi TV, Moldova 1 s-a concentrat preponderent asupra reflectării celui de-al doilea tur al alegerilor locale din municipiul Chișinău. Candidatul PL la funcția de primar al capitalei, Dorin Chirtoacă, a dominat timpul de reflectare în raport cu oponentul său, Igor Dodon, cu cca. 61,7% din timpul total de prezentare a acestora, Igor Dodon obținând doar 38,3%. Pe parcursul

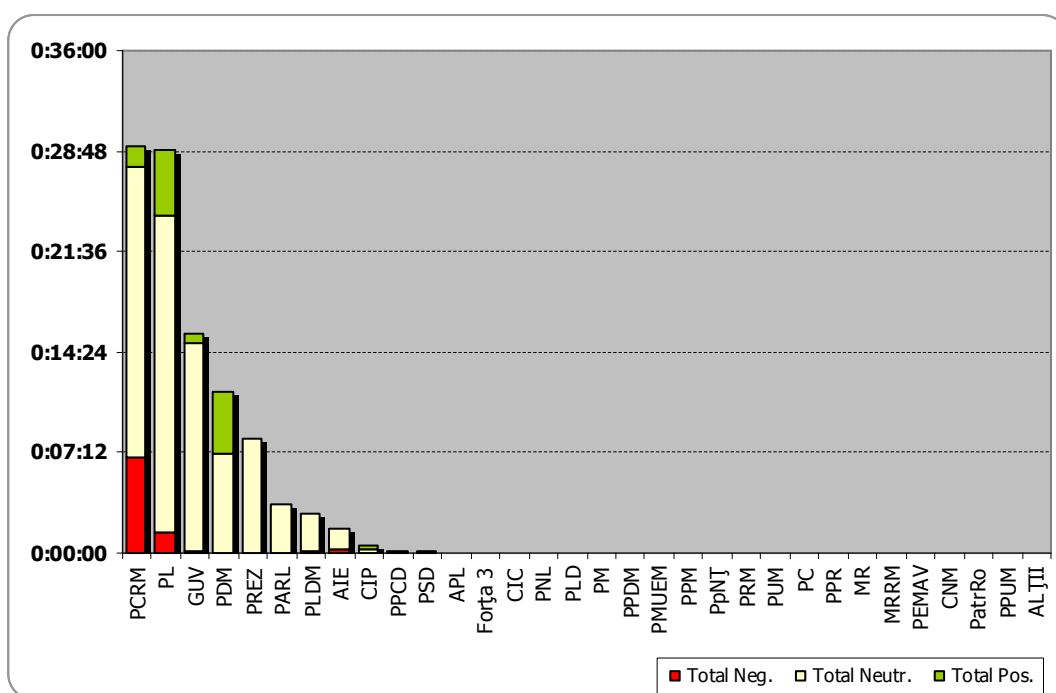
Întregii perioade de monitorizare a celui de al doilea tur al campaniei electorale, postul public de televiziune Moldova 1 a demonstrat o ușoară favorizare a candidatului liberal la funcția de primar general al capitalei, D. Chirtoacă, acesta fiind reflectat în multe cazuri în context pozitiv, în timp ce contracandidatul său, Igor Dodon, a fost reflectat într-o tonalitate, în general, neutră.

PRIME

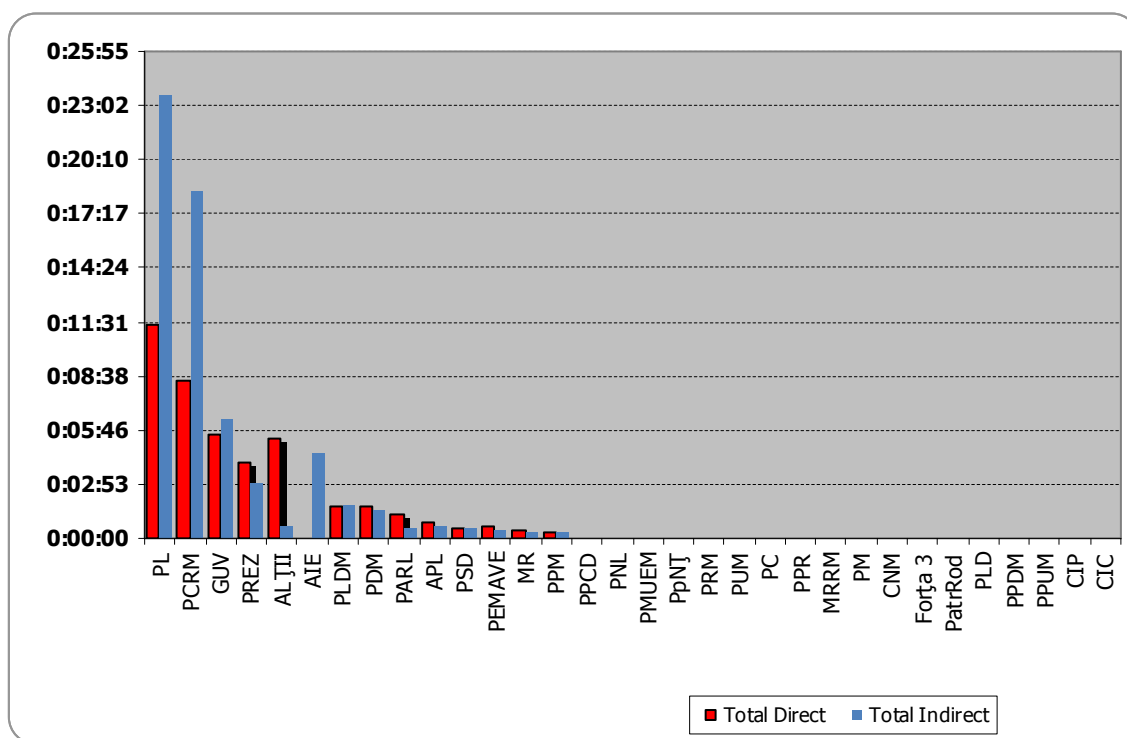
Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpul și tonalitatea reflectării

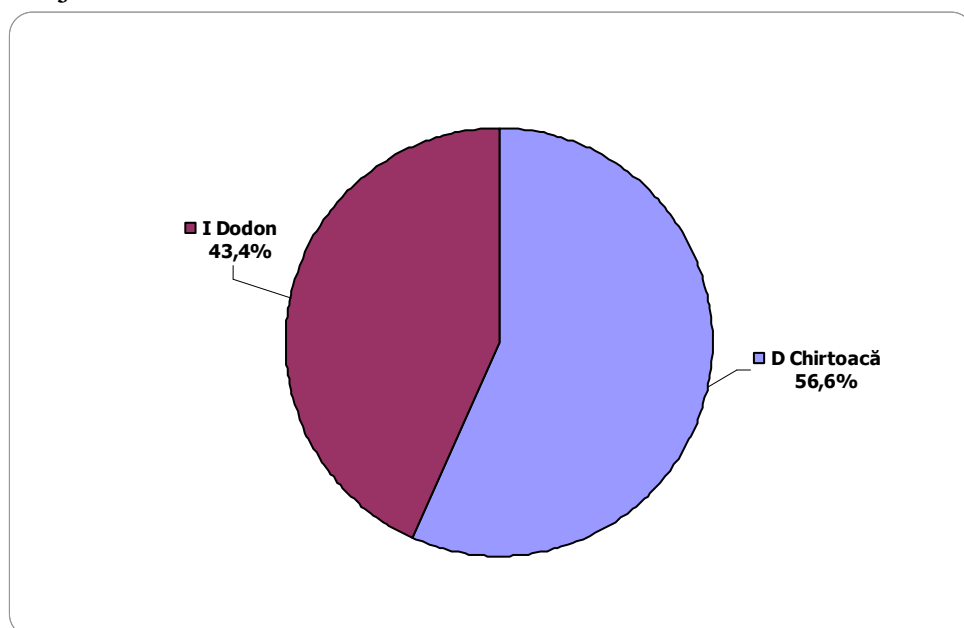
Distribuția timpului direct și indirect

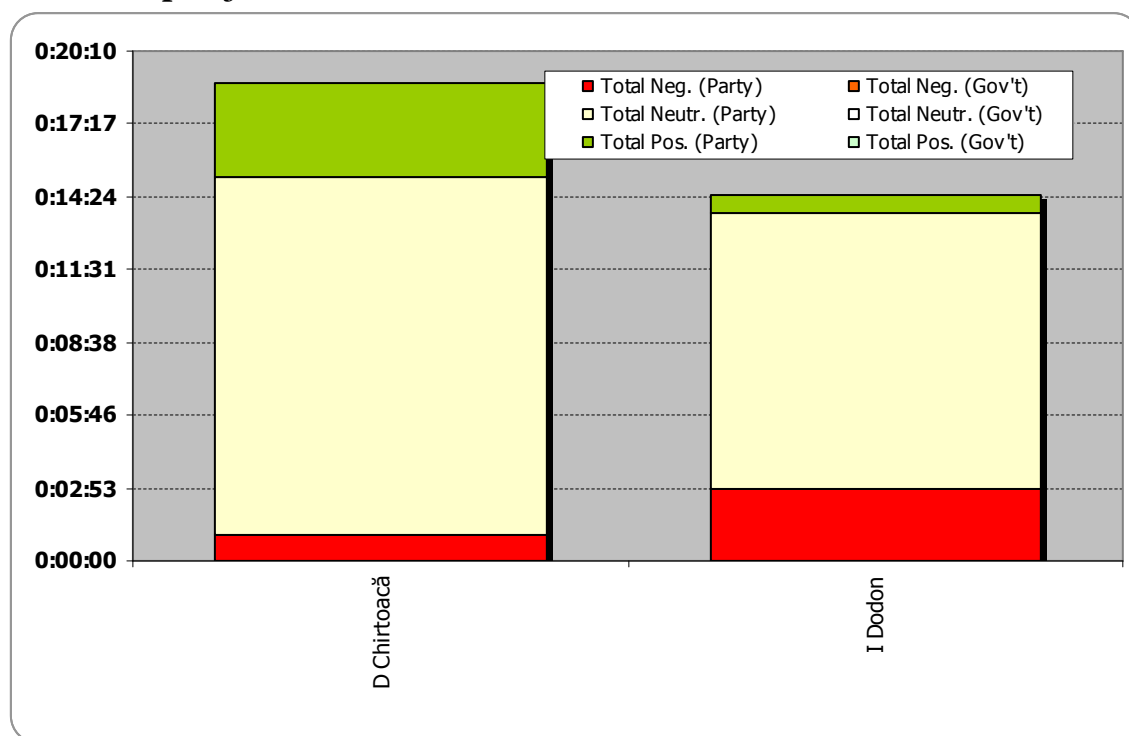
Postul de televiziune cu acoperire națională Prime a reflectat în buletinele sale informative un număr diversificat de subiecți politici relevanți, totodată, acesta s-a axat, în special, pe reflectarea evenimentelor legate nemijlocit de campania candidatului AIE și PCRM la funcția de primar general al mun. Chișinău, astfel PL și PCRM acumulând cote similare din volumul acordat subiecților electorali: PCRM- 28,5%, PL – 28,2%, aceștia fiind urmași de: GUV – 15,3%, PDM – 11,2%, PREZ – 8,0%, PARL – 3,4%, PLDM – 2,8%, AIE – 1,8%, CIP – 0,6%, PPCD și PSD obținând câte 0,1 la sută. Prezentarea acestora din urmă a fost, în general, neutră, distribuția timpului fiind una preponderent indirectă.

Prime a respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiecților cu participarea concurenților electorali, iar reflectarea anumitor situații de conflict s-a conformat cerințelor legale.

Timpul total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

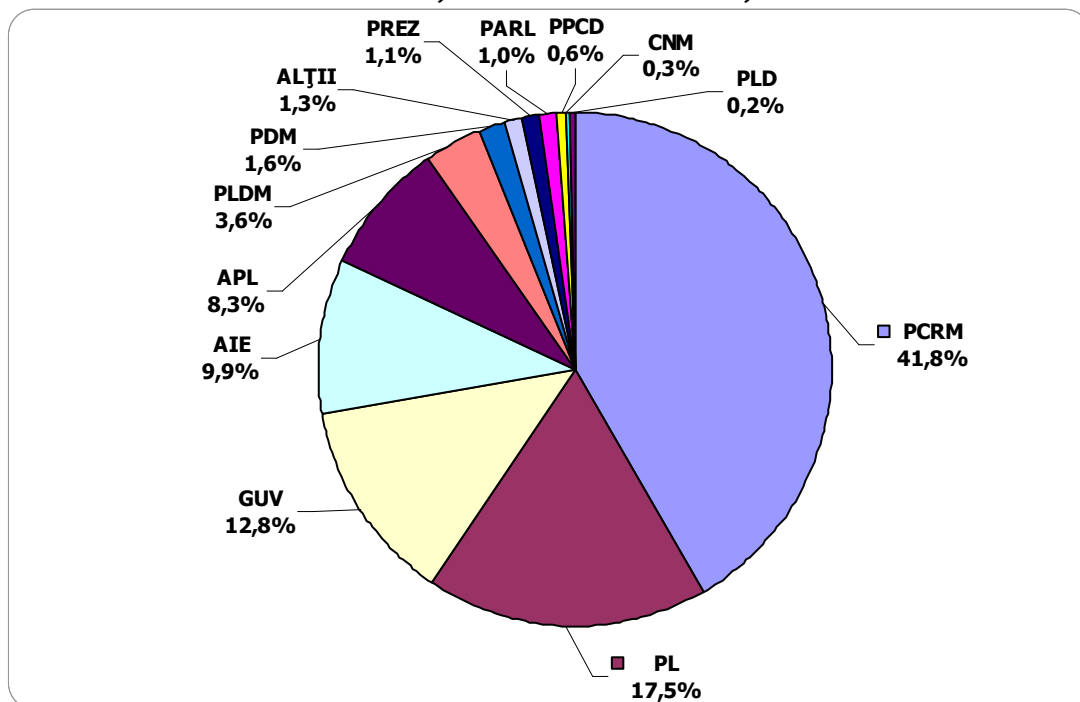
Timpul și tonalitatea reflectării

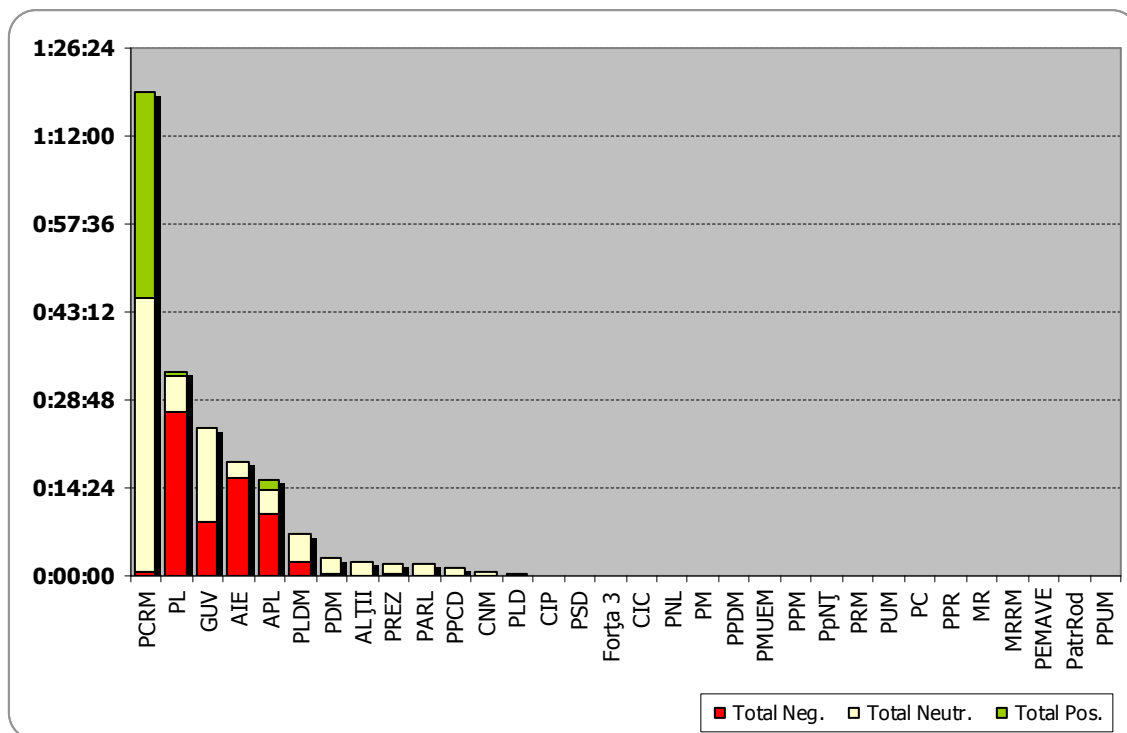
În cel de-al doilea tur de scrutin, postul de televiziune Prime i-a reflectat pe cei doi candidați înscriși în cursa electorală pentru funcția de primar general al capitalei într-o manieră, în ansamblu, neutră. Aparițiile candidatului PL au fost prezentate într-o formă neutră și ușor pozitivă, D. Chirtoacă beneficiind de cel mai mare timp de reflectare – 56,6%, iar I. Dodon a fost mediatizat cu 43,4 la sută din timpul total de emisie.

NIT

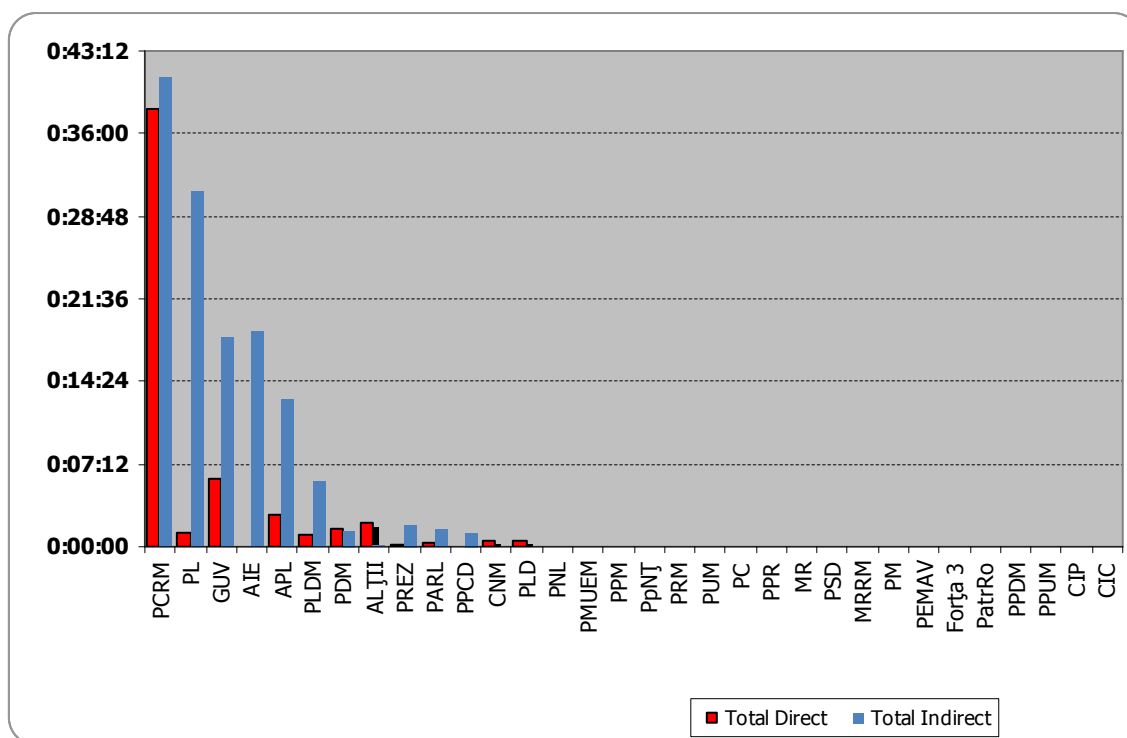
Timpu total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpu și tonalitatea reflectării

Distribuția timpului direct și indirect

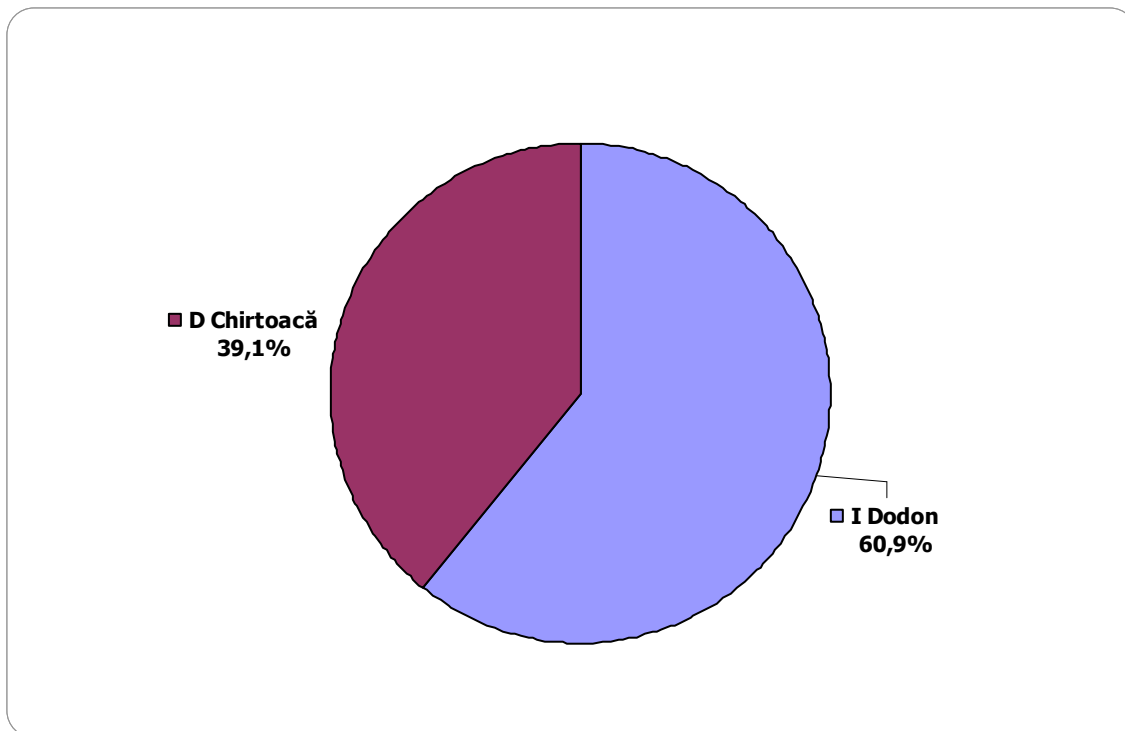

Postul de televiziune NIT a demonstrat constant o poziție părtinitoare în favoarea unui singur partid, PCR, atât în aspectul unui volum mare de timp oferit, cât și în cel al tonalității pozitive de reflectare a acestuia. NIT a prezentat un număr mare de subiecte de la întâlnirile electorale ale reprezentanților PCR cu alegătorii în diverse localități ale Republicii Moldova care susțin programul electoral al comuniștilor. Astfel, reflectarea subiecților politici relevanți în cadrul emisiunilor informative ale postului de televiziune NIT a avut următoarea pondere procentuală: PCR – 41,8%, PL – 17,5%, GUV – 12,8%, AIE – 9,9%, APL – 8,3%, PLDM – 8,7%, PDM – 1,6%, PREZ – 1,1%, PARL – 1,0%, PPCD – 0,6%, CNM – 0,3%, PLD – 0,2%.

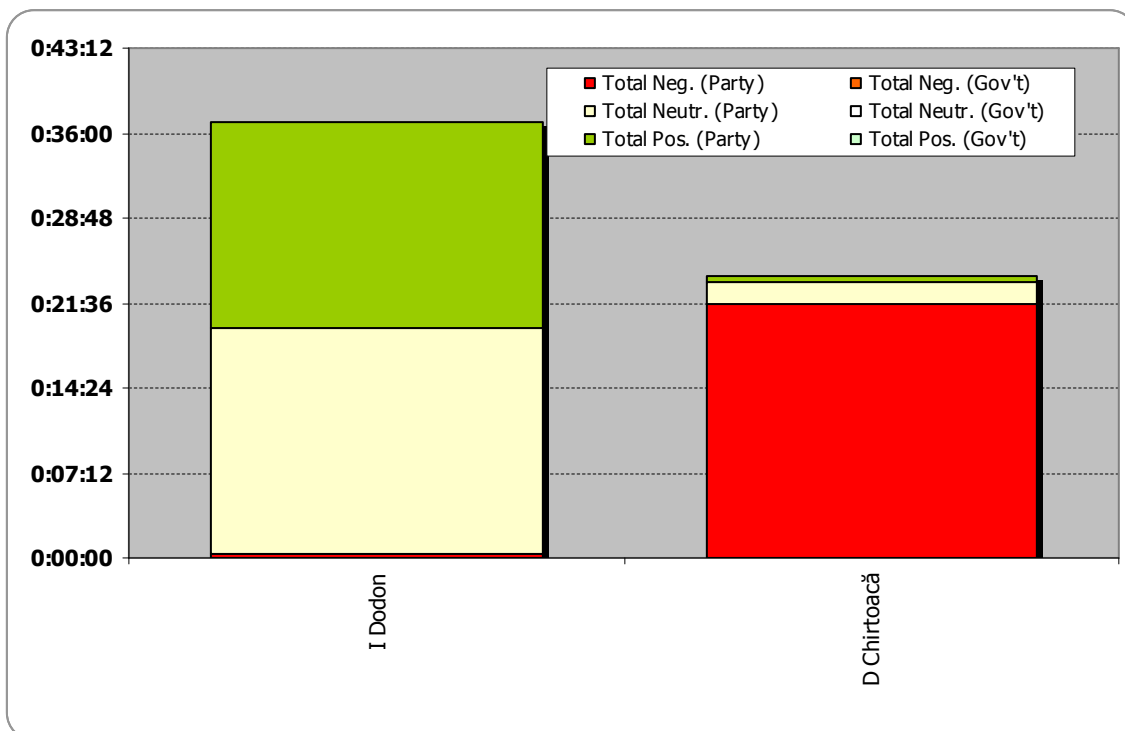
În cadrul emisiunilor informative ale NIT, atât partidele alinate în cadrul fostei alianțe de guvernare și, în particular, AIE în întregime, cât și candidații acesteia, au fost reflectați în lumină negativă. NIT deseori nu s-a conformat cerințelor cu privire la diversificarea surselor, utilizând, totodată, imagini, tertipuri de montaj sau comentarii în scopul distorsionării faptelor reale sau în scopul denigrării imaginii celorlalți candidați. Din cele expuse mai sus, putem constata lipsa de echidistanță în edițiile de știri ale postului de televiziune NIT, care se manifestă prin favorizare, iar în unele cazuri propagandă deschisă pentru PCR, singura formațiune politică ale cărei întâlniri electorale au fost reflectate cu regularitate, iar în unele reportaje făcându-se agitație electorală în favoarea acestuia. De asemenea, au fost atestate cazuri în care emisiunile informative ale postului NIT au fost difuzate cu întârziere (16.06.2011 ora 22:17), timpul obișnuit al ediției fiind utilizat pentru prelungirea emisiunii „Impact”, în care se făcea agitație electorală în mod deschis, fără a încerca, cel puțin, să mimeze o minimă echidistanță. Iar la data de 17.06.2001, emisiunea

„Impact”, ce a avut un pronunțat caracter electoral și care s-a desfășurat cu 15 min. 26 sec. peste program, continuând după ora 22:00, timp la care telespectatorii postului de televiziune NIT urmăresc, de obicei, buletinul informativ "Curier", a fost precedată de o ediție specială consacrată mitingului electoral al PCRM.

Timpu total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

Timpu și tonalitatea reflectării

În cel de-al doilea tur de scrutin, postul de televiziune NIT a manifestat parțialitate în reflectarea activității concurenților electorali la funcția de primar al municipiului Chișinău. Candidatul PCRM, Igor Dodon, a beneficiat de cel mai mult timp de reflectare în știri (60,9 %), preponderent în context pozitiv (circa 50 % din volumul total) și neutru, iar candidatul AIE, liberalul Dorin Chirtoacă, care a avut o cotă de 39,1% de reflectare în știrile postului NIT, a fost tratat, în general, în tonalitate negativă.

Totodată, în timpul monitorizării postului de televiziune NIT au fost atestate o serie de derogări de la prevederile Codului audiovizualului și a Regulamentului CEC privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale generale din 5 iunie 2011 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova:

- 09.06.2011 (ora 22:10). Candidatul PCRM la funcția de primar general al municipiului Chișinău, Igor Dodon, l-a acuzat pe contracandidatul său, Dorin Chirtoacă, că ar fi implicat în scheme frauduloase, ilegale de delapidare a banilor publici și trafic de influență. Dodon, în calitate de deputat, a făcut o interpelare către procurorul general Valeriu Zubco, prin care a solicitat ca Procuratura Generală să examineze minuțios aceste cauze și să tragă la răspundere penală persoanele implicate. În același subiect a fost vizată și instituția Primăriei, potrivit lui I. Dodon, Direcția transport a Primăriei mun. Chișinău elibera fișe de rută ilegale contra a mii de lei fiecare. NIT afirmă că D. Chirtoacă, fiind solicitat de mai multe instituții media, a refuzat să comenteze acuzațiile. Contrar celor menționate de NIT, în aceeași zi, D. Chirtoacă a susținut o conferință de presă în care și-a explicat poziția, aceasta însă nu a fost reflectată de postul NIT;

- 10.06.2011 (ora 22:02). Subiect în care candidatul PCRM, I. Dodon, aduce acuzații contracandidatului său, D. Chirtoacă, menționând că “în timp ce primarul D. Chirtoacă făcea demagogie, copiii au fost lăsați fără odihna de vară în tabere de odihnă”. În reportajul menționat nu a fost prezentată și poziția lui D. Chirtoacă;

- 16.06.11 (22:27:59). Subiect despre faptul că Procuratura Generală investighează activitatea Primăriei mun. Chișinău în urma solicitării făcute de fostul candidat PLD la funcția de primar, M. Darie. Astfel, candidatul PLD aduce acuzații dure la adresa liberalului D. Chirtoacă, învinuindu-l de corupție, protecționism și de instalare a clanurilor familiale în primărie. A fost prezentată replica reprezentantului Primăriei, dar nu și a liderului PL, M. Ghimpu, care, de asemenea, a fost învinuit de implicare în scheme frauduloase de delapidare a banilor publici. Aceste fapte constituind o derogare de la prevederile art. 7 (4) c) din Codul Audiovizualului (*„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: ... În cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”*);

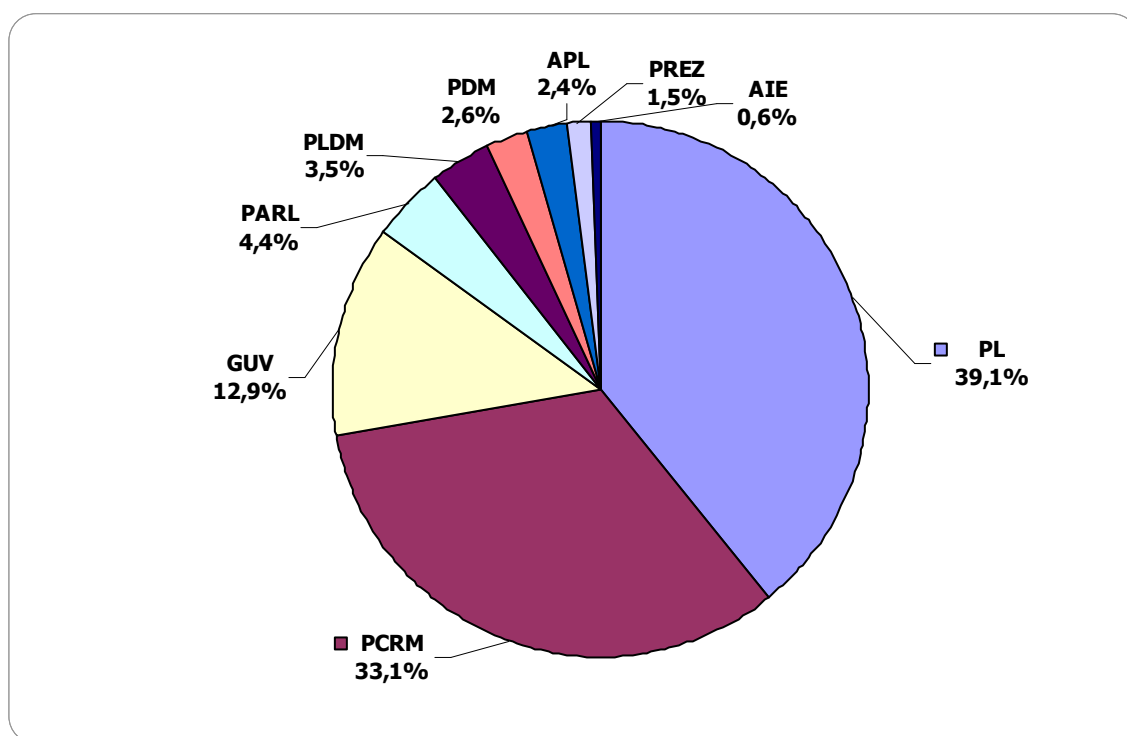
- 16.06.11 (22:39:17). Subiect despre locuitorii din Bubuieci care îl acuză pe Igor Moraru, candidat PL la funcția de primar al localității, că ar fi implicat într-o schemă de delapidare funciară ilegală. A lipsit replica respectivului, ceea ce constituie o derogare de la prevederea art. 7 (4) c) din Codul Audiovizualului (*„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: ...*

În cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”);

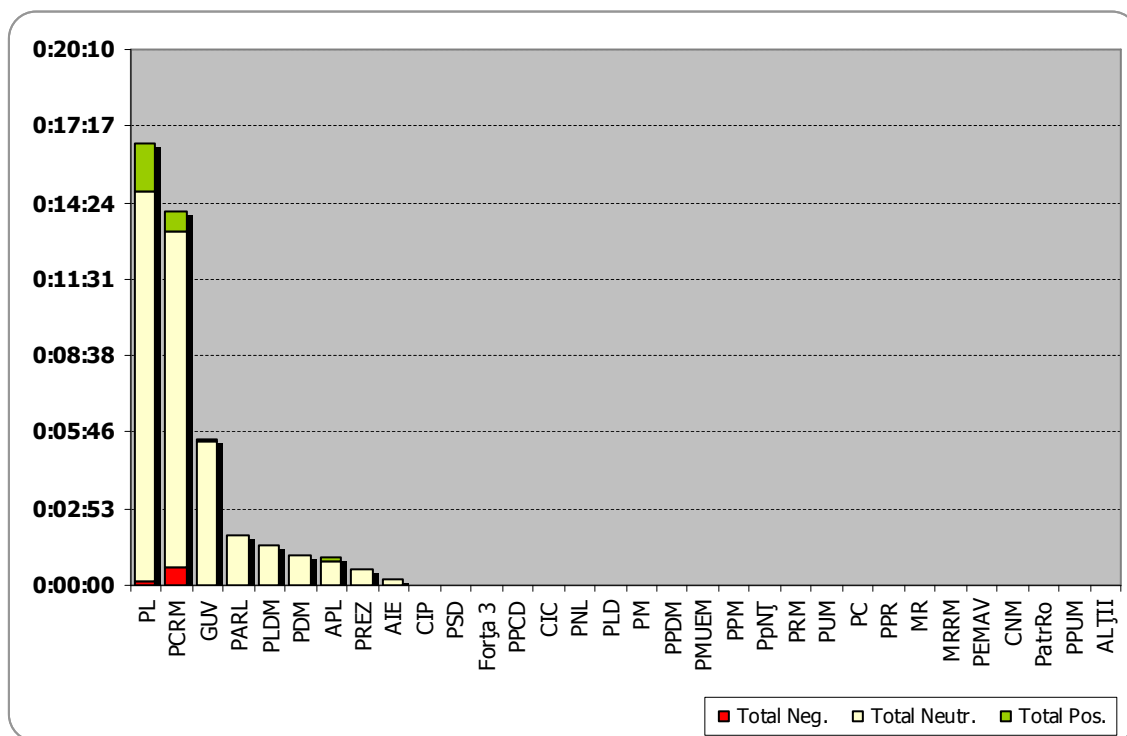
- 16.06.11 (22:44:46). A fost difuzat un subiect preluat din serviciul de programe al postului TV "1 канал" din Rusia, tonul general al acestuia fiind în defavoarea dlui D. Chirtoacă, candidat PL la funcția de primar general al mun. Chișinău. Pe tot parcursul subiectului, situația din ajunul turului doi al alegerilor locale e prezentată în viziunea PCRM cu evoluarea în direct a liderului formațiunii, V. Voronin, și a candidatului la funcția de primar, I. Dodon. Poziția oponentului electoral lipsește cu desăvârșire, fapt ce constituie o derogare de la prevederile art. 7 (4) lit. c) din Codul Audiovizualului.

Euro TV Chișinău

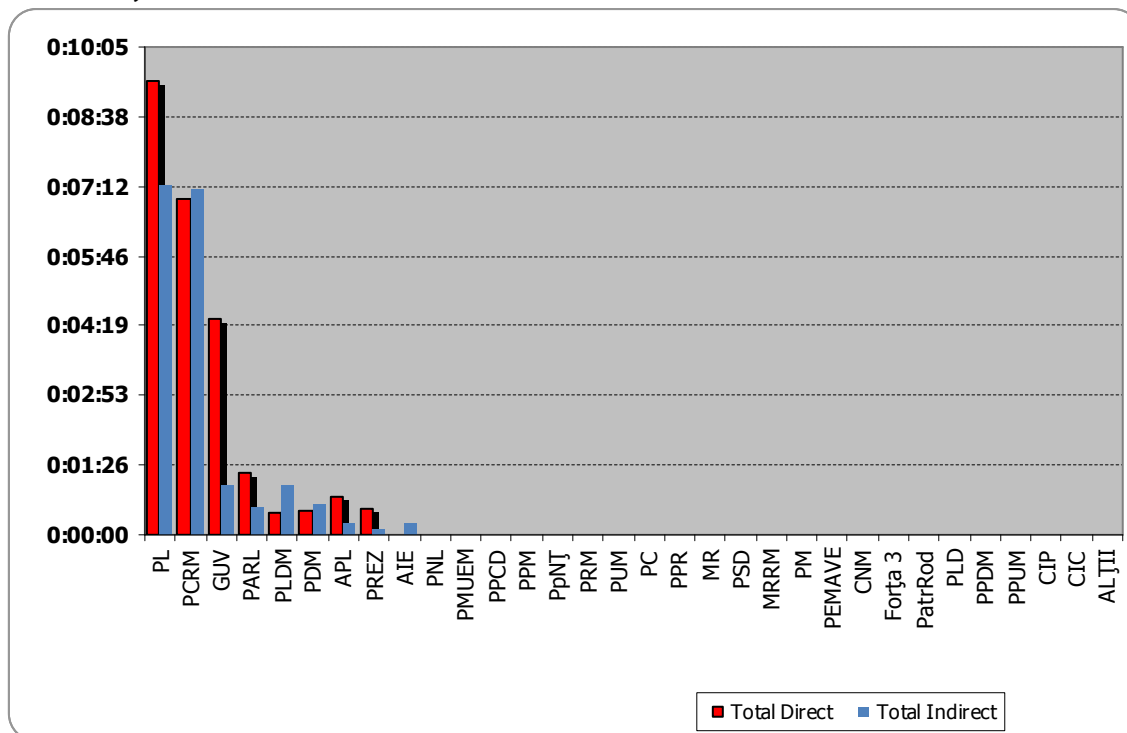
Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpul și tonalitatea reflectării

Distribuția timpului direct și indirect

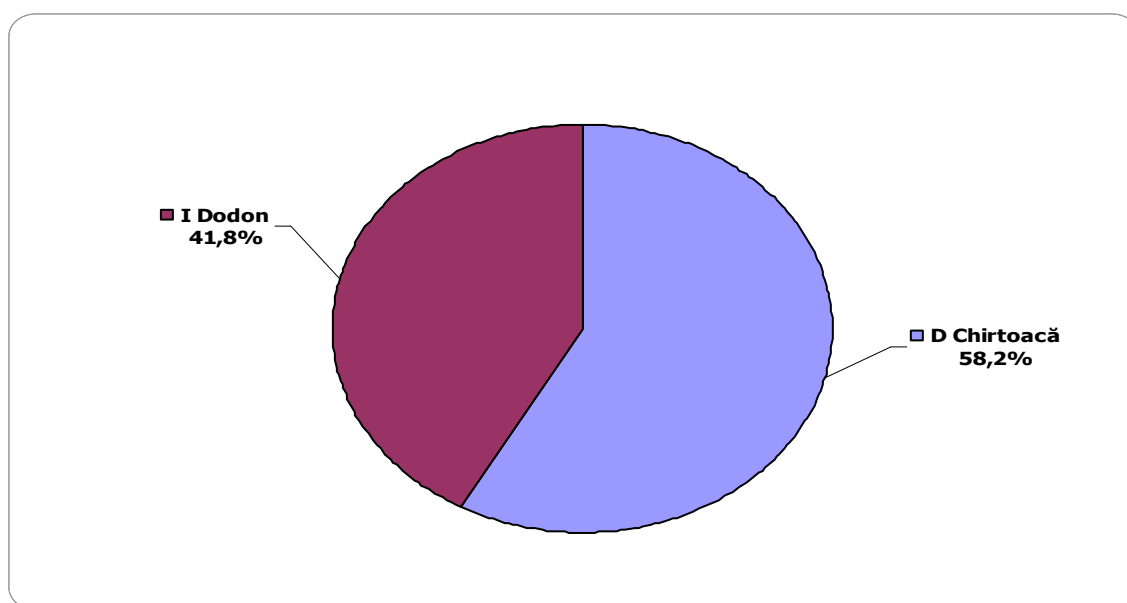

Postul Euro TV Chișinău a prezentat un număr mare de subiecți și protagoniști electorali. Astfel, cel mai mare timp de emisie a fost acordat PL – 39,1%, PCRM – 33,1%, GUV – 12,9%, PARL – 4,4%, PLDM – 3,5%, PDM –

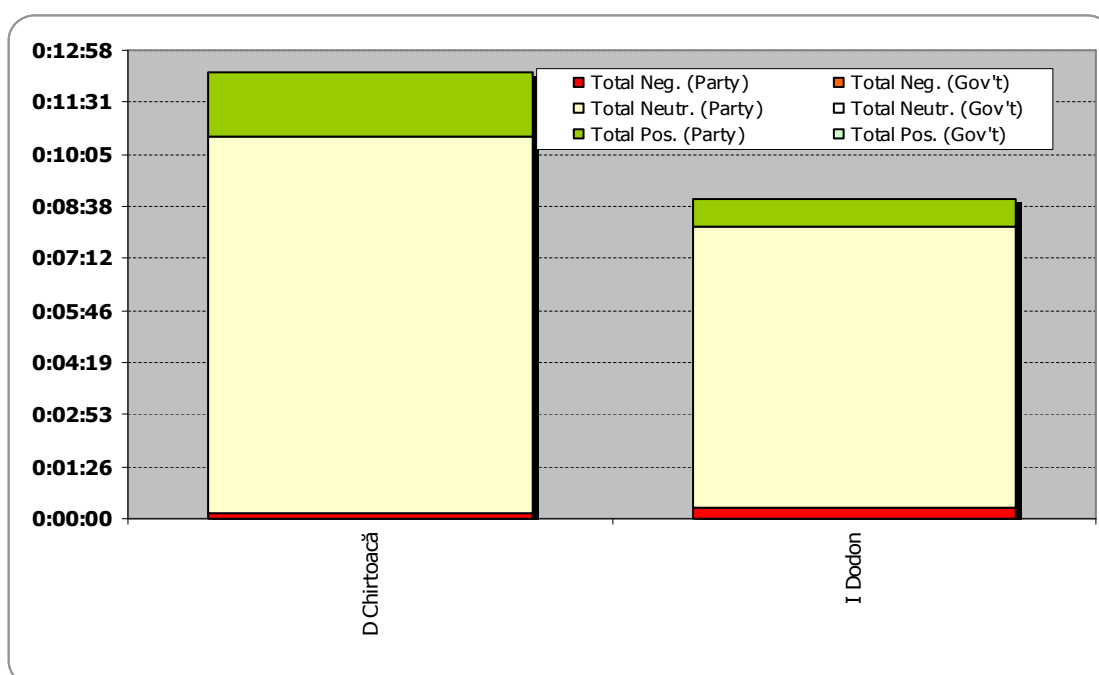
2,6%, APL – 2,4%, PREZ – 1,5%, AIE – 0,6. Reflectarea acestor subiecți a fost, în principiu, neutră, preponderent pozitivă pentru PL, cu prezentare directă.

Pe parcursul întregii perioade de monitorizare a celui de-al doilea tur al campaniei electorale pentru alegerile locale generale, postul de televiziune Euro TV Chișinău nu a făcut abateri grave de la prevederile Codului audiovizualului și ale Regulamentului CEC, a respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor conflictuale prezentate, iar materialele difuzate au fost, în mare parte, imparțiale și obiective.

Timpul total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

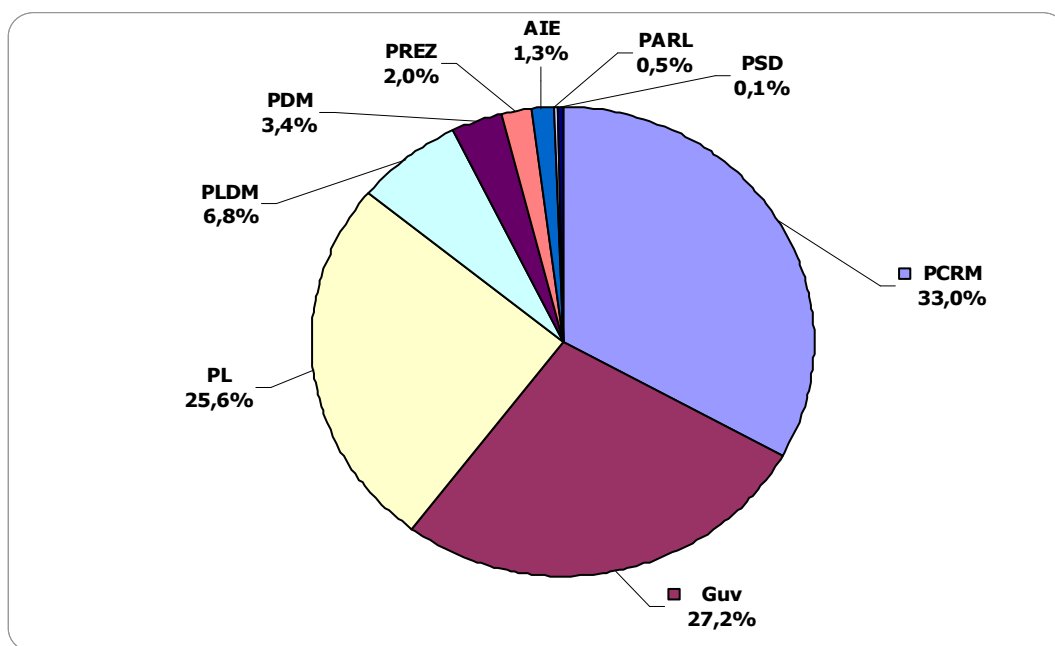
Timpul și tonalitatea reflectării

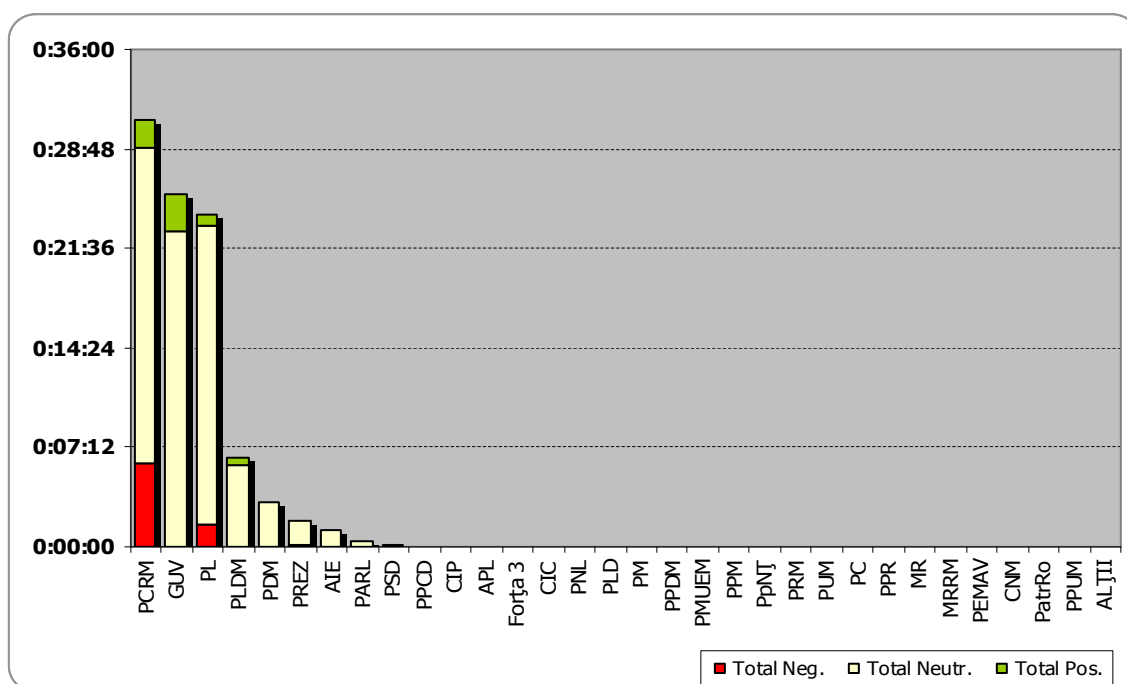
Concurenții electorali la funcția de primar general al capitalei pentru cel de-al doilea tur de scrutin au avut o prezență sporită la postul de televiziune Euro TV Chișinău. Astfel, Dorin Chirtoacă a beneficiat de 58,2%, iar Igor Dodon – de 41,8% din timpul total de emisie. Contextul reflectării concurenților electorali a fost, în ansamblu, neutru, Dorin Chirtoacă (PL) fiind prezentat într-o manieră mai pozitivă în comparație cu candidatul PCRM.

N4

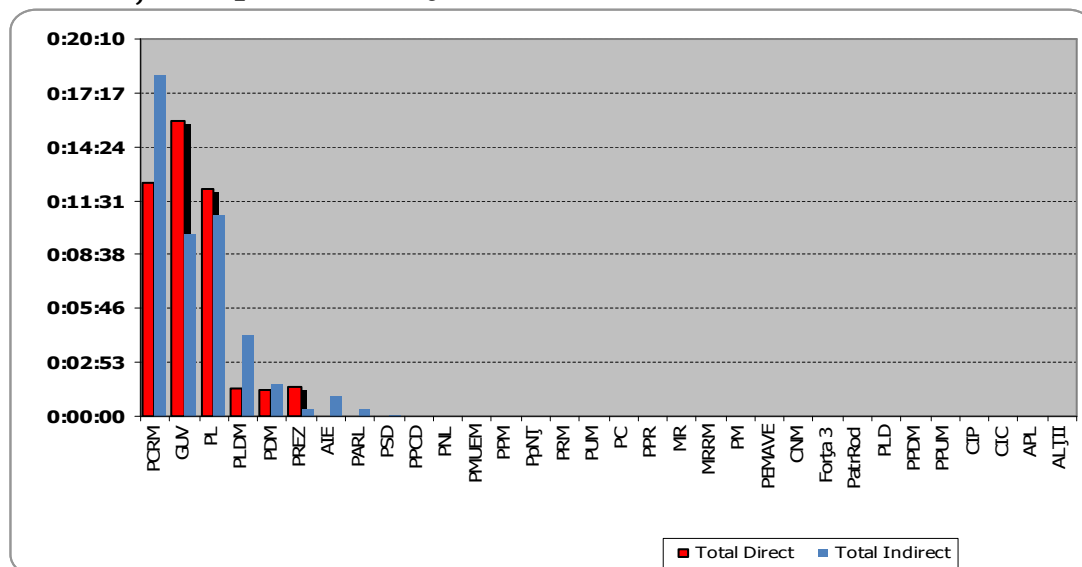
Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpul și tonalitatea reflectării

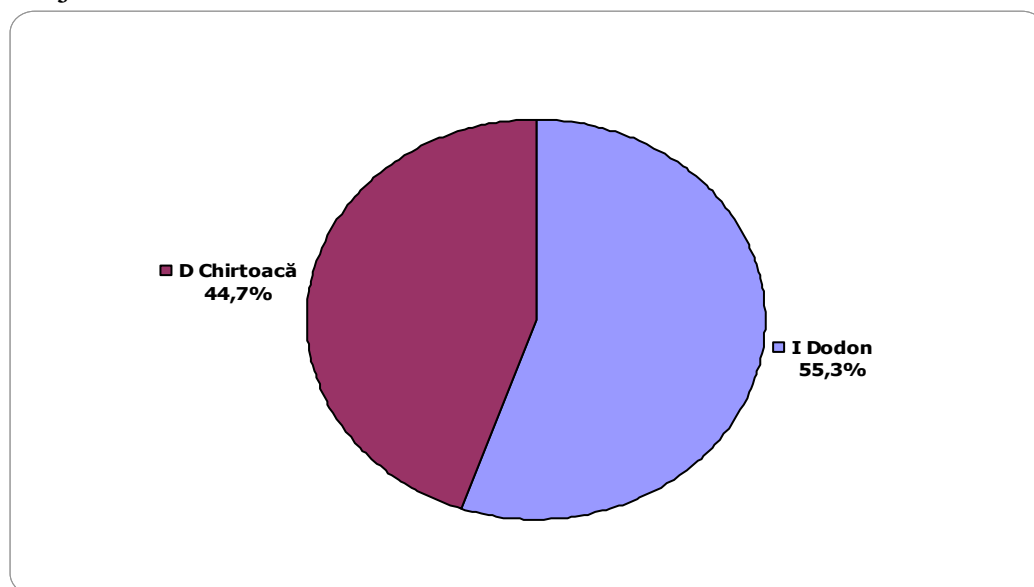
Distribuția timpului direct și indirect

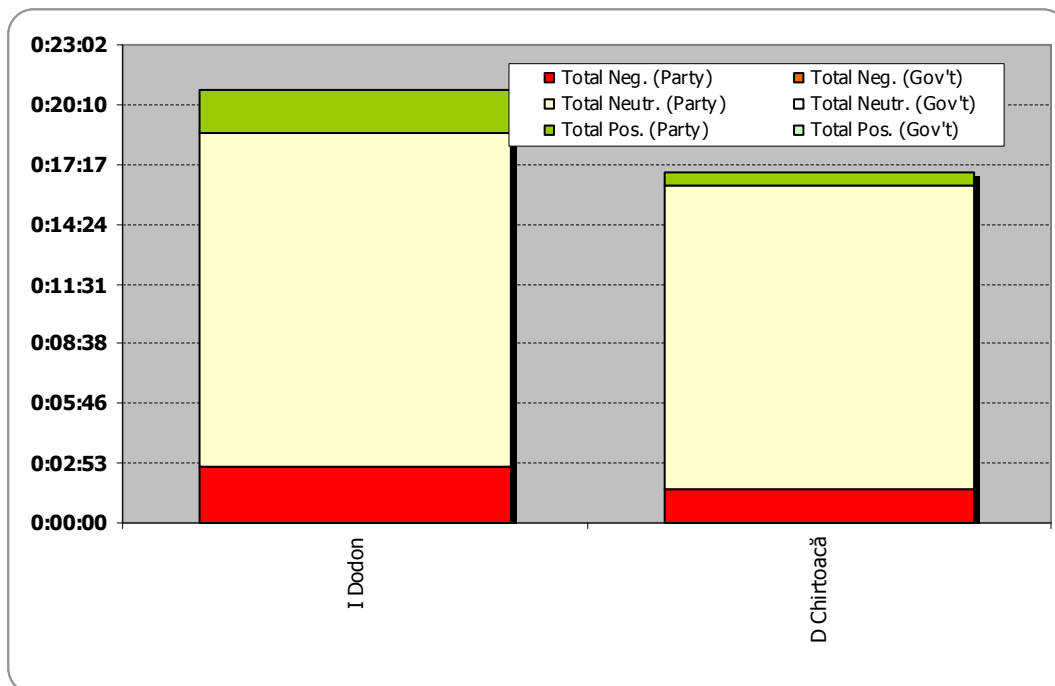
N4 a acordat cea mai mare cotă unică din timpul de reflectare a subiecților politici, care au fost prezentați într-o tonalitate neutră: PCRM – 33,0% urmat de GUV – 27,2%, PL – 25,6%, PLDM – 6,8%, PDM – 3,4%, PREZ – 2,0%, AIE – 1,3%, PARL – 0,5% și PSD – 0,1%. Postul de televiziune N4 a oferit o cotă mult mai mare de reflectare directă PL, iar PCRM beneficiind de o prezentare cu o distribuție a timpului indirectă. De asemenea, N4 a acordat o atenție deosebită reflectării activității Guvernului, oferindu-i o distribuție a timpului directă, prezentându-l într-o tonalitate doar neutră și pozitivă.

Postul de televiziune N 4 nu a făcut abateri de la cerințele legale. A respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor conflictuale prezentate în cadrul emisiunilor informative în perioada supusă monitorizării, nefiind înregistrate încălcări care ar provoca îngrijorări vizavi de modul în care a fost reflectată campania electorală.

Timpul total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

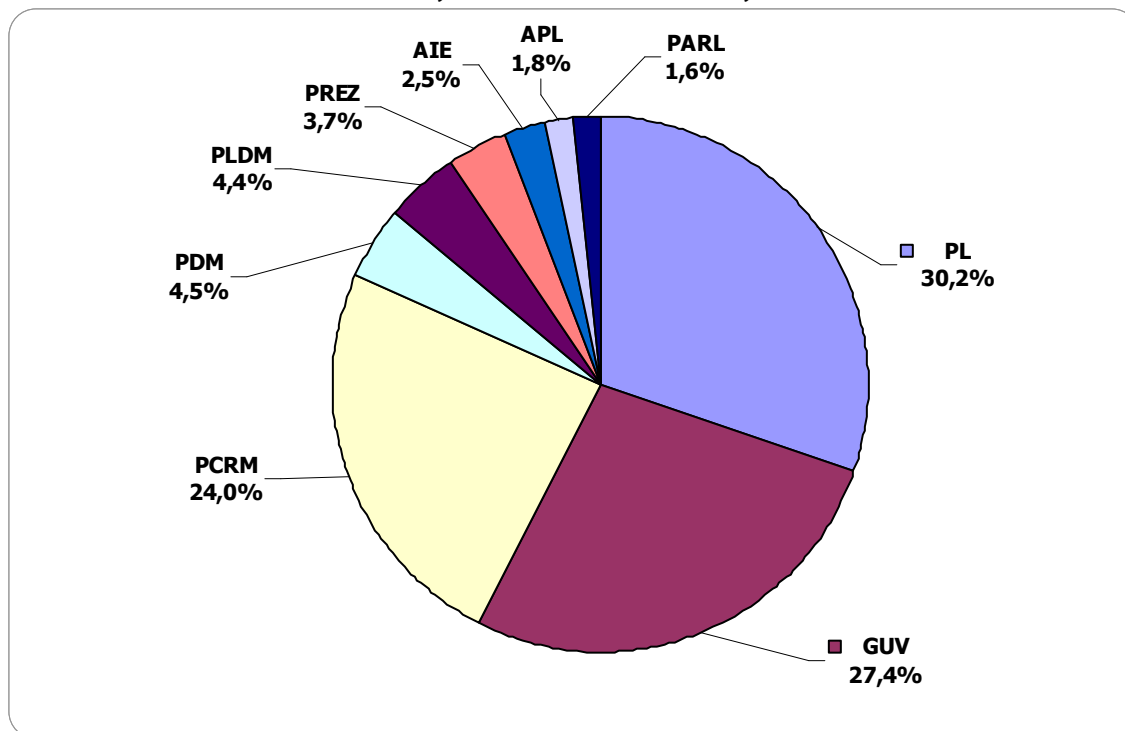
Timpul și tonalitatea reflectării

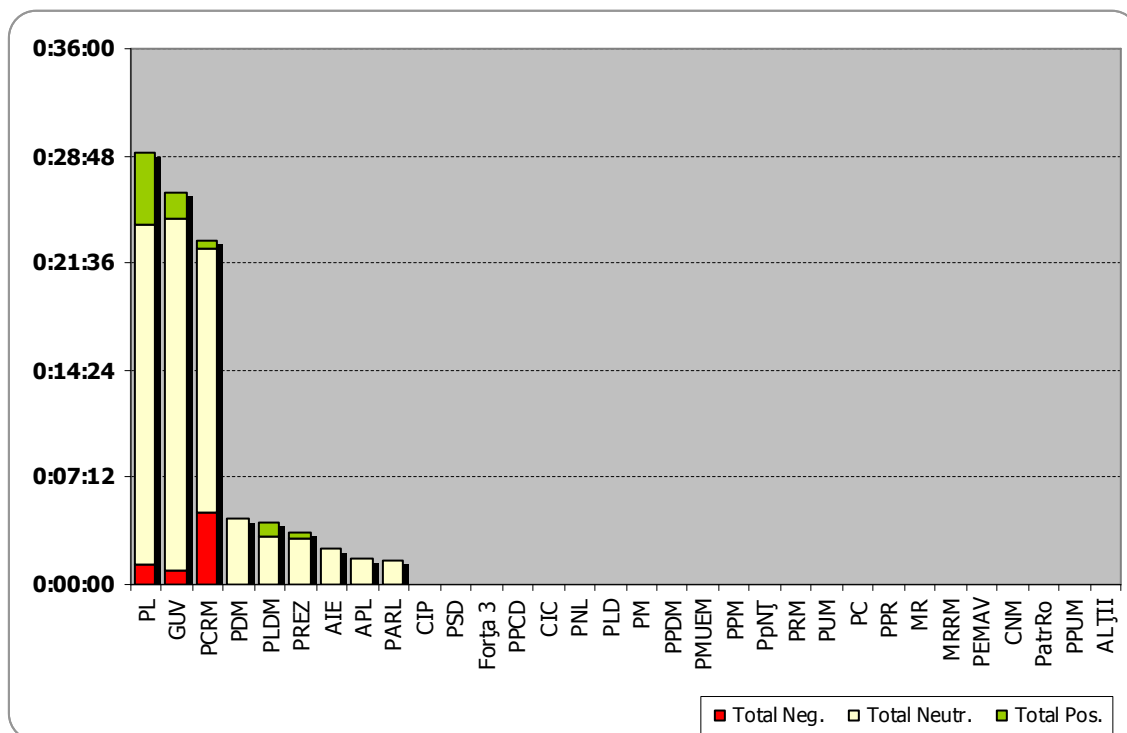
La fel ca și celelalte posturi de televiziune monitorizate, N4 și-a focalizat atenția asupra reflectării celui de al doilea tur al campaniei electorale pentru postul de primar al municipiului Chișinău. În buletinele informative monitorizate, I. Dodon a beneficiat de 55,3% din timpul de emisie, iar D. Chirtoacă – de 44,7 la sută. Tonalitatea reflectării acestor protagoniști electorali a fost, în general, neutră.

TV7

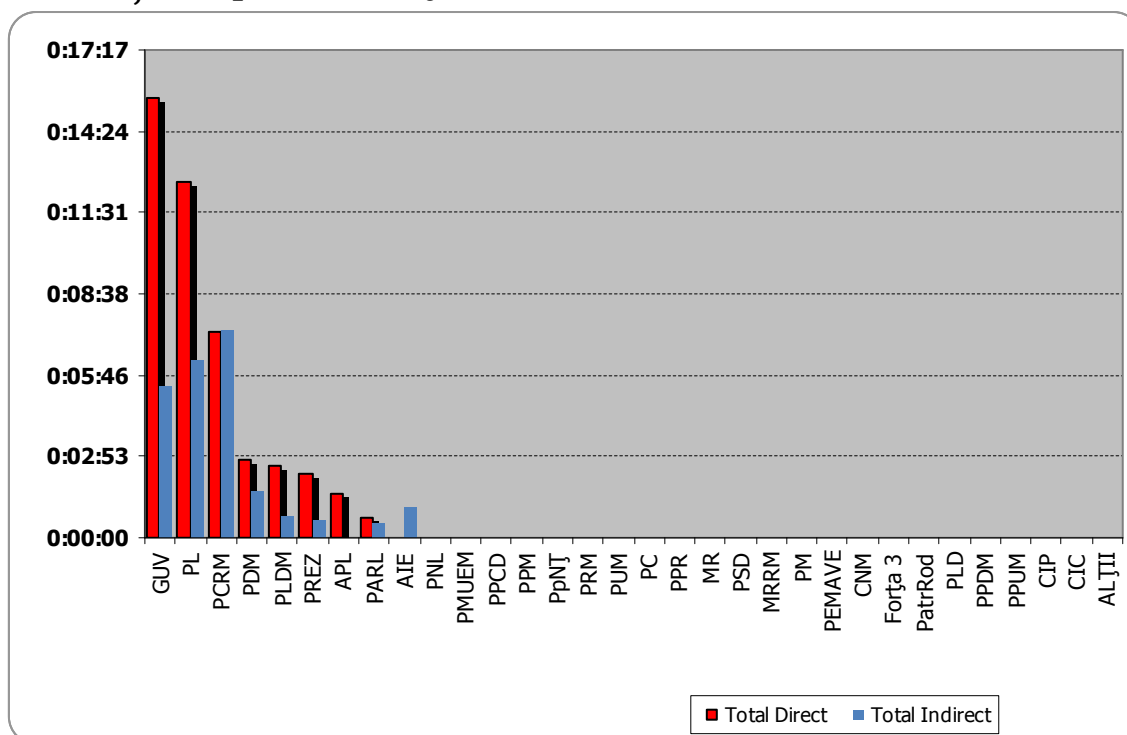
Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpul și tonalitatea reflectării

Distribuția timpului direct și indirect

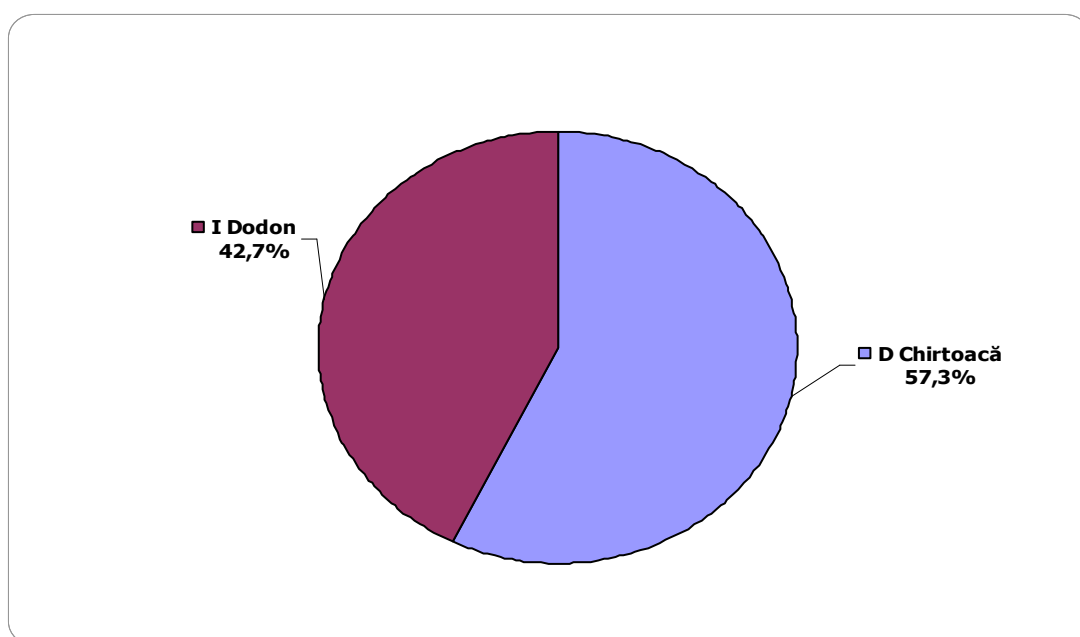

Postul de televiziune TV 7 a oferit timpi de antenă unui număr mare de subiecți politici: PL – 30,2%, GUV – 27,4%, PCRM – 24,0%, PDM – 4,5%, PLDM – 4,4%, PREZ – 3,7%, AIE – 2,5%, APL – 1,8%, PARL – 1,6%. Astfel, TV 7 a oferit o cotă mult mai mare de reflectare directă a partidelor și concurenților electorali comparativ cu celelalte posturi TV monitorizate, cu o distribuție a

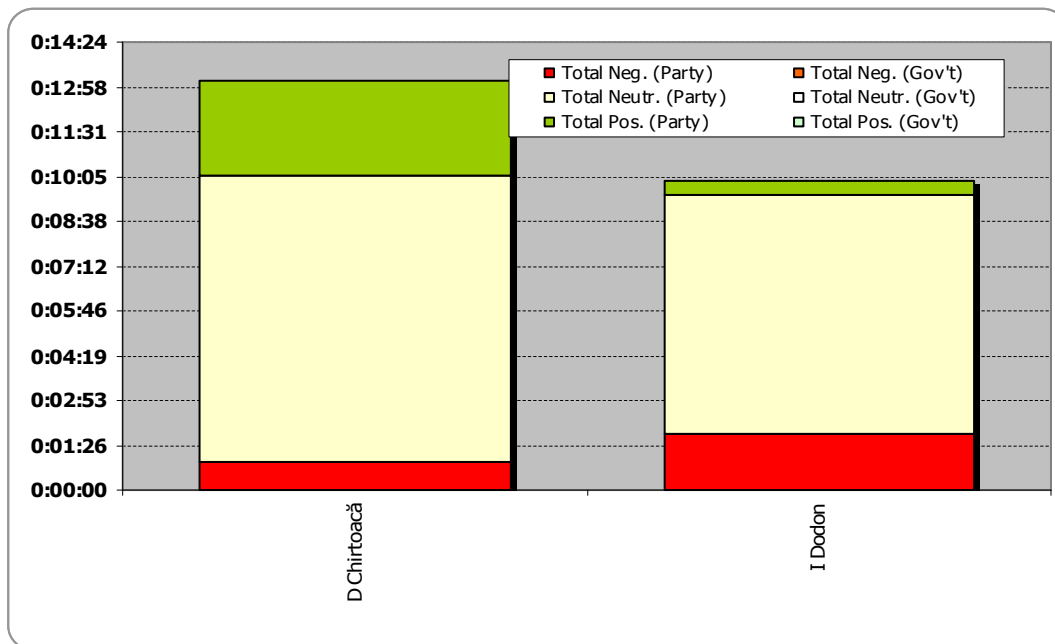
timpului de tratare indirect și tonalitate neutră. În tratarea subiectelor cu caracter electoral s-a observat o ușoară favorizare a Guvernului și PL, ambii avînd o distribuție a timpului mai mult directă.

TV 7 a reflectat echilibrat și în mod neutru sau imparțial campania electorală, fără abateri de la Codul audiovizualului și Regulamentul CEC. Ca și în cazul posturilor Moldova 1, Prime, Euro TV și N4, TV 7 nu a comis derogări de la cerințele legale, de asemenea, nu au fost înregistrate situații care ar provoca îngrijorări vizavi de modul în care a fost reflectată campania electorală, respectînd principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor conflictuale prezentate în cadrul emisiunilor informative în perioada supusă monitorizării.

Timpul total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

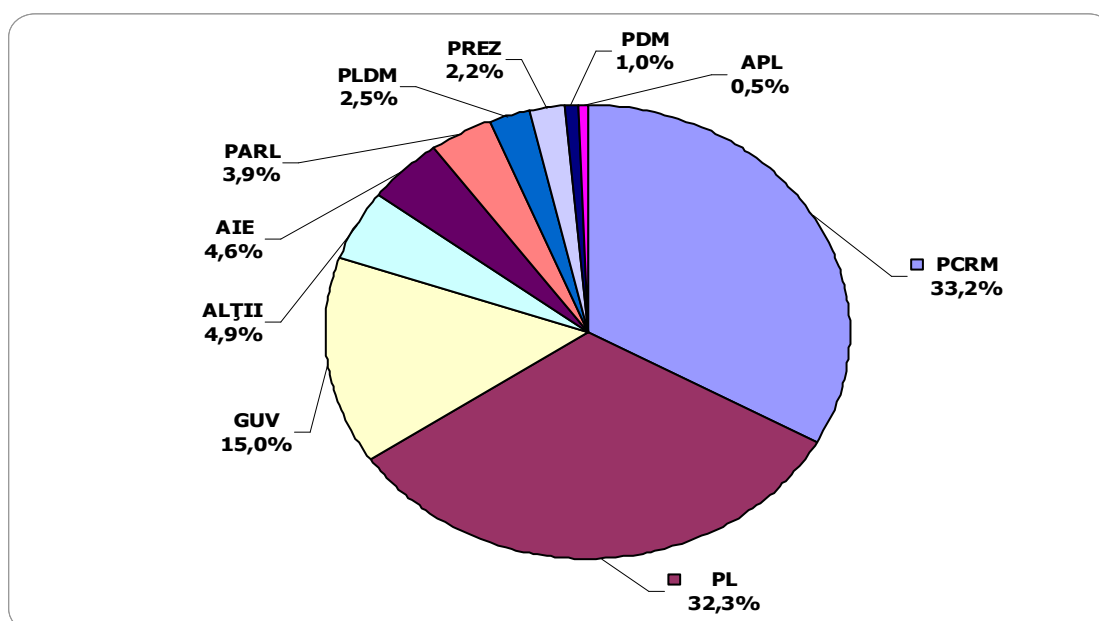
Timpul și tonalitatea reflectării

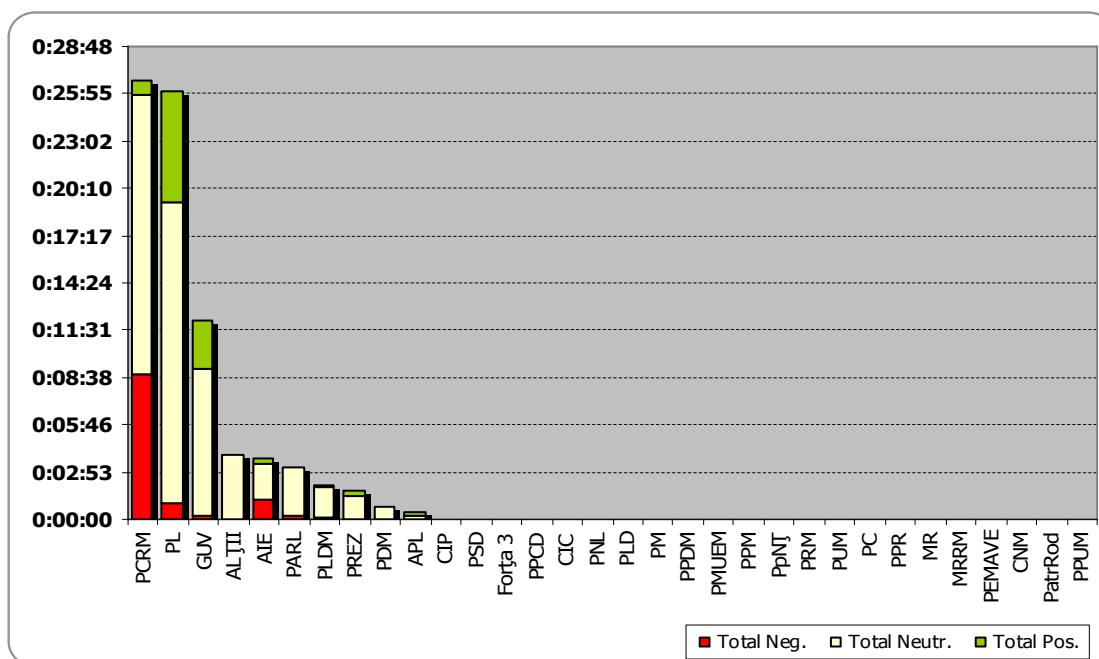
În perioada de monitorizare a celui de-al doilea tur al alegerilor locale generale, postul de televiziune TV 7 a reflectat activitatea protagoniștii electorali într-o tonalitate, în general, neutră. Totodată, candidatul liberal Dorin Chirtoacă, care a avut o cotă de 57,3% din volumul acordat concurenților electorali, a fost prezentat, preponderent, pozitiv, iar candidatul PCRM, Igor Dodon, a fost reflectat într-o tonalitate neutră, cu o anumită informație critică, obținând 42,7% la sută din timpul total de emisie.

JURNAL TV

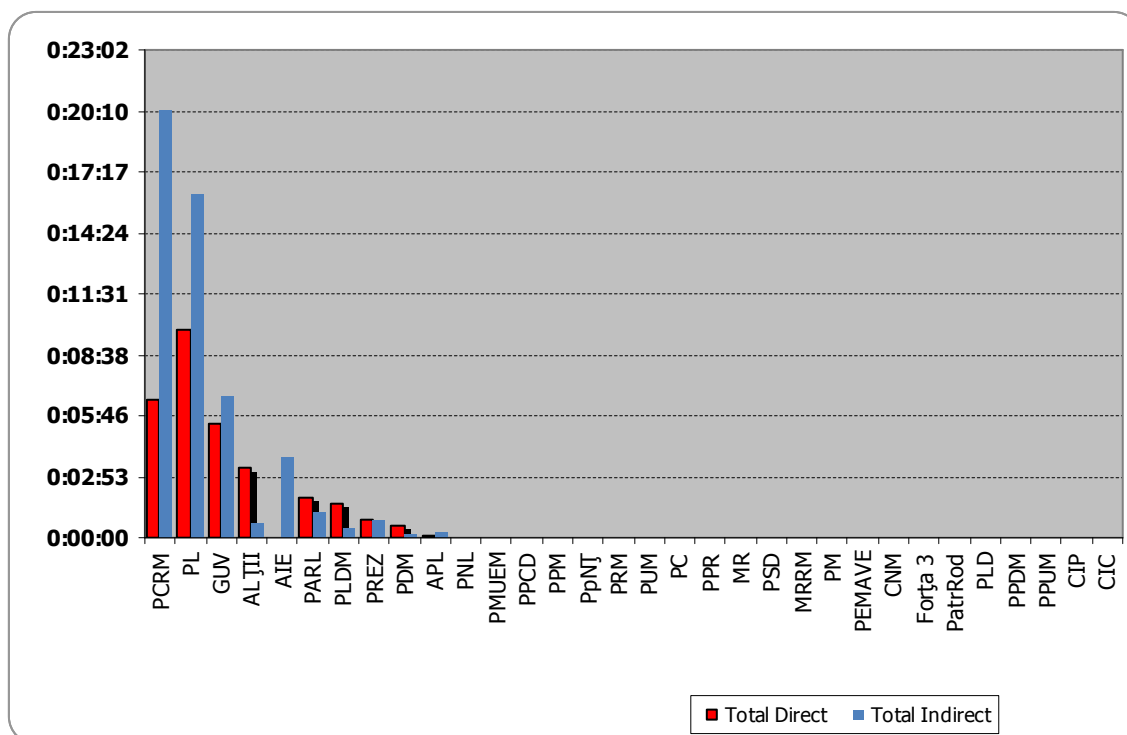
Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpul și tonalitatea reflectării

Distribuția timpului direct și indirect

Prelucrarea datelor monitorizării atestă că postul de televiziune Jurnal TV a prezentat un număr mare de subiecți politici în principalele buletine de știri pe parcursul întregii perioade al celui de-al doilea tur de scrutin. Vectorul informativ al postului respectiv a fost direcționat, în special, către evenimentele electorale ale candidaților PCRM și PL, care au acumulat cote similare de 33,2% și, respectiv,

32,3% din volumul total acordat subiecților electorali, aceștia au fost urmași de GUV – 15,0%, AIE – 4,6%, PARL – 3,9%, PLDM – 2,5%, PREZ – 2,2%, PDM – 1,0%, APL – 0,5 la sută.

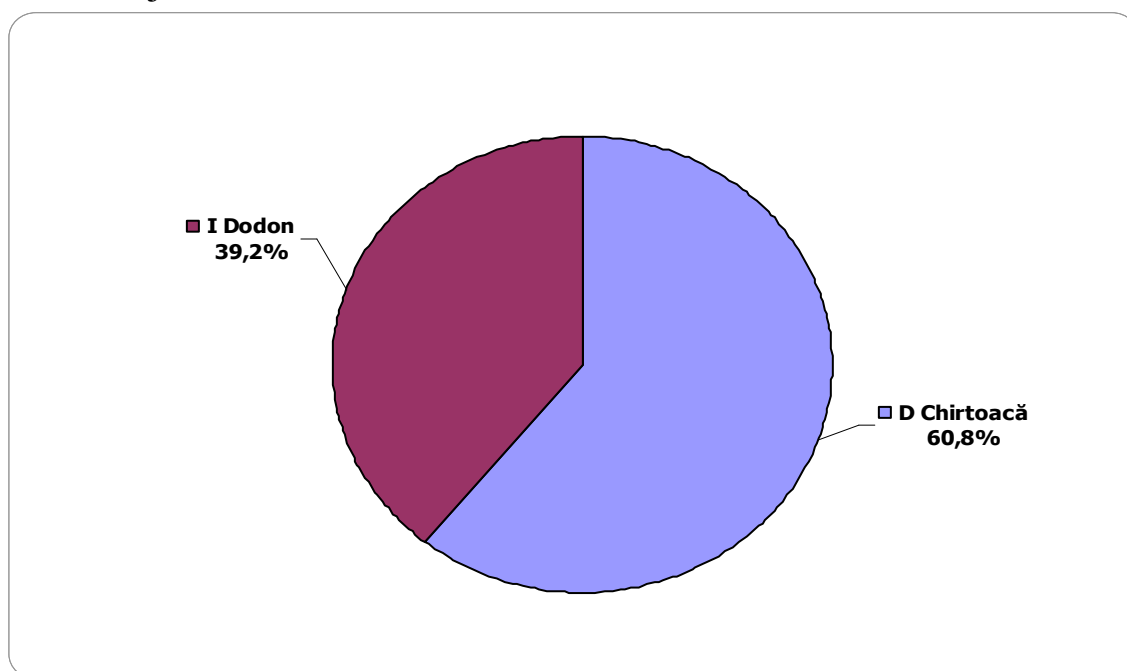
La postul Jurnal TV, prezența subiecților politici a fost reflectată mai mult indirect, iar tonalitatea reflectării fiind, în ansamblu, neutră, cu o tendință critică la adresa PCRM, iar PL și GUV au fost ușor favorizați.

Jurnal TV a reflectat echilibrat și imparțial subiecții politici și protagoniștii electorali înscriși în cursa electorală pentru turul II al alegerilor locale. Totodată, postul nominalizat a comis unele abateri de la prevederile Codului audiovizualului și ale Regulamentului CEC de reflectare a alegerilor locale generale din 5 iunie 2011:

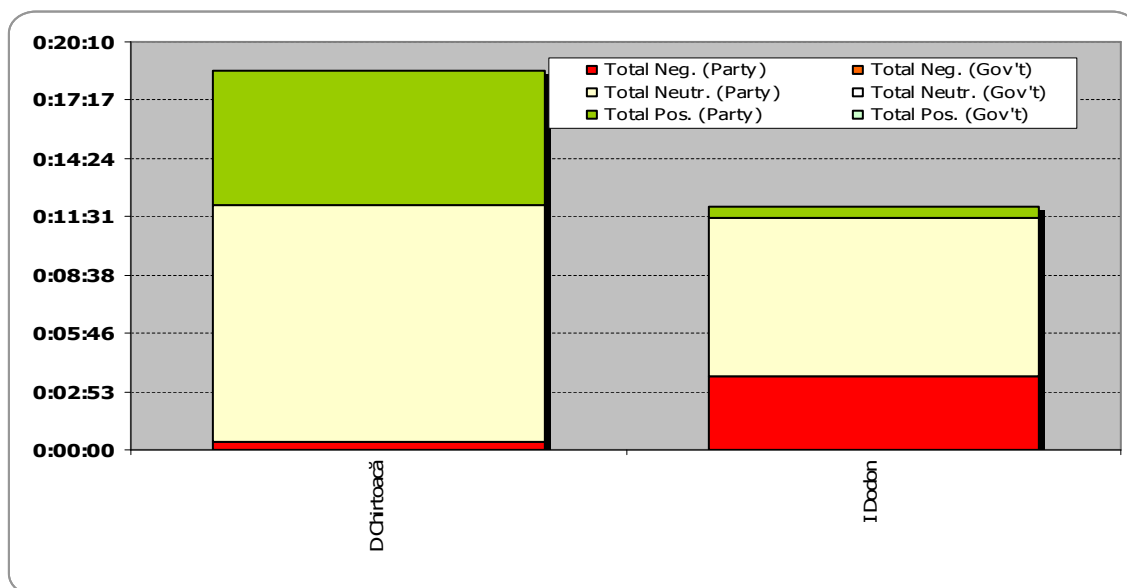
- 17.06.2011, știrea 5, segmentul de timp 29:06:01. (Damian Hîncu, tînărul care a participat la evenimentele din 7 aprilie, așteaptă scuzele din partea lui Dodon și vine cu un mesaj către toți tinerii să iasă la vot pe 19 iunie. Potrivit lui, Dodon este de neiertat pentru recenta exprimare "așa-zisele victime din 7 aprilie".) Subiectul are la bază un interviu în care protagonistul face campanie electorală în favoarea liberalului D. Chirtoacă, respectiv împotriva candidatului PCRM;

- 19.06.2011, buletinul de știri de la ora 6, în segmentul de timp 06:10. A fost difuzat un reportaj cu titlul „Avem troleibuze noi”, fiind vorba de cele 20 de troleibuze noi puse pe rută la sfîrșitul lunii aprilie. Potrivit comentariilor prezentatorilor, acest lucru a fost posibil la inițiativa primarului Dorin Chirtoacă (imagini cu Chirtoacă la testarea troleibuzelor). Tot aici sunt puse pe post și opiniile șoferilor, care afirmă că numărul călătorilor este de două ori mai mare decît atunci cînd se circula cu troleibuzele vechi și că acestea se defectează mai rar. Reporterul menționează că noile unități de transport consumă mai puțină energie electrică și sunt asamblate cu dispozitive pentru invalizi. Respectivul reportaj a fost prezentat ca o comparație și a precedat un subiect despre starea deplorabilă a transportului public pînă în 2008.

Timpul total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

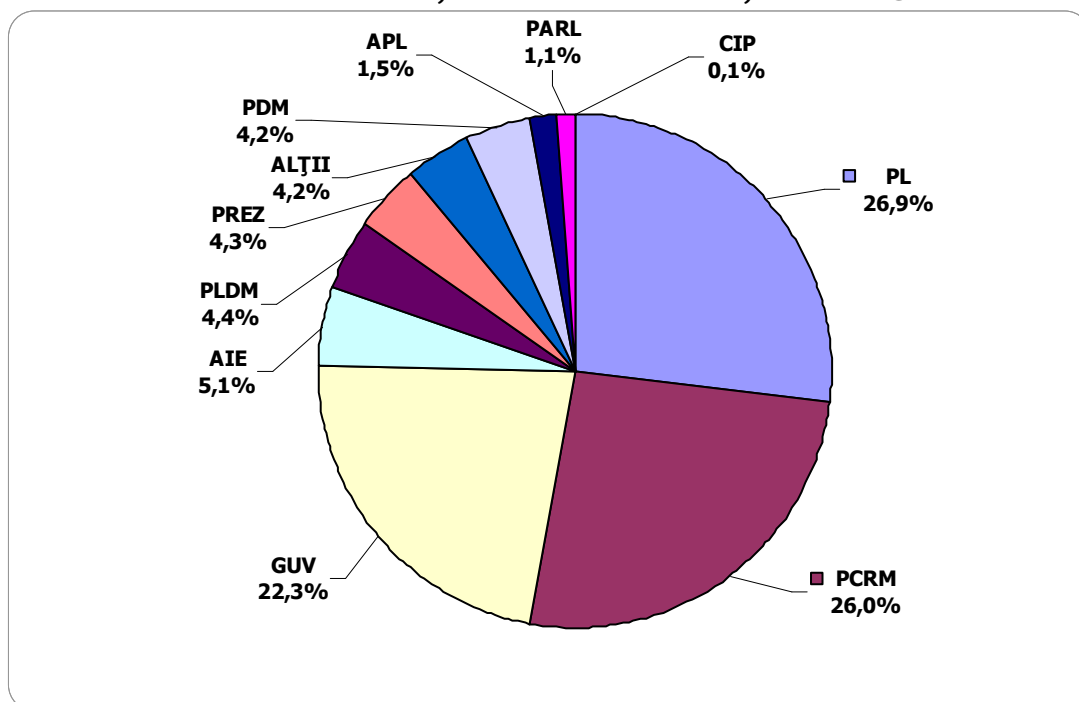
Timpul și tonalitatea reflectării

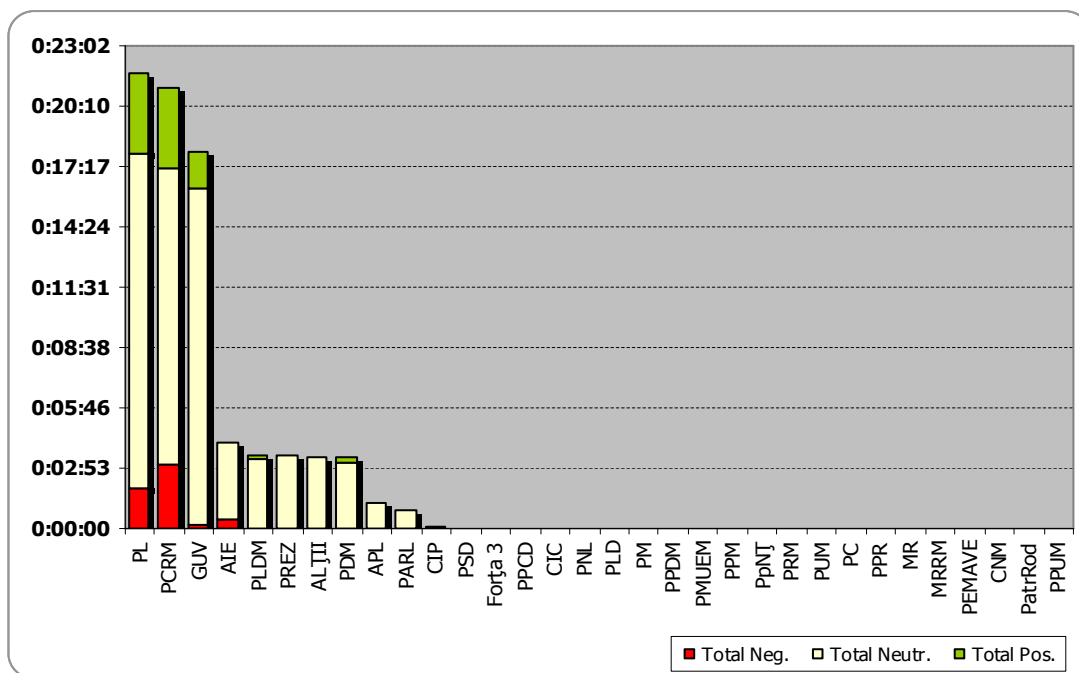
În perioada de monitorizare a celui de-al doilea tur de scrutin electoral, în cadrul emisiunilor informative ale postului Jurnal TV cel mai mediatizat candidat la funcția de primar al municipiului Chișinău a fost Dorin Chirtoacă (PL), care a beneficiat de 60,8%, fiind reflectat într-o postură neutră și pozitivă. Candidatul PCRM, Igor Dodon, a fost prezentat într-o lumină preponderent neutră și pe alocuri negativă, obținând o cotă de 39,2% din timpul total de emisie.

Publika TV

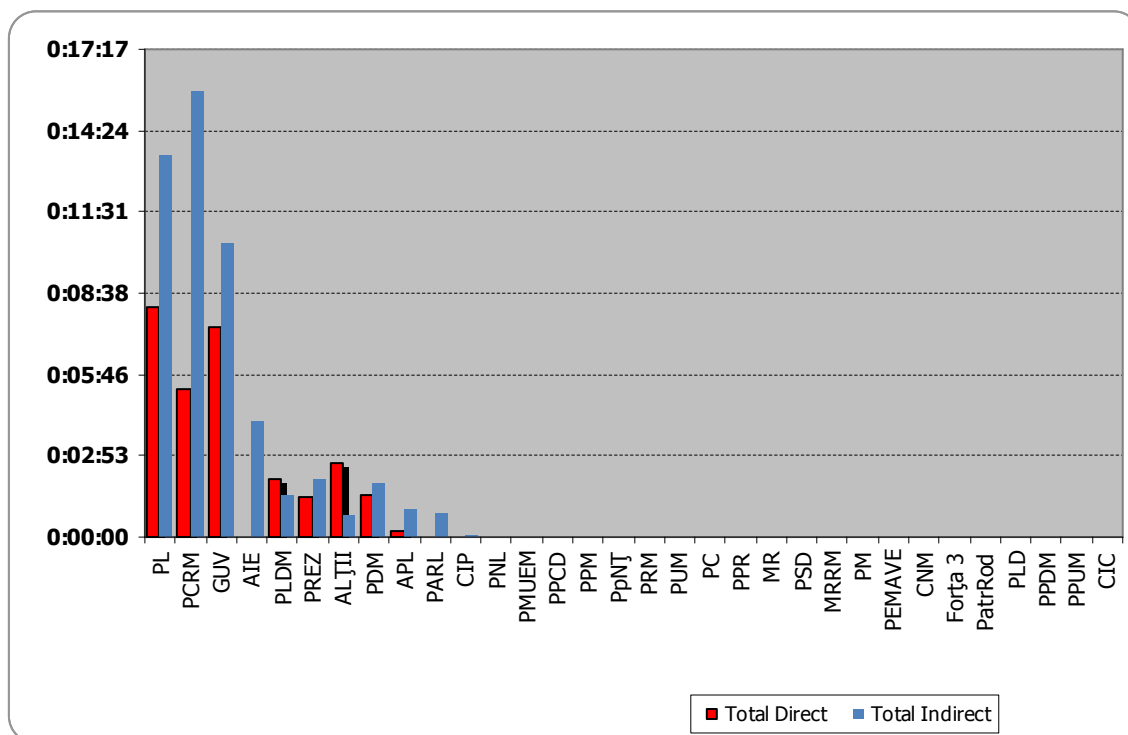
Timpul total dedicat subiecților politici relevanți și protagoniștilor electorali

Timpul și tonalitatea reflectării

Distribuția timpului direct și indirect

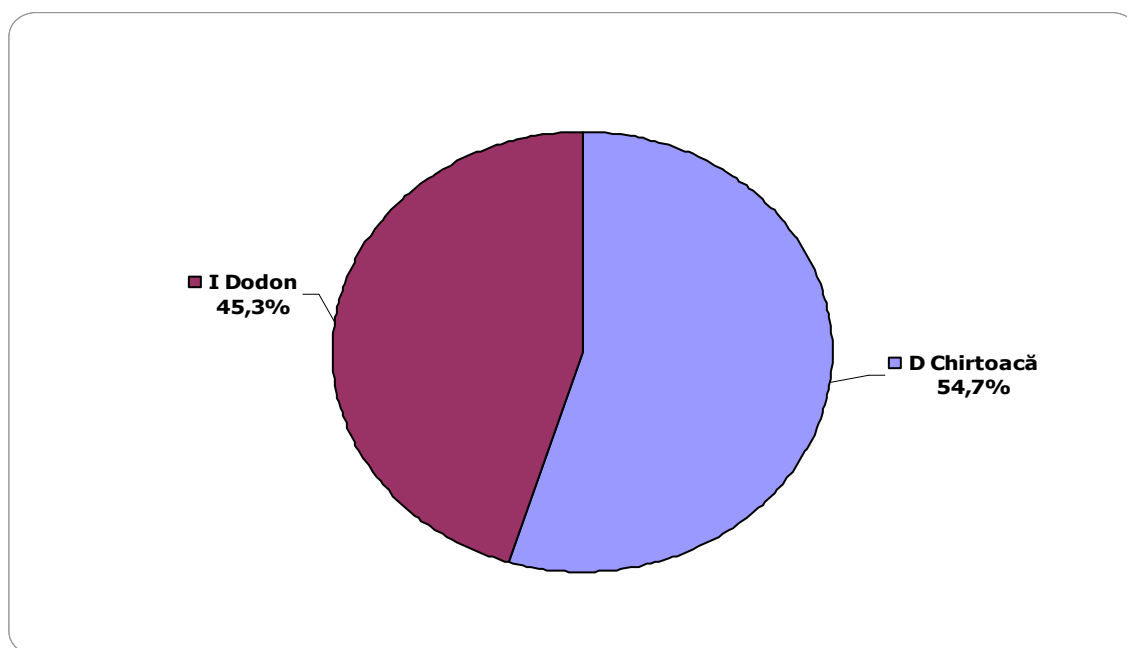
În cadrul emisiunilor informative ale postului Publika TV, difuzate în perioada celui de-al doilea tur al alegerilor locale, cotele cele mai semnificative de reflectare le-au obținut PL – 26,9% și PCRM – 26,0%, aceștia fiind urmați de GUV – 22,3%, AIE – 5,1%, PLDM – 4,4%, PREZ – 4,3%, PDM – 4,2%, restul subiecților politici obținând un procentaj simbolic. De menționat faptul că

distribuția timpului oferit subiecților politici a fost indirectă, cu o tonalitate, în general, neutră.

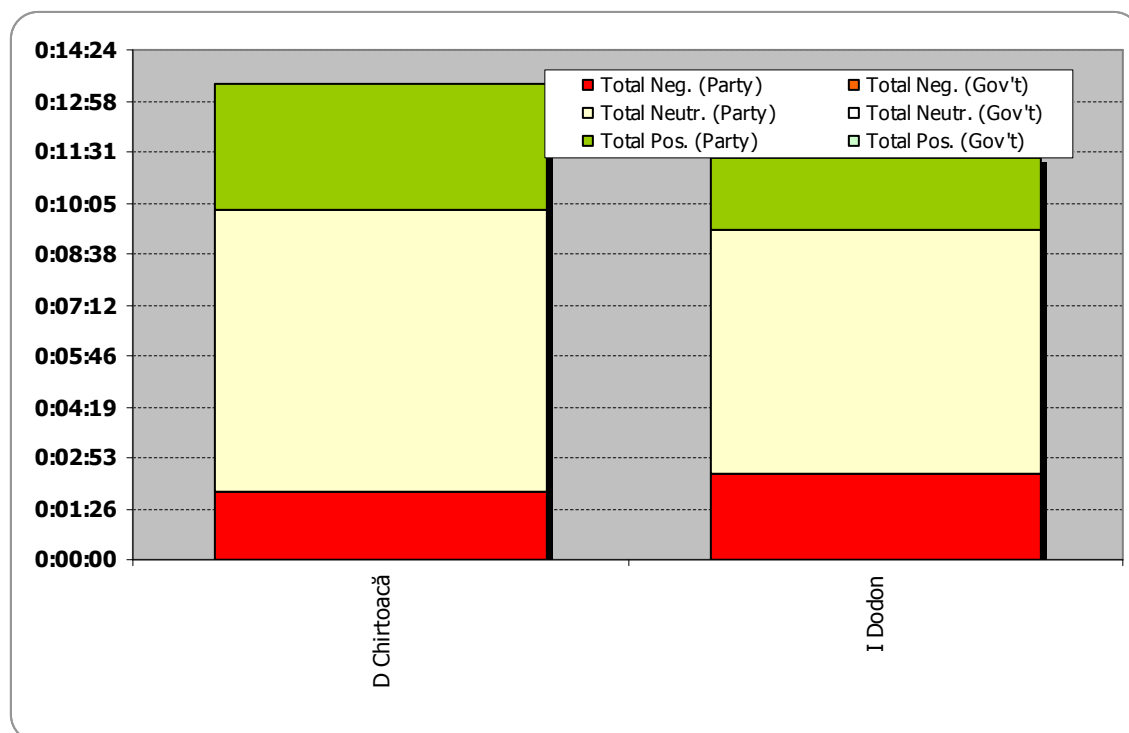
Publika TV a reflectat echilibrat și imparțial subiecții politici și protagoniștii electorali înscrși în cursa electorală pentru turul II de scrutin din 19 iunie 2011.

Totodată, Publika TV a comis o derogare de la prevederile Regulamentului CEC. Astfel, pe data de 18 iunie 2011, postul de televiziune Publika TV a difuzat, la ora 04:45, emisiunea “Fabrica”, subiectul emisiunii l-a constituit Decizia Curții de Apel privind renumărarea voturilor pentru Consiliul Municipal Chișinău și șansele partidelor de a obține unele rezultate. În cadrul acestei emisiuni au fost mediatizate declarațiile, acțiunile și disputele candidaților Dorin Chirtoacă și Igor Dodon pe parcursul întregii campanii electorale și miza unui mandat în Consiliul Municipal Chișinău. Fiecare invitat (analist politic) din cadrul emisiunii “Fabrica” având posibilitatea de a-și expune părerea vizavi de șansele acestor concurenți electorali în tur II de scrutin și asupra situațiilor care se referă tangențial la alegeri.

Timpul total dedicat concurenților electorali la funcția de primar al mun. Chișinău

Timpul și tonalitatea reflectării

În cel de-al doilea tur de scrutin, Publika TV și-a focalizat atenția asupra reflectării campaniei electorale pentru postul de primar al mun. Chișinău. În ceea ce privește timpul acordat concurenților electorali înscrși în cursa electorală pentru primăria capitalei, candidatul liberal Dorin Chirtoacă a obținut cca. 54,7 la sută din timpul total de emisie, iar omologul său, Igor Dodon – 45,3%.

Activitatea candidaților electorali, în această perioadă a campaniei electorale, a fost reflectată, în general, neutru.